বিজ্ঞাপন ।

বালিকা নেরবের প্রথম জাগ মুদ্রিক ও প্রচারিক হইল। ইতি
মাথ্যই বালকগণের প্রথম পার্টোপযোগী অনেক পুত্তক প্রচারিক
ইউমাহে কিন্তু বালিকাগণের ব্যবহাবোপ-যোগী পুত্তক প্রারই
মুক্তি গোচন হয় না। এই নিমিস্ত আমি উদ্বাহু বামনের ন্যায় দীর্ঘ
জ্বালায় প্রলোজিত হইলে উক্ত অসম্ভাহ পুরগার্থে কেবল বালিকা
মিগের বাবহারাথেই এই পুত্তক প্রশার কতৃতা দুন করাই যে বালিগণের অসংযুক্ত বর্ণ পরিচম ও জিন্তবার কতৃতা দুন করাই যে বালিকা নাম্ববের উদ্দেশা গ্রমন মাই। ঘাহাতে স্কুক্তার মতি বালিকা
গণের চিন্ত ক্ষেত্রে প্রথমবন্ধা হইতেই ধর্মের নীজ রোগিত, পরমা
বিশ্বা পরমেশ্বের প্রতি অদ্বা ভক্তি উদ্বীপিত প্রবং তাহাদের
চিরপরিচিত কুনংস্কার নকল মিরাকৃত হয় ভাহা ও ইহাব ওক
প্রধান লক্ষ্য।

বছ ক'লাববি বর্ণনালায় যোসটি হর ও চৌরিশটি বাঞ্চন কই প
কাল অক্ষরে পরিগণিত ছিল। ফিন্তু, সম্পু জি কোনহ গহালয় ক্রিবেরুলা পুরুক ভাহার হাতিক্রম করিয়া ড, ড, য় ৺ প্রভৃতি করের টা
অক্ষরকে সহস্র রূপে গণ্য করিয়াছন, এই বিবেচনার জানিও সেই
কারাটা বর্ণ ও কে ও সভন্ম বর্ণ রাজে নির্দ্ধিক করিয়াছি। একছির
আমি ইহালে আরু ক্রেক্টা যুজন নির্দ্ধি প্রবিশ্বতি করিয়াছি।
বোধ করি ভালারে নিয়াহিনীর নার স্ক্রেটার বা হইয়া বরং স্থেকী
উপকার্ট করিকাশ

Taballa I

থানক বালিকাগণ পুস্তক মধ্যে পরিচিত পদার্থ সকলের নামই পাঠ করিলে যে রূপ আনন্দ বোধ করে ও তৎগঞ্দার যে রূপ সা হার্য স্মৃতি-শুখলে বন্ধ রাখিতে পারে এমন আর কিছুই নাই এই বিবেচনায় বর্গ বিনাগি উদাহরণ স্থলে যাহাদের পরিচিত জন্যা কিয় নাম সকল লিখিতে বিতার প্রয়াস পাওয়া গিয়াছে।

পাতু প্রদীপ।

मंद्युत मृत्य थां वृ । श्रायम कः थां वृ मण श्रायत, यथं। वृ मि, व्यमि, स्वामि, स्वामि, क्यामि, स्वामि, क्यामि, क्यामि,

বাচ্য 1

বাহা কথিত হয়, তাহাকেই বাচ্য কহা যায়। যথন বে কারক বিশেষ করিয়া বলা হইবে, তথন দেই কারক বাচ্য হইবে। কর্ত্তা কারক বাচ্য হইলে অর্থাৎ বিশেষৰূপে কথিত হইলে কর্ত্ত্বাচ্য হইবেক। কর্মকারক বাচ্য হইলে কর্মবাচ্য হইবে। এইৰূপ করণ বাচ্য, সম্প্রদান বাচ্য, অপাদান বাচ্য, অধিকরণ বাচ্য। এতদ্বাতিরিক্ত আরও একটি বাচ্য প্রচলিত আছে, তাহার নাম "ভাব বাচ্য,,! ধাতুর অর্থই ভাব, যথন ধাতুর অর্থ মাত্র বাচ্য হয়, তথন তাহাকে ভাব বাচ্য কছে। তাব বাচোর প্রতায় নিশান পদসমূহ কোন কারক পদের বাচক হয় না বলিয়া সংজ্ঞানাত্র হইয়া থাকে, কদাপি কাহার বিশেষণ হয় না। যেমন গম ধাতুর অর্থ গমন ভাব বাচ্যের অর্থ ধাত্রর্থ মাত্র বলিয়া ভাববাচ্যে গম ধাতুর উত্তর অনট করিয়া গমন, জি করিয়া গতি ইত্যাদি সকল ভাব বাচ্য হওয়াতে সংজ্ঞা পদ হইল। ভাববাচ্যের সকল পদক্ষেই ক্রিয়াবাচক সংজ্ঞা বলা য়ায়। সয়য়য়, সংকৃত ভাষায় কারক মধ্যে গণ্য নহে, এজন্য সয়য়য় বাচ্য নাই।

যাবদীর কৃৎ প্রতায়ান্ত শব্দের মধ্যে অন, কাপ, এবং ও প্রতায়ান্ত শব্দসমূহের স্ত্রীলিজ শব্দের ন্যায় প্রায় আ মুক্ত হইয়া ব্যবজ্ঞ হয়।

থাতু	ধাতৃৰ্থ	প্রভায়	প্রত্যরার্থ	সিদ্ধপদ	অ্থ
₹	করণ	অনট	भाइर्थगाउ	করণ	সাধন
36)	বোষ	অনট	À	জ্ঞান	टेञ्जना
Fit	भौग्रम	अगर्छ	à	শয়ুক	निजा, भंगा
म	मान	অনট	À	मानं	অর্পণ
16	চয়ৰ	অনট	હે	চর ন	আহরণ
*	শ্ৰবণ	অনট	ঐ	শ্রবণ	কৰ্ণ, শুনন
<u>\$</u>	সম্ভা	অনট	D	ख दम	গৃহ
*	*49	অন ট	B	কিরণ	রশ্মি
*	স্থিতি	অন্ট	a	স্থাপন	রুক্ণণ '
গম	পাদবিহ	অনট	ঐ	গমন	প্রস্থান
苍莽	রণ জাহার	অ নট	B	ভক্ষণ	ভোজন

ধাতু ধাত্বর্ষ প্রত্যায় প্রত্যায়ার্য নিদ্ধাপদ অর্থ দৃশ অবলো- অনট ধাত্র্থমাত্র দশনি অবলোকন কন

म् भि	হয়	अन	সি,কর্দ্তা,বিণ্ড)নন্দন প্রত	, হয় জনক
তপ	ভাপ	অন	ঐ	তেপ্ন	स्र्या, जीभ
র্ম	कीषः	অন	Ø.	র্মণ	क् ष्ट्रम
देश	গাল	অন	Ğ	গাঁয়ৰ	গানোপজীবী
इंद्र गृथ	সম্র	জন	ě	ছুৰ্যো!ধন	কুরুবংশকাত রাজা
24-441	শাসন	অন	ঐ	ष्ट्रभाजन	यादारक करखेगामन
					কর। যায়
मू-पृक्	লুখা হি	অ্ন	હો	श्रुप्तको म	मूज्या, विकृत्व
र्चे (प ध्रक्ष) সন্ত!	অন	ঐ	ভাবনা	চিশ্বা
বন্দ	শু ব	অন	Ď	বন্দ্র।	স্তৃতি
few	खाम	জ্ন	À	(वभगः	बार्था
					,
ভূ ধূ	धा त्र ।	अ न्	দি,কর্ম,বি(ব		भर्म <u>५</u>
বিশু-ক্	হরণ	অল্	बे	বিষ্হ র	भेट : म
मिदा-कृ	मिवाकः	র ণঅল ্	B	मियांकत.	ऋर्य। .
পুরস্-সূ	<u>অগ্রাগম</u>	म अन्	à	প্রঃসর	অ গ্রবর্জী
ঞি	ক্তয়	তাল	শান্তর্থ সাত্র	S A	পরাভব করা
লী	অমূৰ্শ ন	অল ্	खे	স র	বিনাশ
स्मि	ভেদ	অল	À	ভেদ	विटक्षम, विमानग
क्रय	সম্ভোষ	व्यञ्	खे	হয	वाद्यांग
হন	रमम	ଅନ୍	ক্র	दक्ष	হত্যা

- (১) मिक्रशाम कर्जात वित्नेयन धदर मर्खक ।
- (२) मिष्रभटम कर्त्यात्र विरम्भेषण धवः मर्वात ।

ধার্টু "	ধাত্বৰ্ধ	প্রত্যয়	প্রত্যয়ার্থ	বিদ্বাপ দ	অৰ্থ
मा	नान	ভূন	দি,কর্ত্তা,বি	দাতা	मानकर्छ।
46	বাক্য	ज़ न	ď	ব ক া	य वोका वरन
मि-यम	মিরুপণ্	ভূম	à	নিয়ন্ত	শিয়ৰ কৰ্ম্বা
की	सन्क	ড়ন	ঐ	ক্রেডা	ক্য় কর্ত্তা
₹	ক্রণ	তৃন	<u>એ</u>	कर्छ।	যিনি করেন
যুখ	সংগ্ৰাম	ত্ৰন	ঐ	যোদ্ধা	যুদ্ধকৰ্ত্তা
दूध	বোধ	তৃষ	ঐ	বোদ্ধা	रिटिक
ছুহ	দোহন	ভূৰ	ঐ	দোঝা	দোহনকর্ত্রা
গ্ৰহ	গ্ৰহণ	ড় ৰ	હ	গ্ৰহীত:	গ্ৰাহক
मुक	मृक्त	ভূন	À	শ্ৰেষ্ট	সূজনকর্ত্ত।
मृथा	मर्ग न	ভূন	ঐ	उच्छे।	দশ নকন্তা
প্র	পাক	ণক	नि,वर्द्धां,वि	পাচক	পাক-কৰ্ত্ত।
नी	অয়োগ	मन्क	ब	नाप्रक	প্রদর্শক
পু	পবিত্র	ণক	Ď.	পাবক	পবিত্রকারক
35%	শোষণ	बुङ	À	শোষক	শোষণকর্জ:
वि- ४।	वावस्	ণক	<u>ज</u> े	বিপায়ক	ব্যবস্থাকারক
হ্ন	ৰধ্	न स	Ď.	খাতক	হৰ্নকর্ত্র
নৃত	ৰ, ত্য	4 32	Ě	न ईंक	নু ভাকারী
म् ७	শ্ভঃ	4	এম্বী(১)	নৰ্ভকী	ন তাকারিণী
রন্জ	রাগ	তাক	à	র জক	পরিষ্কারকর্ত্ত।
द्रम्द	রাগ	ej 🎋	ঐ(স্ত্রী)	बक्की	রঞ্জক পত্নী
e J	ভক্তধার	ণ লক	્હે	ভদ্রধারক	শিবোক্তগ্রন্থারণ
					4 9
রুধ	বোধ	ণক	ঐ	বোধক	পণ্ডিত

			(•)	. 0
ধাজু	ধাত্বৰ্থ :	প্রত্যয়	প্রত্যয়ার্থ	সিজ্ব পদ	অৰ্থ
গ্ৰহ	গ্ৰহণ	ণিন্	সি,কর্ত্বা,বি	গ্ৰাহী	গ্ৰহণকৰ্ম্ব।
∢म	অৰস্থান	ণিন্	Ď	বাসী	বসতিকারী
₹)	नाम	ণিশ্	ď	দায়ী	প্রতিভূ, ভারগ্রস্ত
***	হি ডি	লিন্	ঐ	স্থায়ী	স্থিতিশী ল
गः मृख	সংসগ	निन्	ĕ	সংসর্গী	একত্রবাসী
প্রতিযুক্ত	বিরোধ	লিন ্	B	প্রতিযোগী	প্রতিপক্ষ, তুলাভা
					কারী
পরিতার	হ ভ্যাগ	रिंग,	ঐ	পরিত্যাগী	दिवर्द्धक .
<u>षञ्-</u> यक	প্রীতি	रिवन.	ঐ	অনুরাগী	অভ্রাগবিশিক
বি-বিচ	বিচার	निन्	ঐ	विदवही	বিবেকবিশিশ্ট
পরি শ্র	কান্তি	ণিন্	B	পরিজ্ঞানী	পরিশ্রমকর্তা
@. *\X	উপশ্ম	[िम	ð	প্ৰশ্মী	শ্যতাবিশিক
पुरुष	ভূল	ণিন্	ঐ	जमी,	ভাৱিয়্ক
ांव की	বেচা	ণিন্	Ď.	বিক্ৰয়ী	বিকেতা
31	শ্বিতি	विव	ভবিষাত	इ ।ग्री	যাহা থাকিবে
<u>5</u>	উৎপত্তি	निन्	ভবিষা হ	ভাবী	যাহা হইবে
আ-গম	আগমন	विन_	ভবিষাত	আগামী	ভাবী গমনশাল
18,	গাৰ	থক	সি,কর্ন্তা,বি	গাথক	গানকৰ্ত্তা
£18-Æ	কুষ্তকরণ	ষ্	ঐ	কুষ্টকার	दू न न
ोना-क्	गानाक-	वन	खे	নালাকার	পুষ্পজীবী
.	রণ				`
5পানং	কু পাছকা-	ষণ	<u>a</u>	উপানংকার	জুতা কারক
was - 1	করণ	_			_
₹ 1-₹			ð	ক্লেশকৃত	বস্তুবিশেষ
	শক্ত্ৰৰ		∂ .	শক্রম	<u> नेक्मम्म</u>
্ত-হন	কৃতহ্মন	টক্	<u>ā</u>	কৃত্যু	কৃতহন্ত।

ধাত্বৰ্থ প্রভার প্রভারার্থ বিদ্ধাপদ অৰ্থ मि,कर्जा,वि वमहत्र ক্ষ-চর বন্ধেচরণ টক্ অরণাবাদী জ্ঞল-চর জেলেচরণ টকু मि,कर्डा,वि जनवद जनवर् নিশাচর রাত্রিচরণ টক্ সি,কর্তা,বি মিশাচর রা**ক্ষ্য, চোরপ্রভৃ**তি मु: मृभं ' मर्भ न টক্ সি,কর্ত্তা,বি সুদর্শ युष्गा টক্ मि,कर्छी,वि क्षक्रिय ছুর-পৃষ ধর্ষণ প্রগল্ভ তলদৃশ দশন টক্ উপমান ভাৰুশ তজ্ঞপ যদদৃশ দশ্ৰ টক্ উপমান যাদৃশ যদ্ৰপ এডদদৃশ দশ্ন টক্ উপমান এতাদৃশ এতদ্ৰপ मयामम्स प्रथान টক্ উপমান ममृশ कु ला এইরপ इत्रम्यं नर्यं न টক্ উপযান अनुभ किमपृशं प्रश्ने টক্ কীদৃশ উপমান কিরূপ

বেধি সি,কর্ত্তা,বি বুধ পণ্ডিজ ৰুধ ক সি,কর্ন্তা,বি বিদ বিদ खान া বিদ্বাস ক গ্রী সি,কৰ্ন্তা,বি প্ৰিয় প্রীতি বেহপাত্র, স্বামী **ক** मि,कर्ज़ी,वि जूक्ट বৃক্ষাদি উদ্ভিজ্ঞপ-ভূমিতে ভূ-ৰুহ ैमार्थ ক্তমান অস্ঠ্যদৃশ স্থ্যের সি,কর্ত্তা,বি অস্থ্যাস্থাশা বেজন কথন সূর্য্য অদশ'ন (मर्थन। गि,कर्छा,वि क्छार्थभना चानमारक চরি-কৃতাৰ্থমন মাদাক খাশ তার্থ বোধকারী সি,কর্মা,বি পণ্ডিতম্মন্য পণ্ডিতাভিমানী পণ্ডিতমন মান্যকু থশা কুতকৰ্মাভিমানী मि,कर्छ।,वि धन)माना ধন্য-মন মান্যকরণখন দি,কর্ত্তা,বি স্তগশ্ব্য ঐশ্বর্যাভিমানী সুভগমন মান্যকর্ণখন

ধাতু	ধাত্বৰ্থ	প্রহায়	প্রত্যয়াং	ŧ	সিঞ্জপদ	व्यर्थ
दन-धृ	রজ্গারণ	*	मि, কর্ত্ত।,	বি	বসুধারা	शृ षिवी
প্রিয়-বদ	প্রিয়বাক্য	4	সি,কর্ন্তা,	বি	প্রিয়ম্বদ	প্রিয়বকা
वर्ग स्म व	ন্দোবাক্য	থ	সি,কর্ন্তা,	ব	বশস্দ	বশীভূত
াবৰ-ভূ বি	বিশ্ব ভরণ	খ			বিশ্বস্তুর	विकृ
প্ৰং দূ	বিদারণ	챙	সি,কর্তা,	বি	श्रुवस्य	हेल
প্ল-জিক	জ য়	য	দি,কৰ্ন্তা,	fđ	ধনঞ্জ	खर्क् न
শ্ব-তপ	ভাপ	श	সি,কর্দ্ধা,	Fa	পরস্তপ	পরপীড়ক
श्रयूष-द्र	বরণ	খ	ঐ (স্ত্রী)		পয়ৰৱ!	বেচ্ছাপূৰ্ব্বকবিৰা-
						रका दिनी
श्रदिः দম	नमन	ধ	সি,কর্ত্ত	বি	অরিক্স	* कियम क
ইর-মদ	रुष क्य	খ	मि,कई।	বি	ইর শ দ	বিহাদপ্রি
সর্ব্ধ-সহ	मञ्ज	청 .	ले हो।		गर्खः गर्दः	পृ षिवी
ভয়-ক ১	ভয়কর্ণ	ট	সি.কর্দ্রা.	বি	ভ রন্ব র	ভয় জনক
কেন-কু					ক্ষেত্র	
	উংপত্তি					<i>জ্যেষ্ঠভাত</i> ।
শোক অ	অপহ- :	U .	সি,কর্ত্তা,	ব	শোকাপহ	শোকহন্ত্ৰা
∙প-হন	귀 쥐					
कल-मा	बनमान र	5	নি,কর্ভ∖,!	ব	ভলদ	মেঘ
পার-গম	পারেগ ড	5	সি,কর্ত্বা,	ৰ	পারগ	কর্মা দক্ষ
_	শন					
	পর্ব্বতে ড	5 1	সি,কর্ন্ত), বি	d 1	গিরিশ	মহাদেব
পত-গম গ	ণয়ন পক্ষদ্ব ড	- 1	For sectors f		of the ora	e-s
	१ सम्बा ७ इोशंभन	,	1.187.4.1	4	পতঙ্গ,পত- ঙ্গম,পতগ	1.40)
বিহার- ব		; 1	সি,কর্ত্তা,বি	ব	বিহন্ধ,বিহ-	পক্ষী
স্-গম		'	, יו אין יי אין יין יין יין יין יין יין יין		क्रम, विद्रश	* * *

প্রত্যয় প্রত্যয়ার্থ সিদ্ধাপদ 'অর্থ ধাত্বৰ্থ দ্বরা-গম শীপ্রগ সি,কর্ত্তা,বি তুরঙ্গ,তুর- অশ্ব ঊ মন व्य,जूदर्भ मि,कर्ड़ी,वि चूकक, चूक- मर्भ ভুজ-ক্ষেত্রণ ড গ্ৰ क्रम, ভূ জগ मन উরম্ব,উর-উরস_− मि,कर्ड ,वि বক্ষেণ ড क्रम, উরগ গম यस

স্বার্থপর সি,কর্ভ,বি আয়ম্ভরি আগ্ন-ভূ আত্মতরন্থি मि,कर्न्छा,वि छेमद्रष्ठति পেটুক উদর-ভূ উদরভর-ধি কুক্ষি-ভূ উদর্ভরণ থি गि,কর্ন্ত।,বি কুক্মির খাদক কি সি,কর্ত্তা,বি জলধি कल-शा शांत्रन कमश्रद्भ करत (य কি সি,কর্তা,বি বারিধি वादि धा वाद्रव क्लभार्त्र करत (य সি,কর্ত্ত ,বি অমুপা অধু-ধাধারণ কি क्लक्षेत्रन करत् रग কি मि,कर्जा,वि निधि নি-ধা ধারণ রত্ব সংখোগকু কি मि,कडी,नि मिल **अ**१४† সিলন गि,टर्डा,वि खरुष्टि अनुद्रभा अम्भान কি তিরোধান বি-ধা বিধান কি সি,কর্ডা,বি বিধি নিয়ম বি-জ্ঞান বিজ্ঞানজ কিপ मि,कर्ड़ी,वि विकानविष विकानभाज्ञक সাধীনরাজা मःत्राक मीश्वि কুপ সি,কর্তা,বি সম্ গট रेस-जि रेस्टरक्याकृत नि,कर्डा,वि रेस्टिक्ट রাবণপুত্র **এবিশিষ্ট** ঞী-যু যুক্ত কৃপ নি,কর্ডা,বি জীযুক্ত ভদ-দৃশ দশনি ক্রিপ উপমান তাদৃক তদ্রগ यम-पृथ्य प्रभान ক্পি উপদান যাদৃক যদ্রপ ধাত্রর্থমাত্র ক্পি ভূষ **ভূ**ব্ৰ তৃষ: গিপাস

ধা.ভু	ধাত্ব ৰ্ধ	প্রত্যর	প্রত্যরার্থ	নিশ্বপদ	অৰ্থ .
শ্বযংভূ	উংগন্তি	E	সি,কৰ্ম্ভা,বি	यत्र ध्	স্বয়ং উং পতি শীল
শং ভূ	উংপত্তি	ডু	ঐ	শস্ত্	শিব
বি-ভূ	উংপত্তি	ড	W	বিভূ	প্রভূ
의- 툧	উংপত্তি	ডু	ঐ	প্রতু	কা শী
अङ्	সহ্য	टे सूछ	à ,	महिसू	अ रु म णील
বৃধ	বৰ্জন	रेसः	À	বৰ্দ্ধিযু	ব ৰ্ছনশীত
5	চরণ	इ क्	Ō	চরিষ্	इंदर्ग भीत
कि	জ মূ	कु	હે	ক্তি সুঃ	कर नाम
গৃধ	লোভ- করণ	F	ď	গ্ৰু	লোভ শীন
क्ष	কা মন ৷ করণ	উক	À	কামুক	काम मीज
গ্ৰ	গমন	উক	ď	গামুক	গম্ভা
Ž.	উংপত্তি	উক	ঐ	ভারুক	ভাবগ্রাহক
অভিন	ৰ ইছা	উক	ঐ	অভিনায়ক	मन्ध्र
রয	বয় ব	উক	ঐ	বৰ্ষু ক	वर्ष ग-भीम
হন	বধ	के छ	ঐ	ঘাতুক	হিং <u>অ</u>
नग्र	দয়	আলু	<u>ब</u> ्	पश्चाल ू	मग्र ामी म
নি-জা	নি ত্ৰ ।	আলু	ঐ	निर्मान्	নিজাশীল
4	ভক্তি	আলু	ঐ	শ্ৰেদ্ধান	শ্ৰদাশীল .
भी	भंग्रन	আলু	ঐ	नेशंन	শয়ন শীল
শ্পৃহি	हे एक्	আলু	ঐ	স্পৃহয় লু	टमामू भ
ভঞ্জ	ভাঙ্গা	উ র	ঐ	ভঙ্গুর	उन् गीन
ভাস	প্রকাশ	উর	B	ভাস্থ্র	मीश्रिभी ल
ভিদ	ভেদ	কুর	ঐ	ভিছ্র	८ जमभीन
ছिन	CET	কুর	A	ছিছুর	(इममीन

ধাতু	ধাত্বৰ্থ	প্রত্যয়	প্রভায়ার্থ	जिक्ष शत	অৰ্ধ
विश	জ্ঞান	কুর	সি,কৰ্ম্ভা,বি	বিছুর	শান্তস্বভাব
নশ	নাশ	বর	(a)	নশ্ র	নাশশীল
জি	জ য়	বর	ঐ	জিত্বর •	अप्रणी न
⇒ ×∤	পতি	বর	এ	इ न्देत	প্রভূত্শীল
ভাগ	দীখি	ব র	<i>ট</i> ু	ভাস্কর	সূ ৰ্য্য
•३	শ্বি তি	বর	ঐ	ন্থাবয়	অচলগদার্থ
ক্ষ	বিকাদ	ব র্	ক্র	ক্ষর	বিকাসিত
হিংস	পরানিষ্ট	র	ঐ	হিং শ	हि ९ग†भीन
ন্ম	ন্ম্ন	র	ď	নমু	मग्र्यील
অজ্	অবিশ্রা	ম্র	Ē	অজ্ঞ	निदृह्द
দীপ	में। धि	র	ক্র	मी श	भी जिमीन
ह िन	मीथि	겫	ঐ	Б ट्रा	শশাস
গিপাস	পাৰেণ্ছ	্ৰ উ	B	रिश्र शि	পিপাসাশীল
198	জিজাস	£ ,1	ঐ	জিজান্ম	জানিতেইচ্ছুক
क्ष्यू - भार	म इंक	<u> </u>	ঐ	আশংস্	অভিলা ধযুক্ত
জাগ্	নিঞাক	য় ঊক	ঐ	ভাগরক	জাগরণশীল
ব্দ	অতিবল	. উক	ঐ	বাবছক	পুনঃপুনবক্তা
দন্শ	দ ্মান	₹	: ঐ	मन्म शूक	সর্প, রাক্ষস
যঞ্	CF व रेक्ट	্ৰ উক	ঐ	যাজজুক	প্রোহিত
জপ	(प्रवना	্- উক	ঐ	জংজপূক	সদা জাপক
, -	শারণ				
ভী	ভর	ক্র	ঐ	ভীরু	ভয়শীল
*te	অনিষ্ট	ক্ৰ	ঐ	শ ক্ৰ	বিপক্ষ
বিদ	च्छ न	ৰস্থ	ঐ	বি দ্বস্	বিশ্বাশ_

ধাতু	ধাত্বৰ্থ	প্রত্যায়	প্রত্যয়ার্থ	নিদ্ধাপদ	অর্থ · -
7	উৎপত্তি	স্	ভবিষাং	ভবিষাৎ	যাহা হইবে
চল	চলা	শভূ	সি,কর্ত্ত; গবি	, চলং	অস্থায়ী
क्ष	জ্বন	শতৃ	ঐ	জ্লৎ	প্রস্থানিত
গল	গলা	শত	ঐ	গলৎ	शल म ्गी ल
জীব	চেতনবস্তু	শভ্	<u>ज</u>	জীৰং	वर्डमान
भी	শ্রন	भीन	@	শ্যান	कुंग्र स
द्रड	বৰ্ত্তন	* ন	À.	ৰ ভূমা ন	যাহ৷ চলিতে ছে
ৰুধ	বৰ্দ্ধন	শান	ঐ	বর্জন∤ন	द्रकिमीन
নহ	সহন	শান	ঐ	সহ্ ম ∤ন্	সে ^{জি} লা
আস	জ্বাসন	क्षांभ	ঐ	<u> অাসীন</u>	উণবিষ্ট
দীপ	অগ্নিশিখ	শান	Q	दीश्राम् न	প্রতাক
বিদ	छत् ॑म	अं कि	ঐ	বিদ)মান	र ईमान
\$	মরণ	36 1 E.	<u> 3</u>	মিহুম[ন	अरम ध
सुच	प्रकृति	अपिस	ঐ	मृ भागांम	যাহা দেখিতেছে
শেৰ	মেব।	MIN	ळे	সেব্যমান	ষাহাকে সেবিতেছে
গৃহ	্থহণ	भौत	ঐ	গৃহায়ান	দাহা-গ্রহণ করিতেছে
77.	मान	শান	ঐ	দীয়মান	শাহা দিত্তেছে
와.	গান	শ্ন	ঐ	পীয়মান	শাহা পান করিতেছে .

সামান ভবিষাৎ বক্ষামান বলিব শাহা 15 কথন স্যামান ভবিষাৎ করিষ্যামান করিব যাহা 季 করা সামান ভবিষ্য গনিষ্যশান ষাইব ঘেখানে গ্ৰ গ্যন ত্রিমক্সি,কর্ম,বি, কৃত্রিম কাল্পনিক কৃ কর্ণ তব্য 🗳 মার্র মার্ন যোগ্য শ্, ব্যুর্ণ SA তব্য ঐ - গ্রুবা সুশ্ম গমন

ধাতু	ধাত্বৰ্থ	প্রত্যর	প্রত্যয়ার্থ	गिक्षणम	অৰ্থ
₹	উৎপত্তি	ভব্য	शांवर्थ	ভবিতব্য	नेबेडाधीन कर्प
বিদ	च्छ न	ভ ব্য	সি,কর্ম্ম,বি	বেদিতব্য	জানিবার বিষয়
166	বোধ	ভব্য	a	জ্ঞাতব্য	জানিবার খোগ্য
পূ अ	পূজন	ত ব্য	À	পুঞ্চিত্তব্য	পূজার যোগ্য
সূজ	भृ ज्ञ	ভব্য	जे	শ্রম্ব	সূজনোপযুক্ত
मृत्रो	मर्भ म	<u>তব্য</u>	ক্র	এফ ব্য	দশ নোপযুক্ত
স্প্ৰ	and at all	ভব্য	ঐ	স্পৃষ্টবা	ক্সম্ম ন যোগ্য
শ্	শ্বব	व्यमीय	.	শারণীয়	ন্তি যোগ্য
গম	গমন	व्यनीग्र	ঐ	गमनीय	গমনোচিত
পূজ	পূজন	অনীয়	ঐ	পূজনীয়	পূজোপযুক্ত
•					
বি	क्रम	ষ্	à	(क्यं	<u>জ্বেতন্য</u>
**	শ্ৰেবণ	ষ	ঐ	শ্ৰৰ্	<u>অ</u> বণ্যোগ্য
শক	শক্তি	ষ	Ø,	शंका	যোগ্যতাপন্ন
সহ	সহন	₹	&	সহ্য	कमा, जरुमीय
ক্ত	লাভ	ध	ঐ	मडा	লাভ
গম	গমন	ষ	D	গম্য	গম নোপযুক্ত
स्य	नमन	य	ঐ	anj	नम नीव
রুম	কীড়া	ষ	ঐ	রমা	त्रमधीय
গদ	কথন	ষ	· B	भाग	ছন্দোরহিতবাকা
সদ	মন্তত:	स्	ď	ममा	সূত্র
គ គ្គ	আচরণ	য	ঐ	हर्ष ।	ব্যবহার্য
খন	খন্ম	ষ	ঐ	বেষ	খাত, পরিখা
পা	পান	Q	₫ ·	পের	পানোপযুক্ত
WI	मंग्	য	ঐ	टमग्न	मान्दर्ग ग्र

			()/	5)	
ধাতু	ধাত্ব ৰ্থ	প্রভাগ	র প্রত্যয়া	র্থ সিঞ্কপত্র	অৰ্থ
বি-ধা	विश्वान	ষ	সি, কর্ম্ম,	ৰি বিধেয়	উচিত্র
গম	গ্যন	\$	জত ীত	গভ	অতীত
¥	ম্রণ	₹	অতীত	মৃত	গত প্রাণ
ক্র	কয়	9	অতীত	ঞ্জিত	क ग्रयूक
ষ	গ্ৰন্	ক্ত	অতীদ	স্তি	গত
আৰ-বা	আগিমন	ক্ত	অতীত	आंगांड	আগত
₹	করণ	ক্ত	অত ীত	কুত	করা হইয়াছে
**	শ্ৰহণ	137	অতীত	ঞ্চ	শুন: গিয়াছে
ক্র প	८क् भ	ক্ত	অ তীত	ক্ দ	রাগা ৰিত
गुर	<u> শেহ</u>	ক্ত	অভীত	मृ 🛂	মোহযুক্ত
मृभा	मर्ग न	ক্ত	অ তীত	मृ क्षे	८मथा शिक्षांट्र
সূ ক্ৰ	शृक्षम	<u>Ar</u>	প্ৰভীত	भृ गे	মূজন হইয়াছে
াহ	অভেশ	ক্ত	অতীত	आह	অভিশয়
লিহ	লেছন	ক্ত	অভীত	भीष	र्गाव
छ	গোপন	<i>હિ</i> ન્	প তীত	शृह	গুপ্ত
मुख	<u>শেহ</u>	ক্ত	অঙী ত	মূত	মূর্খ
মূ হ	দোহন	ক্ত	ষতীত	D 4	গোরস
সংদিহ	সন্দেহ	ক্ত	অ তীত	ग निय	সংখ্যাপন
शंभ	খনন	ক্ত	অ তীত	থাত	জল শ্র
क्ष	জনান	ক্ত	ছ :ভীত	क्र एक	উংপদ,
ছিদ	ट् न	ক্ত	ষতীত	ছিল	ছেদ হইয়াছে
ভিদ	ভেদ	ক্ত	অ তীত	ভিন্ন	ट्या श्रेशांट्य
বি-পদ	বিশদ	ক্ত	অভীত	বিপন্ন	বিপদ্ গ্রন্ত
আ'-সদ	গমন	ক	অভী ত	অ[সর	মিকট

			-		
ধাতু	ধাত্বর্থ	প্রত্যয়	প্রতায়ার্থ	নিদ্ধ পদ	অৰ্থ 🔻 .
ञां-हम	ছাদ	ক্ট	অতীত	আ দত্র	আরত
कुष	কুধা	ক্ত	অতীত	ু সুকুগ্ন	ক্ষুধিত, ছংখিত
松	হোগ	ক্ত	ষতীত	কু গ্ন	রোগ গ্রন্ত
ভূজ	ভোজন	<u>A.</u>	অতীত	ভূগ	জুক্ত
মৃস্জ	ভোৱা	ক্ত	অতীত	মগ্ৰ	প্রবিষ্ট
मी	ভাতাৰ	19	অতীত	मीन	দরি এ
উৎ ডী	উড়ৰ	135	অ তীত	উভ্ডীন	উড়িয়াছে
কি	ক্ষয়	ক্ত	অ তীত	क्तीन	ক্ষয়ুক্ত
TO-73	ত র্ণ	ক্ত	অতীত	বিক্তী ৰ্ণ	প্রদারিত
আ-শ	কর্ণ	ক্ত	অতীত	আকীৰ্ণ	ব্যা প্ত
W)	ভমুক্রণ	ক্ত	অ তীত	भीर्ग	কুশ
ख	জরণ	ক্ত	অ তীত	-জীর্ণ	পুরতিষ
9	मण्योपन	₹	অ তীত	পূর্ণ	পূরিভ, শেষ
চুর	७ %म	ক্ত	অতীত	ृर्व	গু ড়া
रेक्स	হয কয়	न्दुक	অভীত	ম ান	বে†গী
.रेह्न	বিশাদ	*35	অঙীত	ল্লান	टितम, विश्व
হুী	লক্ষ্	ক্ষ	অত:ত	হ্ৰাণ্ড্ৰীত	न ऋिउ
ল	গদ্যভাগ	ক্ত	অতীত	ত্ৰাণ, স্থাত	গন্ধ
ठेळ	ত্ৰাণ		অ তীত	ত্ৰাণ,ত্ৰাত	न्या
ক্লিশ	কৰ্ম্ট	737	অতীত	ক্লিশিত,ক্লি	ট ক্লেশযুক্ত
%	হ্রণ	ক্ত	অতীত	হৃষিত, হৃষ্ট	আহ্লাদিত
: বুক	কে ধ	1 <u>66</u>	অতীত	ৰুষিত,ৰুষ্ট	ক্রোধিত
বি-শ্বস	প্রত্যয়	ক্ত	অতীত ়	বিশ্বসিত	বিশ্বীদ যৌগা
ऋ∤श	বৃদ্ধি	স্ত	অতীত	ক্ষীত	কোল!
পায়	বৃদ্ধি	ক্ত	অ তীত	পীন	মাংসল

41					
ধাতু	ধাত্ব র্থ	প্রত্যয়	প্রত্যয়ার্থ	সিদ্ধাপদ	তার্থ
मङ	माप्त	ক্ত	অ তীত	नक्	প্রাপ্ত
ল ভ	লোভ	ক্ত	অ তীত	ल ुक	লোভী
ক্ষুভ	কোত	ক্ত	অ তীত	কুৰ	কোভবিশিস্ট
जन्म	म् भंग	ক্ত	অতীত	मर्थ	দংশনবিশিষ্ট
न्त्रजू-इक्ष	অভ্রাগ	ক্ত	<u>হাতীত</u>	অনুরক্ত	অ্গান্ত, র'ঙ
ভা!-সন্	জনঙ্গ	ক্ত	অ তীত	আসক্ত	ভাগার
স্তৰ্ভ	<u> छमु</u> न	ক্ত	অভীত	শ্ৰেক	স্পান্র[ছ ড
ভৰ্শ	অধঃপ্তৰ	' ক্ত	অ তীত	ভট	নন্ট, চ্যুত
धुम्भ	নাশ	<u>130</u>	অভীত	श् ख	'ইউ
প্ৰশন্স	যশঃকীর্ত্ত	ন ক্ত	অ ভীত	প্রকার	अम ्गनीय
গ্রন্থ	গ্ৰন্থ	ক্টো	ষভীত	গ্ৰথিত	কীয়।
মন্ত	সঙ্ন	ক্ত	অভীত	মথিত	বিলে ড়িত
যঞ্	टम वार्का	75	অভীত	ब्रे के	বাঞ্জিত
বচ	रोका	'ক্ত	অ ন্ড!ভ	উপ্ত	ক গিত
শ্বপ	শয়ন	ক্ত	ভাতী হ	मृ थु	<u>ৰিঞ্জিত</u>
ৰপ	কেশমুগু	নক্ত	অভীত	উপ্ত	বীজবপন
বহ	वश्न	ক্ত	অ তীত	বৃষ্ঠ	পরিনীত
গ্ৰহ	গ্ৰহণ	ক্ত	অতীত	গৃহীত	প্রাগ্ত
প্রচ্ছ	জিজ্ঞা স	ক্ত	অতীত	পৃষ্ট	ভিজাসিত
नि यम	त्री जिला सन	-ক্ত	অ তীত	নিয় ত	गर्खमा
রম	ক্ৰী হা	ক্ত	সভীত	রত	আসক্ত
सम	नगन	ক্ত	অ তীত	নত	নমূ
হ্ম	হনন	উ	অতীত	হত	বিশাশিত
মন	भगम	ক্ত	অ তীস্ত	মত	म ृ ग

	ধাতু	ধাত্বর্থ	প্রত্যয়	প্রত্যয়ার্থ	নিদ্ধপ দ	অৰ্থ
	अ ह	নাশ	ক্ত	অ তীত	কত	ঘা, ব্ৰণ
	ভন	বিস্তার	197	অ তীত	তত	বিস্তৃ ড
	আ-ক্রম	পাদবি- ক্ষেপ	₹	অ তীত	আকান্ত	অক্রিন ণ বিশিষ্ট
	क्रम	কৃতি	ক্ত	অ তীত	কান্ত	কুণিয়ুক
	জ্ঞ্	ভাষি	ক্ত	অতীত	ভান্ত	ভ্ৰমযুক্ত
	শ্ৰেম	আৰি	ক্ট	অতীত	ভান্ত	অমযুক্ত
	ज ग	नमन	ক্ত	সভীত	मानु	সুশা সিত
	শ্ম	শান্তি	ক্ত	অত ীত	र्भ स	শিষ্ট
,	শ্বাম	क्रम्।	ক্ত	অতীত	কান্ধ	महनभी ल
	प्तिव	ক্ৰীড়া	ক্ট	অতীত	ছ্যুত	ক্ৰীড়া বিশেষ
	পরি-মা	পরিমাণ	ক্ত	অ তীত	পরিদিত	পরিমাণ বিশিষ্ট
	ন্থ	গতি :	T	অ ভীত	শ্বিত	হাগী
	প্র-দা	मान	**	অতীত	क्षप्रस	সমর্পিত
	বি-ধা	বিধান ,	ক্	অতীত	বিহিত	विदश्य
	আ-ছে	আহ্বান	·@	অতীত	আহূত	নিমন্ত্রিত
	পা	পান	₹	অতী ত	পীত	প াৰকৃত
	লৈ	গাৰ	ক্ত	অ তীত্ত	গীত	গান
	হ 1	ত্যাগ	&	অতীত	হীন	রহিত
	टेक	क्य	ক্ত	অতীত	ক্ষ	कू र्रात
	শুৰ	শোষণ	ক্ত	অতীত	<i>6</i> 8	मीद्रम .
	পচ				পৰ	পাক
	f	বত, কুল,	তুৰ্, প্ৰা	ভৃতি কতকণ্ড	लि श्रम नि	পাতনে নিছ।

জি জয় ক্তৰত ভবিষাৎ জিতবান জয়শীল ক্ করণ জ্ঞাবত ভবিষাৎ ক্তবান কার্যাশীল

				_	4
ধাতু	ধাত্বৰ্থ	প্রভ্য	র প্রত্যয়ার্থ	मिक्रशम	वर्ष
ም	कड़न्	হাণ	লি,কর্ম,বি.	কৰ্ব্য	কর্ম
₹	হরণ	খ্য প	সি,কর্ম,বি.	र्शा	হরণীর
ভিদ	ভেদ	খ্যব	সি,কর্ম,বি,	ভেদা	ভেনে!পযুক্ত
ৰুধ	বোধ	बान	সি,কর্ম,বি	বোধা	বে!মোপযুক্ত
মন	যান	भाष	গি,কৰ্ম,বি	म (न्।)	म:समीव
বহ	বহন	श्:क्	দি কৰ্ম,বি	বাহা	বহ্নধোগা
সিচ	সেচন	যাণ	সি,কর্মা,বি	<i>द</i> मक!	মেচনীয়
পট	পাক	चान	সি,কর্ম,বি	পাস	शर्कस्य शि
ভাজ	ভাগ	বাণ	मि,कर्भ,वि	ত্যাজা	জাগা হ
य उ ष	८ मर्वा छ्वा	ষ্য)ল	मि,कर्मा,वि	শাঙ্গ	যাজনে পযুক্ত
ব্চ	কথা	शान	मि,कर्म, वि	ৰাকা,বাচা	বলিকার যোগ্য
ভক্ত	ভাগ	यान	সি,কৰ্ম,বি	ভাগ্য,ভা	।। ভজনীয়
ভূজ	অশন	च िलं	সি,কর্ম,বি	ভোগ্য,ভো	জা ভোগোপযুক্ত
যুজ	যোগ	शान	সি,কর্ণ্ম,বি	বোগ্য,যোগ	য় উপযুক্ত
র'জন্ব	হুপ্রসর(মি	- খাণ	সি,কর্ম্ম,বি	রাজস্থ	सण्डित्मम
	পাছন :		সি,কৰ্ম.বি	অমাবস্যা	তিথিবিশেষ
অমা-বস	पाग	चान	141,44.34.14	ज्युव्य श्चना) [101414644
Ö	ভরণ	कार्भ	সি,কৰ্ম,বি	ভূতা	म †म
আতর-বু	করা	ক্যপ্	সি,কর্ম,বি	প্রাতঃকৃতা	প্রাতঃক্রিয়া

ভা ভরণ কাপ দি,কর্ম, বি প্রভাত দাস
প্রাভর-কুকরা কাপ দি,কর্ম, বি প্রাভঃকৃতা প্রাভঃক্রিয়া
নৃত নর্ভক কাপ দি,কর্ম, বি নৃত্য নাচন
শাস শাসন কাপ দি,কর্ম, বি শোহত্যা গোবন
স্ত্রী-হন হনন কাপ দি,কর্ম, বি স্ত্রীহত্যা স্ত্রীবন্ধ
বন্ধ-হন হনন কাপ দি,কর্ম, বি স্ত্রাহত্যা স্ত্রীক্ষ

ধাত্র্ব; প্রভার প্রভারার্থ **নিজ্বপদ** ধাত্রপ্রাত্র পরি-চর জাচরণ कार्भ পরিচর্যা। সেবা ধাত্র কাপ विमा विभ छान ज्ज न ধাত্ৰ ক্যপ্ মৃগ বন্যপশু বধ চেই। व्यवस्थ মুগয়া ক্যপু ধাত্বৰ্থ ক্রিয়া,কৃত্যা কর্ম ₹ ` কর্বণ X. কাপ্ ধাত্বৰ্থ म्बा বিছেনা শয়ন ধাত্বৰ্থ इन হ্নন কাপ্ इडा বধ পিপাস शाइर्थ भौरमक्। य শিপাসা ভূষা জিজ্ঞাস ধাত্র্থ জানেছা অ জিজ্ঞাস। 21 ক্ষ্টগ্ৰহণ অ খাত্ৰ তপস্য তপ্স্য! ঈশ্বরারাধন। ধার্থ সেব† **उक्त**ग সেবন সেব Ŋ **খাত্**ৰ্থ পরিক্রাণ রকা B ব্ৰহ্ম त्र स ধাত্বৰ 本に出 ভয় 8 45 ভয় **ক্রী**ড়া ক্রীড় ক্ৰীড়া হাত্তৰ্থ Ü (थन) मिना भिन्न **लिया**। ধাৰ্থ কুৎসা B চিম্বা চিন্ত ধাহৰ্ণ स्टिम। **ह** वन। 8 कर्छन। श्राह्म পূজা পূজ शुसन 18 শোভ শেক্তিম **হাত্**র্থ শোভা কান্তি F পীড় পীড়ন পীড়া 18 " ধাত্ত্ব ব্যামোহ ধাত্রর জ্ঞাপন আ জ অমুমতি আ-জ 8 भायर्थ मुके ख मुखें। ब উপ মা উপনা 6 ষাত্র্থ मीशि मीथि প্র-ভা প্রভা B দ্বাত্ত वाः थाः। यां वि আখ্যা নাম B ধার্থ অব-স্থা গতি অবস্থা मञ्जी 色 शक्ष কুপা কৃপ ज्य | তিত্তিকা ু भाष्य **2007**(). . व्यवक्ता ६

ধাতু	ধাত্বৰ্ধ	প্রভা	য় প্রত্যয়ার্ছ	সিদ্ধপদ	অৰ্থ
मश	অনুকন্প	8	<u> পাত্র্থ্যাত্র</u>	म श्	কৃণ <u>া</u>
है य	বাঞ্	8	শাত্ত র্থ	हेम्छ्।	অভিলাব
ব্যর	পীড়া	B	भाइर्थ	জ্বা	রোগা কান্ত
ত্বর	ক্রত	B	शाहर्थ	प ्रः।	শীপ্র
ত্রপ	म क	B	গাত্ত ৰ	ত্রপা	मञ्जू!
ব্যথ	ক্লেশ	**	धादर्थ	ব্যথ।	ट्यम्म ।
ম্বপ	শয়ৰ	7	शांखर्थ	ষপু .	निजांवचांग्र रमधा
যত	যঞ্জ	व	ধাত্বৰ্থ	ষত্র	८५की।
रा 😘	(मर्गार्फ)	म्	ধাত্র্থ	र ५०	যাগ
প্রহ	ক্রিজ্ঞাস	न	ধাত্বর্থ	প্রশ	ज रशयन्।
ষাচ	ভিকা	ন	श पूर्व	याह्यम	প্রার্থন।
ৰ াপ	আকো*	যঞ	ধাহর্থ	শাপ	অভিশৃন্পাত
सर्व	माम:	যুঞ্	ধাত্বৰ্থ	नाम	४ ःम
পা	পাক	संबंध	शांत्र ^६	পাক	পঞ্
यू अ	একত্রিক রণ	- শ্বঞ	ধান্তর্থ	ং যাগ	मिल म
Ţ	উৎপত্তি	इपि	ধার্থ	ভাব	অভিপ্ৰায়
म्।	पान	स्क	ধাত্তর্	मान्न	বিপত্তি
71	শ্বরণ	ক্তি	হাত্ত্	ক্তি	শ্রণ
#	শ্রবণ	শ্ৰি	ধাত্র্য	ঞাতি	বেদ, শ্ৰেবণ
দৃ শ	क्रेक्ष	ক্টি	ধাত্বৰ্থ	मृ ष्टि	मित्री क्ष
म्भ	অসুমান	ন্তি	ধাত্ত	শ ি	বৃত্তি

ধাতু	ধাত্ত্ৰ	প্রত্যয়	প্রত্যয়ার্থ	সিদ্ধাপদ	अर्थ .
রুধ	उह मि	ক্তি	ধাত্বৰ্থ	রুছি	প্ৰজা
শ্ৰেদ	# 4	ক্তি	ধান্বৰ্থ	ঞান্তি	ক্লেশ
देश	হৰ কর	ক্তি	ধাত্রর্থ	अ कि	ाहि
टेक्न	विषान	ক্তি	ধাত্বৰ্থ	न्नानि	ম লিনতা
₹i	ভাগ	ক্তি	ধাত্বৰ্থ	হানি	ক্ষতি
쥧	শোধন	रे ख	ধ্রের্থ দাত্র	পৰিজ	砂哥
চর	গম্ন	इंख	ধাত্বৰ্থ 🕟	চরিত্র	ব্যবহার
বস	আ'চ্ছাদৰ	e F	সি,কর্ম্ম,বি,	বস্ত্র	কাপড়
मुश	গতি	ट् म	সি,কর্ত্বা,বি	, मिर्गि इ	মূত
नी	প্রাপন	ত্র	সি,করণ,বি,	, লেজ	万零
মন	অনুষান	অস্ `	সি,করণ,বি,	मनः	বুজিহান
इन्ह	तर्भ न	উস	সি,করণ,বি,	চক্ষ্	নেত্ৰ

প্রতায়ান্ত ধাতু।

ধাতুর পর ঞি, সন, যঙ, এবং শব্দের পর কা,ঙা প্রভৃতি প্রত্যয় করিয়া যাহা নিষ্পান্ন হয়, তাহাদিগকে প্রত্যয়ান্ত ধাতু বলা যায়। প্রত্যয়ান্ত ধাতুর পর কৃৎ প্রত্যয় হইলে, তাহা বাঙ্গালা ভাষায় ব্যবহৃত হইয়া থাকে।

প্রভায়ান্ত ধাতু পাঁচ প্রকার, চুরাদি, এগ্রন্থ, সনন্ত, যপ্তস্থ, লিধু অর্থাৎ নাম ধাতু। কতকগুলি প্রভারান্ত ধাতুর উদাহ-রণ নিম্বে প্রদর্শিত হইল। বিদ্যার্থি সমূহ ইহা অভিনিবেশ

পুর্বাক পর্যালোচনা করিলে জন্যান্য সমস্ত জনায়াসেই ক্রদয়ঙ্গম করিতে পারিবেন।

চুরাদি।	
---------	--

মুল ধাতু	চুরাদি ধাতু	রুৎপ্রত্যয়াস্থ পদ	অৰ্থ
यर्डे	ঘটি	ঘটনা	যোজন।
ন্থ	ख्रीशि	ন্'পন	স্থিতিকরণ
ব্যথ	বাথি	ব্যথা	বেদনা
কথ	কখি	কথা	উক্তি
ঘট	ঘটি	গটি ভ	गः हिस्से
বাণ	बाथि	বাংখিত	পী ভিত
কথ	কথি	কথিত	উক্ত
द्रथ	ব ৰ্ছি	বৰ্দিক	উনত
₹	কারি	কারিত	কর।
5 अ	ह ं मि	চালিত	চ্পিত
বি-জ্ঞা	বিজ্ঞাপি	কিজ্ঞাপ:	বিজ্ঞান্তি যোগ্য
मा	যাপি	যাপিত	যাপন করা

এও সুসু

ভী	ভীষি	ভীষণ	ভয়ন্বর
পা (রকা)	পালি	পালন	ভরণ পোষণ
পা (পান)	পায়ি	পায়িত	পীত
ৰুহ	রোহি	ব্যেহণ	বণন, পোতন
কু হ	রোপি	রোপণ	বগন, পোত্তম
ष्यि-देड	ज धा†शि	অ্ধ্যাপন	শিখান
মু য	দোবি, ছবি,	দোষণ, ছয়ধ	बिका. सात

কুল ধাতু ক্ষিত্ত হাতু ক্ষ্প্ৰত্যয়াত পদ অৰ্থ হন হাতি ঘাতন ব্য, নার্থ ২ অর্পি অপুন্ প্রদান

সনস্ত ধাতু।

মূলধাতু	সনস্থা তু	কুৎপ্ৰত্যয়া ন্তপদ	অর্থ
পা	পিপাস,	পিপাস।	পান করিবার ইচ্ছা
ড ৱ1	জিজাস ্	জিজাসা	জানিবার ইন্ছ।
জীব	জিজীবিষ্	জিজীবিষা	কীচিবার ইক্ষা
.	শুক্রান্	राष्ट्रीय।	শ্ৰবণে ছা
ভূক	বু ভূক	র্ভুকা	ভোজদেক্সা
पृत्र	मिष्क	मिमृ क्	मर्भ त्मण्
ş	জিহীৰ	जिरोग ्र	ছর েদহ ু
বপ	সুৰুপ্স	স্রুপ্ সা	भारतम् ।
উপ-কৃ	উপচিকীৰ	উপচিকীৰ ব	উপকারেচ্ছা
for	জিণিষ্	জিগীযু	करमञ्
হন	জিঘাংস	ভিয়াংসা	श्नरम ण्डा
অধি ইঙ	অধিজিগাংস্	ব্দাধিজিগাংস্থ	অধ্যয়নেন্ড্
निव-्म।	নিশিংস	নিৰ্দ্মিংসা	নির্মাণেক।
F	निदम	मिर्ग।	मारमञ्
প্ৰতি-বি-ধা	প্রতিবিধিৎস	প্ৰতিবিধিংসা	প্ৰতিবিধা নেচ্ ।
मङ	লিপ্স	লিপ্সা	লাভেন্ছ
***	िक ।	শিক্	শক্তির ইচ্ছা
পত ্	পিং স্	পিংস(, 🤲	পতনেচ্ছা .
न्दा	তিষ্ঠাস্	তিঠাসা	স্থিতির ইন্দা
ग ्	गश्र (मृक्षा '	मृजू। रेन्द्र।

সূল ধাড়ু	ৰ নন্ত ণা তু	কুৎপ্রত্যয়াস্ত পদ	षर्थ ः
188	खीश म्	জীপ সা	ज्याश तकः।
<u> যান</u>	मीमारम्	मीगाः मा	সিদ্ধ ান্ত
কি ড	চিকিৎস্	চিকিৎসা	রোগ ছব করা
তিক	তিতিক	তিতিকা	क्तम
राभ	क अभूम	জুগুপ্স	निमा
		market and and any	
		যন্তম ধাকু।	
মূলধাত্	যঙ্গধাতু	শানপ্রতায়ারপদ	অর্থ
मीश	८ममी शर	(म नीशाम स	অতিশয় দীপ্তি পাই-
			তেছে ধাহা
জ্ব	क्षाना	क िक्तामान	ষ্পতান্তজ্বলিভেচ্ছে ৰাহা
পা	পেপীয়	পেপীরমান	বাবম্বার পান করি-
	45-		ভেছে যাই।
म	्लभी स	দেদীয় শাশ	পুনঃপুন্ দিতেছেযাই
শ্	সাম্ম্য	সাশ্ৰামাণ	পুনঃপুন স্থারণ করি-
			তেছে যাংক
मम्य	मन्द्रभी!	नमणामनि	বারম্বার দ° শন করি - তেতে গ¦কে
বৈগ	কেণীয়	কে গীয় শা শ	পুনঃপুন গান করি-
			তেছে যাহা
বদ	वांबमा	বাবদ্যমান	অত্যন্ত বলিতেছে যাহা
দৃশ	मदीपृष्टा	मतीष्भागाम	श्रुनःश्रम (मर्थि-
			তেছে योश

নাম ধাতু। শব্দের পর প্রত্যায় যোগে যে ধাতু উৎপন্ন হয় তাহার

নাম নামধাতু। শব্দ ওা প্রতায় শব্দায়, তৎপরে শান প্রতায় শব্দায়মান। এইকপ ধূমায়মান। অমৃতায়মান। প্রধায়মান। দ্ভায়মান। ধেদায়মান। ইতাদি।

ধাতু মালা।

পাঠকদিগের আশু বোধার্থ কতকগুলি ব্যবহার্য্য প্রয়ো-জনীয় নানাবিধ ধাতু নিম্নে প্রদশি ও হইল। ইহা ছারা ধাতু পরিচয় বিষয়ে অনেক উপকার দশি তে পারিবে।

ধাতু	অর্থ	প্রতায়	সিদ্ধ পদ
লুচ	ই স্কৰ	অন্ট	লোচন
বচ	বল	অনট	বচ ন
উপ-অর্ক্ত	অৰ্জন	অন্ট	উপার্জন
गर्ड	গর্জন	অন্ট	গৰ্জন
শাৰ্ক্ত	मार्क्सन	অন্ট	मार्ज्जन
इ क	ভ্যাগ	অ্ন ট	বৰ্জন
ত্রৈ	तक †	অষট	ত্রাণ
देश	ठि तुम	অ নট	धा म
C**1	তীক্ষু করণ	অমট	क िन
বি-লোক	मर्ग न	অন্ট	বিলোকন
লিখ	(লখন	অন্ট	লেখন
(म्रांन	ব ুলন	অনট	(म) नम
व्या-इम	আবরণ	অন্ট	আহাদন
বীঞ্চ	दा क्रम	অ্নট	বীক্তন
আ-ভ্ৰা	গন্ধ গ্ৰহণ	অনট	আত্রাণ
46 1	বিদিত হওয়া	জনট	कान
मा	मान	च्या ।	गांन

ধাতু	অ ৰ্ধ	প্রত্যর	সিদ্ধপদ
બ !	পান	অন্ট	পাম
পরি মা	পরিমাণ	অন্ট	পরিমাণ
य।	গসৰ	অমট	यान
व्यक्षि है	পাঠকরা	ष्ट्रमहे	ञ् शास्त्रम
fs	চয়ন	ভানট	চয়ন
Kİ	প্রাপণ	অমট	नग्रम
ঞ	रू सन	খ্ৰট	শ্ৰেবণ
श (पिक)	প্রাপন	'শ্ৰমট	અર્જન
19 (-)	आंक्षान	ভান উ	अ विवेश
*	বিক্ষেপ	অনট	কিবৃণ্
ब्या-८२.	অংহ ুান	হানট	জাহ । ম
শিক	অব্যক্ত ধুনি	জনট	শিক্তম
পরি অট	গমন	অ শট	পৰ্যটন
প্র-কট	বিবরণ	অনট	প্রক টন
र छ	<u>যোক্ত</u> ন	অনট	ঘটন
बर्ड	বণ্টন	অন্ট	वर्णम
न्ते	চে যা	অনট	লুঠন
ष्यां-मू फ़	मक्स	অনট	আ লোড় ন
বি-ল,ড	মস্ক	অ নট	विद्यांजन
মূৰ্	ज्ञ म १	অন্ট	সূর্বন
চূৰ	পেৰণ	અ ન દે	हर्गम
কৃত	्रमन	অ্সট	কৰ্তন
কৃত	अ ्भक	অসট	কীর্ত্তন
পত্	পড়ৰ	অসট	পত্ৰ
প্রথ	গাঁথন,	অ নট	গ্ৰন্থ

ধাতু -	অৰ্থ	প্রত্যের	निक्र शम
মথ	মশ্ দ	अ मंड	वस्य
কুৰ্দ্দ	ক্ৰীডা	অ শট	क्फॅम
বদ	বল!	অন্ট	বদন
क्र†-श्रम	चाराम	অম্ট	আহাদন
ज्ञानम्	अ ष्ठकम्लान	জ্ঞাট	कश्यक
भाग्	कर्त ।	অন্ট	जाम्म
শুধ	শুদ্ধি	অমট	टमाधन
সাধ	সি কি	জনট	সাধন
খন	ধ্যন	অনট	থনন
মৃশ	(व!स	খনউ	স্স্স
হ্ৰ	বধ	ज मडे	इनम
লি গ	কেপ	অ ন্ট	C क्षेत्र र
ভূপ	ভৃত্তি	જાનઇ	ন্তৰ্পণ
সূপ	গতি	ভ্ৰুনট	भर्भन
हु च	हुश्रम	অনট	<u>क</u> ्षम
অব-লৰ	আ্ঞা	खन्दि	प ्रतसम्
রম	ক্রীড়া	অ্সট	রমণ
ৰম	উদ্দারণ	खम्मे	ক্মন
ভায়	'গতি	ক্ষ্ৰট	न नांत्रम
বি-চর	গমন	न्यामण	বিচরণ
স্কুর	ক্রি	धम्ह	স্কুরণ
इ ल	গতি	জ্ঞান্ট	ह मन
উৎ-মীল	- ज़िट्मब	खन्दे	- जेगीनम
জীব	বাঁচন	ंकन के	জীবন
भार	. জ্ঞতগতি	'कामणे	-ধাবস

(२५)

	4		
ধাতু	पर्ध	প্রত্যন	निक्शभम
ঠিব	વૃ ષ્	অনট	নিষ্ঠি বন
অশ	হে বিশ	অনট	অশ্
ধন্শ	म ्भाग	অন্ট	मःशन
day	37 100 01	অন্ট	मर्ग न
त्रे 🖚	मर्थम	অনট	३ क 4
আ-কৃষ	আ কৰ্ণ	अ म्डे	আৰু ব
ब्रॅंभ् ,	्षयं व	জ্যনট	श्व ब
পিয	চূ ৰ্ন	অন্ট্র	েশ য ়
ভক্ষ	ভেক্ত	অসই	ভক্ষ
मृश	क्रम ्	অন ট	মৰ্থ
म् क	स् भाग	व्यन्ते	म् क
রক্	পালন	'শ্ৰট	রক্ষণ
অব-গ†ছ	वि टल्लां फुन	ভাৰট	অবগাহন
ড়্ ষ	्रम ्	অনট	ভূবণ
লিছ	সাছ	অষ্ট	লেছন
বছ	বছন:	অনট	বহুন
ৰু ণ	পরিমাণ	অন	जू तया
অমৃ-শুচ	crita	ত্যন	क्रमु-त्नीहरू।
चार्क	পূজন	অন	व्यक्ता
₹5	क ि	অন	রোচন
₹ 5 .	ক্লচি	অম	রোচন।
প্ৰ-অৰ্থ	বাচ্ঞা	অ্স	প্রার্থনা
গণ	ज ९चेऽ।	ভাষ	श्लामा

অম

बुगना

রস

বাৰ

(**૨**৮)

•

ধাতু	অর্থ	প্রত্যয়	সিজ্ব পদ
द्रह	রচনা	অম্	त्रुग
বৰ্ণ	दर्गन	অ ন	বৰ্ণা
বার	বারদা	জা ন	শান্ত শ।
<u> </u>	विंह	অ্স	ভাবনা
क्रम-क्रम	যাতনা	অ ন	क्रम किन
मन	হৰ′	অ্ন	ममम
আ-বাধ	সিদ্ধি	অন	कां त्रांथमा "
কৃপ	ক্তপন্	তাস	কম্প্ৰা
र পরি দিব	८५वम 🥞	তাম	श्रतिर प्रवस
चूय	ছোৰণ	অন	যোষণা
ভ ংফ	छए भम	ত্মন	छर गम।
লস্ফ	ल म्ह ी	3	লজা-
मि-टेज	নি ক্রা	Œ	নিজ!
শঙ্ক	ভাগ	6	m #.
কথ	বঙ্গা	G	কথ!
কুপ	দয়†	*	কৃপা
क्कीह ४ .	বাঞ্ছা	3	क्लि इं
नि-जा	দুমান	•	লিন্তে 🕆
আ-ভা	मीखि	8	আতা
ক্ৰীড়	খেলন	V	ক্রীড়া
শীড়	গীড়ন	**	পীড়া
ব্রীড়	अक्	B	ত্রীকা
অব-ছেন্দ	चमा पर	* 3	खाररङ्ग
ব্যথ	ज्र थ	. 🐧	न्यः ।

ধাতু	অৰ্থ	প্রত্যয়	সিদ্ধপদ
दांश	প্রতিরোধ	18	ৰাখ।
ম্প 🐐	সংহ্ৰ'	3	শাৰ্দা
<u>J</u> 9	लक्ष	'	ত্রপা
শ্ৰহম	মর্ষ ল	E	क्षा ।
खर	Cड़∱श	*	₹श
द त	্ৰগ	&	ন্দ্ৰর গ
হিস	হিং সন	*	হিংশা
		y pys -added the Ppsychiats, speec	
'অভি-সিচ	দেচন	श फ	ऋडिएयक
यू <i>क</i>	স্থ াষ	इकः	সেগ্ৰ
অমু-রন্জ	রাগ	WAR	অমুরাগ
উৎ-বিজ	ভয়	El relia	উर ध्य
भरू९-खर्घ	সুল া	ধ্যক	মহার্থ
ो	পচন	हजा	পাক
₹ ₁ ,	বিদারণ	প্ৰথচ	বিদার
পরি-স্বন্ত	আ/নিঙ্গৰ	খঞ	পরি স্বরু
स न	* A	প্ৰ	माम
दि-मम	গতি	च ्छ	निया भ
অ†-লপ	ভাষণ	ঘঞ	. হালাপ
নভ	প্রাণ্ডি	इक	मांड
প্র-নম	ममम	শঞ্	গ্ৰন্থ `
প্ৰ কাশ	ছ্যুতি	A Co	全,本
অভি-লং	স্পৃহ!	च क	অভিনাৰ
অস	ভূর	হ্ৰক্ট	ত্ৰাস
শ্বস	শ্বাস	स्क	श्चीत

ধাতু	অর্থ	প্রত্যয়	সিদ্ধপদ
मरु	म्हम	প্ৰক	नार
चा इतम	ट्यांम स	শ্ৰক	আহ্লাদ
ST PER ST	किका मा	Ħ	প্রশ
स एक	দেবার্চা	व	যন্তৰ
मा 5	যাচন	₹	ষাচ্ঞা
ষত	s.d	न	रष
격위	শয়ন	ન	স্প
	ar system	DOM:	
আ-লোক	मीखि	অন ্	আলোক
সংকৃচ	সকোচ	অস্	मदकां
क्	स्त्रा	काम् :	ক্ষয়
<u>ক্</u>	ক্রেপ্	खब	ক্ৰয়
खो	Gä	অন ্	ऋग्र
TK :	গৰ:	অন ্	জ ব
3	ধুমি	অস্	द्रव
গ্র-স্থ	প্ৰসৰ	অস্	প্রসব
₹	ন্তুতি	অন্	खुव
श्च-मूफ	হ य ँ	ञ ान ्	श्यमंत
ক্ৰুৰ .	কোপ	অস্	কোগ
ৰুধ	জ্ঞান	चन्	বোধ
कूश	কোধ	चा म्	কোপ
জ্বপ	জ গ	অন_	জপ
मृश	গৰ্ব্ব	অস্	मर्भ
लि	লেপম	জ্ঞাল প	লেপ

ধাতু	অর্থ	প্রত্যয়	निक्शन
मञ्	गर्ख	অঙ্গ	ल स्रु
উপ-ক্রম	শাদবিকেপ	ञ्जू	जिल्हा हरू म
সংখ্	বির্তি	थन्.	স ংশ্ ম
दूज	(क्रांमन	অল ্	(माम
ক্লিশ	উপতাপ	અ શ્	(Bui
জংশ	অধঃপতন	অ ন	理(对
ध-विभ	প্রবেশ	ক্স ্	প্রবেশ
পরা-মূশ	মশন	অস্	क या भन
হ্ৰ	বি কৃ জি	অল্	CHIE
ভিষ	रे वज्	ভা ল ্	দ্বেৰ
अ ग्ध	ক্রেন্ ধ	खन् ।	্রোষ
ধুক	ativi	'হাল্	र्ह्य _ं अ
আ-ভাস	मीधि	অসম ্	ক্রান্ডার
- B	किया १ मा	স ্স	ক্ৰোই
মুছ	देविष्ठ	ভাল	CHIF
নট	ন্তা	ধৃক	শটক
দ্বান্ত	मीखि	ৰ্ফ	দ্যোতক
নৃত	माञ्च	্ক	गर्छक
খদ	ভক্ষণ	ৰ ক	খাদক
পুষ	শেষণ	ণ ক	শোষক
ভিদ	ভেন	ণক	েন্ডস্ক
मण	শন্ত তা	ণ ক	শালক
3 %	আহার	়ক	49
পচ	শাক	প্ৰ	शंक्रिक

ধাতু .	অর্থ	প্রতায়	সিদ্ধাপদ
প্রতি-পা	<u>র ক্ষ</u> ।	ণ্ক	প্রতিপান ক
ঞা-ভর	প্রভারণ	ণ ক	প্রভারক 🙏
প্ৰ-বন্চ	বঞ্চনা	47	প্রবঞ্জ
অনু-গ্ৰহ	অনুগ্রহ	नक ं	অনুগ্রাহক
		ga inglessorrege girilgilisessis.	
মূৰ্ছ	<u>নোহ</u>	₹	মূদ্ধি ত
न १३३	माङ्ग	797	লাঞ্ছিত
বিধ-অন্জ	मुं करन	₹	বিষাস্ক
ভন্জ	ভাক্ষ	4	ভ শ্ন
মস্ জ	निमञ्जूम	T	ম গ্ৰ
<i>কৃ</i> জ	বোগ	ক	ऋध
रेञ्च	কাত্তিক্ষয়	ক্ত	ন'ৰ
বি-ডর্ফ	বিভৰ্ক	E	বি ত কিঁত
শ্ৰ	শক্তি	ক্ত	भे क
কৃষ্ঠ	সঙ্কে চ	ক্ত	কৃথিত
সংগৃচ	সম্প্র	ক্ত	সংপৃক্ত
রিচ	বিয়োগ	ক্ত	রিক্ত
গর্কা	मर्भ	ক্ত	গর্বিত
मङ	শাসন	ক্ত	म थिङ
বি-চিত্ৰ	চত্রকরা	ক্ত	বিচিত্রিভ
নি শ্ৰ	अ ९८ग्र†ः	€	মি শ্রি ত
রছ	ভ্যাগ	ক্ত	রহিত
বি-খ্যা	गा जि	*	ৰিখ্যাত
खाइ	डि क्	4	অহিত
অৰ-ধীর	कृष	₹	অ বধীরিত

ধাতু	অর্থ	প্রভায়	সিদ্ধপদ
জা-জি	সেব গ	উ	আ্রিত
বিষ	প্রকাশ	ক্ত	ন্মিত
বি—স্মিত	আশহর্ষ্য	ক্ত	বিশ্বিত
ভী	উড়ন	ক্ত	উড্ডীন
मी	ক্ষ	ক্ত	मोन
প্রে	ভূপ্তি	ক্ত	প্রতি
ली	ল গ্	ক্ত	नौन
প্ল ু	मलक्ष्म ि	ক্ত	প্ত
Ã	মিশ্রণ	-	য়ত
<u>\$</u>	मुखा	ক্ত	क ुट
বি—লু	ছেদ্ৰ	'3	रिज्म
कां गृ	জাগরণ	खः	জ াগ্ত
আ—্দ্	অক্সন	F	আৰ্ড
¥ _c	· প্র	জ	<i>য়ত</i>
¥	मञ्जू	ক্ত	মৃত
डेश—गृ	निगत्व	ক্ত	डेक्की र्ग
	জীৰভা	*	জীৰ
38-1°	উত্তরণ	G	উত্তীণ
위· 도	পূৰ্তি	ক্ত	ઝૂ લ
বি—স্তু	বিক্তার	ক্ত	বিস্তীৰ্ণ
टेग	গান	ক্ত	গীত
टब्बे	চেষ্ট।	ক্ত	চেটিভ
न्यन् हैं	প্ৰকাশ	· জু-	স্কুটিত
পঠ	পঠন	ক্ত	পঠিত
19 9	ক থন	ক্ত	ভণিত
		(¢)	

*		(৩৪)	
ধাতু	অর্থ	্ প্রত্যয়	निक्शम
বৰ্ণ	বৰ্ণন	G î	বর্ণিত
প্রথ	খ্যাতি	জ	প্রথি ত
অদ	ভক্ষণ	ক্ত	ভা ন
গ	ভাষণ	₹	গদিত
कि प	CEV	ক্ত	ছিন
श-रूप	প্রেরণ	197	श्चरणामिङ
ভিদ	ভেন	ড	ভিন
蘩	क्र्या	ভ ন	ক্ষিত
বন্ধ	र भू न	ক্ত	বদ্ধ
যুধ	যোগন	ক্ত	মুক্ত
₹N	ব্যোগ	ভ	₹ ₹
ি শ	८ वधन	(B)	বি দ
इ .स	ब्रिक	T	₹ %
মি ধ	मिकि	ক্ত	गिष
জন	क्रमभ	ૻ	छ । उ
1881	গোপন	ক	& &
भू का भ	বিকশ্ৰ		পুলিপত
मू श	লোপ	35.	म्थ
শপ	* 19	ক্ত	শ গু
37	গ্ৰন্থন	ক্ত	্ থশ্চিত
কুভ	শ্বেষ	ক্ত	'कू के
वि—न्ध	ক্ত সুণ	G -	दि क ्झिड
আ-রভ	আরম্ভ	**	অ 1রক
নুভ	লোড	ক্ত	मृश
জনুত্	বিশ্বাস	ক্ত	বিজ্ঞদ

ধান্তু	অ ৰ্থ	প্রতায়	নিদ্ধপ দ
मय	मग्रम	ক্ত	मोन्ड
भाग	भोखि	ক্ত	শান্ত
আ—কুল	কাতর	⊗ •	জা কুনিড
বেষ্ট	বেষ্টদ	₹	বেষ্টিত
शंकु म	বিকাশ	ख्र	প্রকুর
रिल	মিলন	3	শিলি ড
উৎ-মূন	छे ९ थ हिन	ক্ত	উন্ম নিড
18. M.	श्रीवन	ক্ত	শূলিত
গৰ্কা	मफ़	(3)	গর্ব্বিড
ant	নাশ	ক্ত	নষ্ট
टे ग	1381	ক্ত	देक
আ-কাল্ক	আক িকা	⊗ r̃	<u>জাকাঞ্জিত</u>
४ , म	श्रीवस्त .	<i>'</i> ক্ট	<i>প</i> ৃষ্ট
स 🍇	मगन	ক্ত	লক্ষিত
লিয	टक्ष य	<i>₹</i>	ह्यिक
[*] m	শিক্ষণ	%	শিক্তি
হ য	হ্ৰ'	&	क् नि
গ্রস	গ্ৰা দ	T	গ্ৰপ্ত
গ্ৰহ	গ্রহণ	ভ	গৃহীত
গৰ্হ	কুংসন	ক্ত	গহিত
ख:इ	সংবৃতি	Ø5	গুড় `
ত্রহ	দোহন	⊕	5 4
বিহ	নেহ	₹	ক্মিঞ্
রাজ	मीखि	- मान	বিরা জ মান

ধাতু	क्रर्थ	প্রত্যয়	সিদ্ধপদ
ा ड. ≭ी		শান	শয়ান
বি-ধূ	কম্পন	শান	বিধুয়মান
রুভ	• বর্ত্তম	भारम	গৰ্ভমান
विम	সভা	माम	বিদাম্ন
প্ৰ-কাশ	; প্রকাশ	#i faq	প্রকাশমান
यृ	स्त्न	শ্বাল	मि युग्नं न
থি দ বি	শেস	শ ়ন	হিদামান
মুচ	যোচন	ক্তি	মুক্তি
হা	ত্যাগ	ভি	হানি
প্রতি ই	গম্ম	ক্তি	প্রতীতি
অ: হ	হেশ্য	ক্তি	ভাইতি
বি-শু,	বিশুক্ত	free	বিজ, ভি
28] _	শুরিধ	ভি	শ্ব ডি
72	ক্ষ	for	প্রাবি
আ†-সন্জ	অনুরাগ	ক্তি	আসিবিদ
সূজ	র চন	ন্তি	मृष्टि
खेद-अम	উৎপন্ন	ক্তি	উংপত্তি
বি-আগ	'वापंश्रम	. ক্তি	বদস্তি
मीপ	मीखि	ক্তি	मीखि
ক্ৰম	शानि	ক্তি	ক্লান্তি
গম	গম্ন	জি	গতি
শ্রম	শ্রম	ক্তি	শ্রেপিয়
তুয	ভোষণ	ক্তি	তুটি
পুষ	त्भामन .	ণ্ডি	প্র রি

	,	(७१)	
ধাতু	অর্থ	প্রভায়	निक शन
ब्र ष	, वस्थ	ক্তি	7 100
अ म	, শাসন	ক্তি	শান্তি
		-	
জ্ঞল-ধা	भ ारू ।	কি	छ निर्म
⇔ ∮.4	त्रक ।	তৃন	পাতা
₹	করণ	তৃ ন	नर्छ।
Ģ	छ द्रव	54	ভৰ্জ i
义 有	পোষণ	्रम	লোক।
অভি-যুজ	অ ভিষোগ	ভূন	অ ত্যিন'কে:
হন	इन्ध	তূন	হন্ত:
গম	भ्रम्	ভূন	গম্ভা
হ	হ্রণ	ড় ন	₹€1
aि भ∤	fanta	ত্ন	বিধান।
ভূজ	জ্মন	<u> হ</u> ুণ	নোক্ত!
সুপ্	সংগ্ৰাম	<u>তৃন</u>	ट्या छ ।
বি দ	দেব	ড় ন	८श्वर्षः!
গ্ৰহ	গ্ৰহণ	'ড়'ন	শ্বহীত।
		graph and the state of the state of	
27	तक:	कि भ	र है।
원-진	প্রস্ব	कि श्	প্রসূ
攻	Cमीधन	ইক্র	পৰিত্ৰ `
চরু	চর্ব	ইত	চরিত্র
খণ	খনন	ইত্র	খনিত্ৰ
3	পোষণ	काश	ভূতা
निष	ক্ষান	- কা প	यिमाः

ধা <u>জু</u>	অ ৰ্থ	প্রত্যয়	निक् रभन
জগ্ৰ সূ	· গম ন	· ট	অগ্র সর
কিত	রোগাপনয়ন	সম	চিকিৎসা
মান	বিচার	गम	মীমাংসা
গুপ	কুৎস!	সন্	জুগুপ সা
ठ म	मोखि '	3	524
গৃধ	লিপ্স।	क ू	গৃপু
প্ৰ গল্ভ	ধ ষ্টত্ত্ব	জ ,	প্রকাশ্ভ
চুর	অপহ রণ	'ক্স	চোর
গ্ল	গলন	শভ্	গলং
জ্বল	मोखि	শস্ত্	कुलर
SP my	वेश्वर ी	বর	ঈশ্ব র
ভূ-কহ	জনন	ক	ভূকহ,
পা	পান	ভব্য :	পাতব্য
জিজ া স	ক্ৰিজাস	তৰ,	জিজাসিতব্য
পা	রক্ষা	ভব্য	পানিত্যা
म। '	जान	ত ৰ্য	मांख्या
সম	भनन	ভব্য	মন্তব্য
জি	জ্যু	ভৰ্য	ভে ত্ৰ
ভী	ভয়	ভৰ্য	ভেতব্য
हि	চয়শ	७ वा	চেতব্য
मी	প্রাপণ	তব্য	নেতবা
শী	শয়ন	ভৰ্য	শগ্নিতব্য
3	ন্তব	ত ব্য	ন্তোত ৰ্য
<u>e</u>	শ্বৰ	তব্য	শ্ৰেণ্ডবা

ধাতু	অৰ্থ	প্রত্যয়	সিদ্ধপদ
শ্ব	স্মরণ	ভ ৰ্য	শৰ্ভবঃ
গ্ৰহ	গ্ৰহণ	७ वा	গ্রহীতন্য
মিছ	মেছন	ত ব্য	ংম ঢ়বা
मरु	मञ्ब	ভষ্য .	म ৠवा
সহ	महन	ভংগ	ং শানুব্য
ड म् क	শক্ত	ভ ৰ্য	জষ্টব্য
मुख	मार्कन	ञनी ग	भाक्नीय
মান	আই স	ञ नीय	মাননীয়
211	পান	ञ नीय	পানীর
सम	अर्थे ह ै	অনী য়	ক্ষ্নীয়
অৰ্	८यां भार	অ নীয়	ण ईनीय
मन् श	सर्कात् स	अ नी प्र	मध्यनीय
4 %	কথ :	અની ય	কথনী য়
বহু	বহন	ए इंब्	বাহ্য
?	441	স্থান	কার্য্য
%	হরণ	भा; व	হার্য
পুত্র	পূর্ণ	धान्	পূৰ্য)
চ ्य	চোষণ	ঘ্যণ	টোষ ্
বি-শিষ	বিশেষ	चान	বিশেষ্য ্
ছুহ	দোহন	খ্য ৭	८माङ्
\overline{\over	উৎপত্তি	चान	ভাষ্য
প্রচ	পাক	चाव	शोका, शाहा
অৰ্চ	अर्फन।	স্থাৰ	वर्षा
পূজ	श्क्रम	चाल	পুজ।

		(8.)	•
ধাতু	অৰ্থ	প্রকায়	निक्सभन
ভ্যক্ত	ত্যাগ	च ्लं	ত্যাক্য
राख्य	(प्रवार्क।	খ্য প	যাক্স
ভুজ	ভোজন	গণে	ভোজা
যুক্ত	যোজন	য	রোগ্য, যোজ্য
বচ	বাক্য	चान	बंका, दोहा.
অ চর	আচরণ	चार्च	জাচার্চ্য
মৃজ	সূজন	বাৰ	সর্গা
		F2 (married by a second	,
भ क	শক্তি	য	শক্
শ্স	শস্য	য	শ্সা
ন্ম	ন্মন	য	मग्र
লভ	লাভ	य	ল ত্য
म	प्रान	य	टमझ ं
देश	গাৰ	শ	শেয়
देशः	চিন্তা	য	CAL
সেব	সেবন	ক্	(শ্ব্য
সহ	म र् न	घ	সহ।
প্রতিগাল	র কা	য	প্রতি পাল্য
পা	পান	ষ	শেয়
পাপ-হন	इनन	चे क	পাপস্
ভূ	সভা	কুক	ভারুক
কম	কাম	તાર્જુ જ	क्रांभूक
হন	হনন	æ ₹	খাতু ক

উলিখিত ধাতু মালাতে যদিও এক একটি প্রতায় যোগ করিয়া কতকগুলি নিদ্ধপদের উদাহরণ প্রদর্শিত হইল, ত-থাপি শৈক্ষার্থীগণ নিবিষ্টমনা হইয়া ইহা বিলক্ষণ অভ্যান করিলেই অন্যান্য প্রত্যয় যোগ করিয়া কি কি পদ সিদ্ধ হই-বেক অনায়াসেই তাহার নিদ্ধারণ করিতে সক্ষম হইবেন।

डेभगर् शतिहरू।

প্র-আদি যে বিংশতি অবায় শক্ষ, জন্য কোন পদের সঙ্গে না ব্যিয়া পৃথক থাকিয়া আপন আপন অর্থ প্রকাশ ক্রিতে পারে না, তাহাদের নাম উপসর্গ।

বধা প্র পর। অপ সংনি অব অনু নির্ ছুর্ বি অধি স্ উৎ পরি প্রতি অভি অভি জাগি উপ আঙ এই বিংশতি শক্ উপসর আখ্যায় বিখ্যাত।

উপসর্গ সহত প্রায় দাকুপদের সহিত যুক্ত থাকে। যথা প্রাদান, পরাক্রম, অপবাদ, দংগ্রহ, নিবাস, অবগত, অনুষ্ঠান নির্ম, ছুর্গতি, বিভাগ, অধিকার, স্থবোধ উৎপাত, পরিতাপ, প্রতিকার, অভিমান, অতিক্রম, অপিধান, উপভৌগ, আমোদ ইত্যাদি।

কুচিৎ সমাসৰূপে ধাতুর সহিত মিলিত না হইরাও প্র-কাশ পার। যথা উপবন, আ-সমূদু, আ-জন্ম, নিরুজের, প্র: তিগ্রাম, প্রতিনিধি ইত্যাদি।

উপদৰ্গ তিন প্ৰকারে বিভক্ত।

১ম। কোন কোন স্থানে উপদর্গ ধাতুর অর্থের অন্তবর্তী

হয়। যথা সব--প্রসব। গাড়--প্রগাড়। স্বাদ-আস্বাদ। আণ-আজাণ। হ্লাদ--আহ্লাদ। পকু--পরিপকৃ। ইত্যাদি

২য়। কোন কোন স্থলে উপসর্গ ধাত্রর্থের কিঞ্চিৎ কিঞ্চিৎ বিশেষ করিয়া অর্থ বোধ হয়। যথা প্রণত। সংমান। প্রদান বিনাশ। নিবাস বিগত। স্থদৃশ্য। নিপাত। স্থনিজা। স্থসাদ ইত্যাতি।

তয়। কোন কোন হলে ধান্তর্থের অন্যথা অর্থ বোধ ক-রায়। যথা ছান. প্রস্থান। দান, আদান। বাস, উপবাস। গমন, আগমন। চিন্ত, নিশ্চিন্ত। তরণ, বিতরণ। হার, প্র-হার আহার সংহার বিহার অপহার প্রতীহার নীহার পরি-হার। চয়, অপচয়। বাদ, প্রতিবাদ। শৃথবা, বিশ্মবা। ক্ল, প্রতিকূল। কার, প্রতিকার। কাপ, বিরূপ ইত্যাদি।

তদ্বিত।

শব্দের পর যে সকল প্রত্যয় করিলে শব্দই থাকে সেই সকল প্রত্যয়কে তদ্ধিত প্রভায় বলা যায়।

অপত্যাদি অর্থে ফি, ফ, ফের, ফ্য, ফ্যারন, ণীর, ফিক, প্রভৃতি প্রত্যার, ও বিকার অর্থাৎ কপান্তর বা ভাবান্তর অর্থে, ইদম অর্থাৎ এই অর্থে, ভাব অর্থে, এবং স্বকীয় প্রভৃতি অর্থে ফ, ও ফ্যা প্রভৃতি প্রত্যায়ের উদাহরণ ক্রমশঃ নিম্নে প্রদেশিতি হইল।

দশর্থ থিঃ দাশর্থি দশর্থের ও	
الأحاسا الأحاسا الأحاسا الأحاسا الأحاسا	অপত্য
অন্নিশ্মণ ফি আনিশ্বি অনিশ্মার	
পাওু ফ পাওন পাওুর প্র	
क्रवर्व ३७ ८मीवर्ग स्रुतर्गत्र विक	าส
হিম ফ হৈন হেনেস বিক	ার
রজত ক রাজত রজতের বিব	দার <u> </u>
नियु क रेनकन नियूत् हैनि	
শক্তি ফ শক্তি শক্তিয় ইনি	
সুহৃদ ফ সেহিদি সুহৃদের ভাব	•
গুরু ফ গৌরব গুফর ভংব	
वस्तु १६ वासर शर्थ(अर्थाए	वसू हे शहे)
পৃথিবী ফ পার্থিব বাছা পৃথিবী	হইতে হয়।
ব্যাকরণ ষণ বৈয়াকরণ ব্যাকরণবেত্তা	
Approximate affection	
ছুর্গ। কেন্ত্র দেশির্গের ছুর্গার অবপত।	
ক্ষিত্র৷ কোষ সোমিতের স্থামিতার থার	

MA	প্রত্যয়	সিদ্ধাপদ	তাৰ্থ
কৃত্তিকা	(स्वय़	কার্ত্তিকেয	কৃতিকার অপত।
ব্ৰহ্মন ্	য্ য়্য	ব্ৰাখ্য	ব্রক্ষের ইনি
বাজন্	न् ।	রাজা	রাজার ই হ।
(ग)	संग	পৰ্য	গোর ইহা
ধী র	स्वा	देथर्यः	ধীরের ভ†ব
সূজন	3 6)	দে জিন।	শুজনত।
পুত্ৰগ	333 3	সোঁভাগ	স্ ভগত্ব
বতুল	भगु	নাছল।	বহুলত ব
牙饼	ব্যায়ৰ	新市村 海	দফের অপত।
গ্ৰ	হঃ বুজ	গার্গায়ণ	গগের জপতা
পিড় মসূ	भीव	পৈতৃৰজীয়	শিতৃধুসার অপভা
না ত্যুস্	वीध	माञ्चू भीत	যভে্যু মার অপভা
মনু	लीम	नाम तीय	মন্ত্র অগতঃ .
युष्टा <i>म</i>	बीघ	ধ্দী য়	তোমার ইহা
नेत्रं ध	भी?	युष्पामी ग	তোমাদিগের ইচ:
थग <i>म</i>	वीव	गजीस	হাদার ইহ,
ভা শ্বদ	बीग	ञयामीर	আমাদিপের ইয়ং
ভৰ্ক	বিদ ক	তার্কিক	ভক্ৰেড;
মনস	fares	মান গিক	লাকা মনে ছারা কয়
হেৰতী	শ্বিৰ	রৈ বতিক	রেবতীর পুত্র
অশ্বপাল	ফিক	আশ্বপালিক	অশ্বপালের প্রত
ভূপান	বিশ্ ক	ভে পালিব	ভূপালের প্রত্ত
ইহ	বিঃক	ঐহিক ·	ধাহ। ইহ কালের
পরত্র	ক্ষিক	পার্ত্তিক	শাহা পরকালের
* जीतिहर प्रांच । १० ।			

*। यह	প্রভায়	সিদ্ধপদ	অর্থ
माम	ঞ্চিক	নৈয়াযিক	নাগ্য জ্ঞাত
দার	বি শক	দ্বোবারিক	ছারপাল
সাধু	ভা (১)	সাধুত্	সাধ্ৰ ভাৰ
479	ত।	শঠত৷	भटिन जान
জন	জ।	জনত:	জনের সমূহ
বঙ্গু	5;	বক্ত:	বঙ্গার ভবি
	ইণন্	सर्थि।	মহয়ের ভাব।
लभू	देगग.	लिंग्य '	লঘূর ভাব
গুৰু	ইমন্	গৰিমং	গঞ্জ ভাৰ
43	के स्व ्	র ক্তি শ।	রজের ভাব
ত ন	53	अन ्द	कल अपृथ
८ म्घ	5,¢	নেষ বং	মেহ সদৃশ
5-54	Ens	७ ८४४६	छ अप्∾ा
रहर्ग)	5,5	সূৰ্য বং	হুণ (তৃল;
भ लि	5 ₄ \$	शृति वर	भूनित गाय
তং	夏夏	তদ্বং	তাহাব নাাখ
প্রাম	ह ्र	গ্রামবং	গ্রাম সদৃশ
আঝ	БС	অ †হাৰৎ	আগলার তুলা
বন	g ९	বশবং	ন নতু ল্য
मृश	ম য়ট	म्न्राभव (२)	যাহার মৃং আগা

⁽১) ভাবার্থে ত। এবং দ্ব উভয় প্রভানই হয় যে শব্দের পর ত। প্র-ভায় হয় সেই শব্দের পর অ প্রভায় হয় এবং ত। ও দ্ব উভয়ের একই অর্থ যথা, সাধুতা, বা সাধুত্ব। সন্ধাতা বা সম্ধন্ত ইড্যাদি।

⁽২) স্ত্রীনিদে মৃণ্যুদী ইত্যাদি ।

भारत	প্রতার	সিদ্ধাপদ	অর্থ
ভোতিস্	ग गुड़े	জ্যোতির্মন	যাহার জ্যোতি আয়া
আলোক	মুখুট	আলোক মন	যাহার আলোক আল্লা
प †क्	নয়উ	দারুময়	যাহার কা উ আ খা
এন্তর	ময়ট	প্ৰস্তৱ ময়	যাহার প্রস্তর আত্ম
亚 亚	ইর	कर्तिय	ক্ষেত্রের বিষিত্ত সাধু
পিতৃ	क्रम्	পৈতৃক	लिज्ञावकीय ,
প্রাচ্	बीन ्	প্রাচীন	পূর্দ্বক লৈর '
-787	th y &	বশীকৃত	অভূত ভদ্তাবাৰ্থ (১)
पृ 5	চ্ কু-জ	দূ ঢ়ীকৃত	অভূত ভদ্যাবার্গ
রাশ	দ্বিক জ	রশৌকুত	স্তুপ কার
ব পা	্বি-ভূ জ	ব শ ীভূত	অভূত ভদ্যবার্থ (২)
¥5	्टि-के- क	দূড় ীভূ ত	অভূত তদ্ভাবার্থ।
স্ব	বি-কু খণ	व स्रोकात	প্রতিজ্ঞা '
E 3	িহ্ন ক্ৰথ	ণ অসীকার	স্থীকার
		-	
विश्व	मञ्	বৃদ্ধিমান	वादांद्र दक्षि सांहरू
ভী	ম'ৰ্ম্ব	শ্ৰীমান (৩)	যাহার লক্ষ্মী আছে
४ कृ ष्	মতু	ঢকুখ ি	ধাহার চক্ষাছে
জ্যোতিয	মতু	জোতিয়ান্	যাহার জ্যোতি আছে
ন্ত্ৰী	মতু	क्षीमान्	যাহার স্ত্রী;আছে
প্রবৃত্তি	মতু	প্রতিমান্	যাহার প্রকৃতি আছে
रखी	मञ्जू	द ङोगान ्	নাহার হস্তী আছে

- (১) অর্থাৎ যে বশ ছিল ন। ভাহাকে বশ করিল। এবং সর্ব্বত্ত
- (२) अर्थाए एव नमें हिलन नां तमें वर्ग इहेल धवः गर्ता ।
- (০) স্ত্রীলিকে বুদ্ধিনতা শ্রীমতা ইত্যাদি

भाक	প্রভার	নিদ্ধণ দ	অৰ্থ
लक्षी	বড়ু (১)	লক্ষীবান	যাহার লক্ষ্মী আছে
য শ স ্	বভূ	শশাস্ত্ৰ	যাহার ধশ আছে
কিন্	বতু	কিন্বান	যাতার কি আছে
धस	্যকু •	ধনবান	যাহার ধন আছে
छ †म	ব ভূ	জানবাৰ	যহোর জান আছে
निमा	বভু	िमाधाम	যাহার বিদ্যা আছে
ভাষং	বৰ্তু	ভাষান	मीछि चार्छ संव
বিস্থ	ৰতু	নিছু/ছ স	সংহার বি হাং আছে
		description of the state of the	
শ্ৰক ্	বিন	वधी	ন্থার মাল- আছে
মেধা	বিদ	ट्यांची	त्यवामूकः
ain!	(die	মায় (বী	माहात मात्रा कराह
তেজন	रिन	তেম্বৰী	ডেজাগ্ৰ বা ক
দ নস ্	বিন	मस्थी	উত্য তিও বিশিষ্ট
হশ্স	fam	যশ পূৰ্	মুখ্যাতি নিশিষ্ট
		house of another little or the second	
ধন	है म	थनी	धनव ि
गर्व	हेन् '	भानी Ж	মাৰা ব্যক্তি

⁽১) শব্দের পর অস্তার্থে মতু এবং এবং বতু প্রতার হয়। কিন্তু সাধারণ শব্দের পর বতু প্রতার হন না, তাহার বিশেষ এই, মুকারোও শব্দ অর্থাৎ অন্তা বর্ণের পর বর্ণ পর্যার হন না, তাহার বিশেষ এই, মুকারোও শব্দ অর্থাৎ অন্তা বর্ণের পর্যাব বর্ণ নাম এবং মহারাও শব্দ, অবর্ণান্ত শব্দ, ও বর্ণের পঞ্চম বর্ণ ভিন্ন যে কোন বর্ণান্ত বর্ণ আন্তা পর পর্যাবে বতু প্রভায় হয়।

Ж স্ত্রীলিকে মানিনী

*।वह	প্ৰচায়	निकाशन	অৰ্থ
হস্ত	हेन ्	হতী	হাতী
কর	हे म्	कड़ी	হন্তী
কেস র	हेन्	কেসর্বা	সিংহ
শি থ	इ स्	শি খী	নয়ূর
#	মিশ্	শ্ৰামী	যাহার স্ব আছে
əte	মিন্	বাগুয়ী	নাক পটু
মল	ইন	ম লিন	মলাযুক্ত
রজস্	ৰল	द्राष्ट्रम्स (५)	র জো যুক্ত
কৃষি	পল	কু থীবল	कृषीकीयी
প্ৰ	गानी ग्	धनग ्ली	ধনবিষ্ট
<u> </u>	শালীন্	এশলী	শ্রীসম্প র
भ छ	উ ব	मखुत्	উন্নতদন্দ •
নধু	র	मधूत	মিক্টর্ স
<u>ৰ</u> াত	উন	বাতুল	বায়ু গ্ৰ ন্ত
চূড়া	ø	চূড়াল	শিরোরত্ব যুক্ত
রোম	A)	রো মশ	লোম বৃশিষ্ট
লোখ	36	লে মশ	লোম বিশিষ্ট
কেন্দ্ৰ	a	কেশ্ব	নারায়ণ
প্রকা	4	প্রক	পণ্ডিত
विषम् ।	ভর	বিদ্বত্তর	উভয়ের মধ্যে বিদ্বান
এক	তর	একতর	ছুয়ের মধ্যে এক
বিজ্ঞ	তর্	বিজ্ঞতর	উভয়ের মধ্যে বিজ্ঞ

⁽১) ক্রীলিঙ্গে রজন্ত্রনা

भाका	প্রভার	সিদ্ধপদ	অর্থ
অন্য ়	তৰ	`অনাতর	इत्यव भरभा १क
मृ थं `	ভর	মূথ ভির	উভয়ের मধ্যে भूপ
এক	ভন	একভয়	नष्ट्र मर्था अक
বিশ্বস	-5ম	বিদ্বাহম	বভাগ মধ্যে বিদ্বাদ
অন্	-হয়	অ গত্য	बस्य म.शा ६क
(4.9e	全名	<u>ৰিজ্ঞত্ম</u>	নহর মধ্যে বিজ্ঞ
সুখ	'উপ	মূধতম	বহুর মধ্যে মুখ
সহ্	至初	लिथिष्ठे	क्षूटे नो उत्हत माना नयू
शांशिन	3 0	भाषि है	हूरे वा रखत मध्या भाभी
(मधीरिन	65	মেষিষ্ঠ	कूटे नः नहत मध्य दुक्तिमान
র স্ক	BE	८कार्छ	कूरे ता दहत भरभ तक्ष
अ नेमः	इ छ	জ্যেষ্ঠ	कूर्रे वः वस्तु भाषा अक्षाम
Tax	E B	প্রথিষ্ঠ	ब्रह े का बङ्क नरमा विमाल
যুক্ষ	\$4	र्घा वर्ष	অভিশয় যুব।
यू दन	हेरहें	কৰি ঠ	অভিশান যুব:
मध्	त्रेषम्	न ची शं न	प्रकेष, दल्द मध्या नमू
পাপিন্	छे शसू	পাপীয়ান (১)	ছুই বা বছর মধ্যে পাপী
্মপাবিন	ने युगु	मिशी शीन्	छ्टे न। वल्य मत्या वृक्तिमान
প্রশ্ন্য	त्रेगुस्	का । सान्	हरे व। वहत्र मस्या अधान
इ फ	ঈ श्च	জ্যায়ান	कू है व। वह त मरधा तक
ভাল্ডা	अ गुण्यू	অপ্পায়ান্	অতি কুৰ
অল	के शकू	কদীয়ান	অভি কুজ
বিশ্বস্	কল্প	বিশ্বৎকণপ	ঈশতুৰ বিশ্বৰ
আ্চ্য	চর	আচিচের	शृद्ध छाडा हिन

⁽১) ज्वीनिक भाभीयमी

भय	প্তায়	সিধাপদ	অর্থ
বস্থ	চশস্	বস্পঃ	অনে ক
ভূরি	हक्षा भ	ভূরিশঃ	অনে ক
প্রকর	চশস্	অন্সা শ ঃ	অলেপ অলেপ
ন্তোক	EWIN .	জোকশাঃ	অংশে তান্ধে
ক্ৰম	हमाग्	ক্ৰশঃ	ज्ञास जग्र
छ ज	চদাহ	कलमां६	ब्राल नि ंक्ष
অ্মি	চসাৎ	অগ্নিসাং	জগ্নিতে নিকেপ
धृति	চসাৎ	धुनिमांद	গূলিতে নিকেপ
CP &	ত্র	দেবত্র	(प्रांक श्री न ख
ব্ৰহ্ম		ব্ৰহ	उम्मन्त धमड
गर्स	4	मर्का व	मक्ल छ∜स्
य न	<u>u</u>	যুক্ত	মে হা নে
ज रू	. ত্র	B ā	তথায়
এক	A	একর্ত্ত	এক স্থানে
বস্ত্	ত্র	বছত	হুনেক স্থানে
কিম্	<u>u</u>	কুত্ৰ	cन्नान्द्रान
इ म्म	অ	প্ৰত	এই স্থানে
क्	23	ফলিত	কল জাত
পিড়	ব্য	পিভূব।	খু ড়া
শা ভূ	ভুল	মাতুল	শাতার ভাত
দ্বি	ઝ . દ	ছিঃ	द्रहे
বি	স্ত্	তিঃ	তিন
চভুর্	স্ত্	চকুঃ	চারি
কিঞ্ছিৎ	মাত্র	कि विश्वां ज	কিঞ্চিৎ পরিমাণ
	ম ক	তন্মাত্র	তৎপরিমাণ

अ यह	প্রভায়	সিদ্ধপদ	ত্মৰ্থ
এতৎ	মাত্র	এতমাত্র	এই পরিমাণ
ন্ব ভাব	তস্	শ্বভাৰতঃ	শ্বভাব হইতে
বি শে শ	ভস্	বিশেষ তঃ	বিশেষ হইতে
गर्रा	ত্তস্	সর্ধ্বতঃ	চতুর্দ্ধিক
ভদ	ত্স_	ভতঃ	ভদনন্তর
কিম্	তস্	কুডঃ	কোথা হইছে
हे स्म	ত্তম ্	ইতঃ	ইহা হইতে
এতদ	ত্তস_	অ ভঃ	এই হেতুক
কিম্	म	কদ্	কোন কালে
অন্	प्र	ख्यगरम <u>।</u>	অনাকালে
এক	म ।	একদা	এককালে
श्रम	म	यन:	মেকাৰে
ভদ	म्।	তদা	ভংকালে
75 #	मानीए	उनानी १	তৎকালে
ইদম	प नी	टेमा नीर	এই কালে
इनग	হ	३ र	এই স্থানে
ত্তর	ভ্য	ভত্ততা	সেই স্থানের
ই ক	ত্তা	থ এত্য	যেন্থানের
স্তাত্র	ত্য	<u> অব্ৰত্য</u>	'এই স্থানের
দ কিংগ	তাণ	দাকিণাত্য	मकिन दमभीय
পশ্চাৎ	ত্যণ	পাশ্চাত্য	পশ্চিম দেশীয়
অদ্য	ত্ৰ	অদ্যতন	व्यमा मध्यीय
পূৰ্ব্ব	ত্তৰ	পূৰ্ব্ব তন	পূৰ্ব্ব কালীয়
প্র।	্ ভন	পুরাতন	श्रृत्व को नीय
₹¥	তদ	সূত্ৰ	অভিনৰ কালীয়

भावह	প্রভায়	সিদ্ধা পদ	অৰ্থ	
(利)	ভন	স ন ্তন	'নতা কালীয়	
জাদি	21	আদিন	প্রথম উংপদ বস্তু	
যধ্য	ম	মধ্যম	মধ্য স্থিত	
দ্বি	ভীয়	वि चीप	হুয়ের পূরণ	
f#	তীয়	ভূতীয়	তি নে র পুরণ	
চন্তু র	থট	চতুৰ্থ	চারির পূরণ	
শ্য ্	খট	म छे	ছমের পুরণ	
পঞ্ন	ग छ	જાસમ	প্রচের পূর্ব	
ग श्रम्	নট	मश्रम	সাতের পূরণ	
অফন্	स हे	অম্য	আটের পূরণ	
म तम्	र छे	<i>स्त्रम</i>	मरम्ब शृत्व	
একদিশ্ন	र्घ छ	অঞ্চল	এগারর পূরণ	
वामगन्	હોંગ	व भिन्म	বারর পূরণ	
ষ ঠি	ভ্ৰমট	ষ্ঠি চন	বাটির পূর্ব	
म छ। ७	ভষ্ট	সপ্ততি স	শন্তরের প্রধ	
অশাতি	७ ण्डे	অশী তিওয	आभीत श्रृहः।	
ন গতি	ভমট	ন বতিক্	নব্রের প্ রণ	
मर्का	পাত্	मर्काथ।	मर्ख श्रक। दत	
৬ দ	- খাচ্	ভথ	সেই প্রকারে	
्ट्रे-ङ्घ	থ চে	উভয়ধ:	डेल्ग सकारन	
জন্য	খাণ্	অন্যথা	. धना श्रकादत	
দ্বি	ৰাচ্	দ্বিধা (১)	মুই প্রকার	
ত্তি	পাচ্	ত্রিধ'	তিন প্রকার	
म 🖈	ধাচ্	मन्धा	म * । वात	
ে) निপাতনে দৈধপদসিও হইবেক।				

* कि	প্রত্যয়	নিদ্ধপ দ	অর্থ
ছি	ভয়ট	দ্বিভয়	ছি অ বয়ৰ
<u>ত্রি</u>	ক্ৰেষ ট	হিত্য	তি অংগৰ
ह ू ड	ভয ়	छ्डू मेरेव	দৃারি অবয়ব
হি	अयह	<i>म्</i> नुभ्	উত্য
12	অ ংশু উ	ত্র	िर्देश

~~~

কতক গুলি আদেশ শক্তে (অর্থাৎ একরাপ বর্ণের স্থানে বর্ণান্তব হইয়:) পদ সিদ্ধ হইয়াছে। তথ্যসংগ্রহণা কথাঞ্চিৎ নিমু প্রদর্শিত হইল।

利斯	जारनम	প্রভায়	বিদ্যাপদ	'হা হা
শ্ভ	गु अ	इ छ	% विष्ठे	ग्रेश्स् ह
জ্ব	¥व	ইঞ	म रिक्रे	<i>यम्</i>
护 压	ংকাদ	' इक्रि	्य े किये	অভি ছোট
ক্রির	á	है छ	८४४	অতি হিব
.4 ₹5	र ्ष	美 族	বশ্হিষ্ঠ	অন্তেক
১ ুশ	सम	केंग्रे	ক ্ষিত্	অভান্ত খৰ্ম
প্রশাসা	(19)	3 8	শ্রেষ	প্রধান
বাঢ়	সাধ	ঈ गुष्	দাধীয়:ৰ	অভ্যন্ত দাধু
যুবন	যব ু	केंग्र क्	य वीचान	অত্যন্ত কুদ্ৰ
প্রিয় •	প্র	त्रेशसू	(क्षत्रमी (क्री)	প্রিয়তম।
हक	ব্য '	ঈয় স্থ	वधीं ग्रान्	অতি প্ৰাচীন
इ 😼 ।	বৰ'	<i>त्रेशसू</i>	বধী য়দী	অতি প্রাচীনা
३ प्रम	ভাধু	লা	অধুনঃ	वह कारन
দীর্ঘ	এ শুহ	ইম্ৰ	जाचिम।	मी गं ष
3 5	গর	रे मम्	গ্রিমা	অহকার

ইৎ প্রকরণ।

ধাতু বা শব্দের পর যে সকল প্রত্যায় হয় তন্ত্রধ্যে অনেক প্রতায়েরই কতক কতক অংশ ইৎ হয় অর্থাৎ তাহা থাকে না। কিন্তু প্রতায়ের কতক অংশ ইৎ হইয়া যে কি ফলোদয় হইয়া থাকে, বঙ্গভাষা শিক্ষার্থি ছাত্র সমূহ মধ্যে অনেকেই তাহা জ্ঞাত নহেন, এবং জ্ঞাত হইতে ইচ্ছুক হইলেও নি-তাশ্ব সহজে বিশিক্ত কণ জ্ঞাত হইতে পারেন না। অতএব কোন কোন প্রতায়ের কোন কোন অংশ ইৎ হয় এবং তা-হাতেই বা কি কলোদয় হয়, তাহা প্র্যায় ক্রমে নিম্মে প্রদ-শিত হইতেছে।

	কুৎ প্রত	সমের ইৎ ফল
প্রতায়	₹९	इं९ कन
জ্বনট	ः । र्न	ন্ত্ৰীনিজে) ঈপ
অস	ଟ୍	অপ্রভায় হইতে পূর্বক স্থাক
ज ुन	न	সংজ্ঞামতি •
बंक	ej	কৃতি হয়
ণিশ ্ -	લું	বৃ দ্ধি হ য়
য়ৰ	स्ल,	(জ্ঞী) ঈপ্ও বৃদ্ধি হয়
ট	हि	(जी) नेश हम्
টক	ট্ক	(श्वी) जेश् ७ छन निरमध
ক	ক্.	छ। निसंध
d m	খ শ	মন্ও র সংজ্য হয়
ধ	খ_	মন ুহয়
<u> </u>	ড	পূর্ব্ব টির লোপ হয়
থি .	9.E	মন্হয়

প্রভায়	₹ e	इं ९क <i>ल</i>
কি	ক্	खन निरमध
কিপ	কুপ	তন প্রভৃতি হয
ড	ড্	পূর্বা টীর লোপ হ:
₹,	স্	গুণ নিষ্কেধ
क्त '	亚	छन् निरस्ध
জু _.	স্	छनं बिर्भभ
ব স্থ	ङ	(경)) 화어
শা তৃ	SP.	ं छे) त्रेभ
শভূ	ऋ श	तुमर्खा छ नेश हम
শান	»t_	द्र भ १क) ३ ४
তিমক	ক্	छन् निटमभ
ক্ত	ক্	ভণ নিদে ধ
ক্তবভূ	ক্উ	७५ निरंबध ७ केश ्रह
ঘাৰ	च ् ।	b, क शान क, भं ७ तकि हत
কাপু	ক্প	,গুণ নিষেধ ও তন হয়
•	હ્	छप निरम्भ
ঘ ঞ	য ়া গ	B, अ खोरम्क, भे अ हिस सम
ক্ <u>তি</u>	ফ্ু	छन निरमभ
সন্	म्	অন্তেদ হয়
ঞ্ক	ঞ্	ं हम्बि रश

তদ্ধিত প্রত্যয়ের ইৎফল।

প্রতার ইৎ ইৎফল ফি মুণ্ ঈপর র্দ্ধি

(25)

शहास	ર ે	इं ९कल
2 83 ¹	ब ्न् ्	ঈপও বৃদ্ধি হয়
ষ ঃ :	र्व	ঈপও রস্থি হয়
ফা য়ন	* 5.5	ঈপ ও বৃদ্ধি হয়
কল	11	ব্ৰদ্ধি হয
नीम_	•}_	ন্দ্রি হয
Ų¢.	ট	ভাবাৰ হয
ময়উ	. 3	केश इस
fş	fo	ঝব্যে হ্য
मञ्	હે	ইপ হয়
বতু	₹	क्रेलं इध
ট্ য়স্থ	Ą	ঈ প হয
চশস্	ъ	অব্যাহ হুখ
इमा ६	ъ	অব্যয় হয়
ভু ল	मु	श्रुकी हैव लाभ इय
ত্যণ	ଜ	तृष्टि रुग
ষ্ট	₹	केश हर
ডট	चं चे	টির লোপ ও ঈপ হয়
थडे	3	ঈপ হর
তমট	ট	क्रेश रुग्न
পাচ্	ъ	• व्यवतम् इत्
#16 <u>.</u>	5	অবায় হয়
তষ্ট	ট	क्रेश इग्न
অ য়ট	3	ज़ेश इस

संख्त वाचावशी

वर्ष परिचयः

षाहर्षे उका ऋ आह लट र में की की A. भा डे हे छे छै ॥ य २ व छे ७ es: म घड़ाच क्ज भाषा ४ ४ इ ai. न य अहा इन्हां का उठा है है फ 2 4 त द ध न। ¥ Ч य 🏺 अस्म । य र ड संमध्ना श्रक्त उपात्र त 75 श्रुष सहं। य न स म हर १। 4

का कि की कु यू के के की की का का का का कि की कू कू कि कि को को के का का स्टाट हा है ए सह प्राहु। कु ए ए ए प्राहु में का

क्रापृष् भा हा प्रभाव विश्व है। कि अष्ट कि कि विश्व कि कि विश्व है। कि विश्व है। कि विश्व है।

का मा का स्वास्त का हा आ ना शास्त्र स्वास्त का शास्त्र का भासा हा। का मा शासा मा भासा हा। का मा शासा भासा हा। की की मा भासा का स्वास्त्र की की भीसा। की की भीसा।

कु है स क्ष यह यह यह स्कृ के के ख Se 360 29 न्द न्ध झ स्य अव स्मा 3 **₹** ₹ ₹2/ दू ख अक् छ द कत रख व्यास्य द्या। म्थ एग के का से छे छ स का का ११३७५१७ = ८। > 2 0 8 0 8 9 5 5 1

प्रथमाध्यायः।

पाणियमं जयति। बुधरैश्वरमाश्रयति। पुत्रं प्रसूचवेगरी । सेभे। अभूमिं सिक्षति। भिन्नु वदरं अरति । सुविक्षीर्थं सर्ति । साधुः पाप्रं

व्यक्ति। वायुगैन्यम् इरितः। तिलेश्वीत्यं विनिमयते । एकः पितर्माक्र ति । गानं गायतिगाधकः । देवं जलेन प्रकासयति । राजे।जनेतिहा ति। यद्भं सङ्घोचिति चन्द्रात्। खिन्निन्दे चति काहेत्। यहं लाजित विरागी। शासं पठित वाचकः। मुणिर्ममित तीर्थः। सुखाय यतते रोकाः। भूमेक्वीउति वालकाः। धान्यं दक्षिण दाति । धनं राति । भद्ये व तुष्यति विद्युः। तत्युत्या सक्त्रीं मण्यति। यतधीरित सुदृहाका स्य पार्चनेतत्। वालातुं समर्थे।सित्रादन्यः। विज्ञान्ति व प्रावन्ति व पश्यिम गतायुषः । नश्चिसुखं दुःखं किंना सभवे । विदानि हि जा-माति विदक्तन परिश्रमं । नहिवन्ध्या विजानाति मुख्यी प्रसद्वेदनां कासेवासक्षानि खादसि । उट्छे।जिनं पुरुष्टिनि मन्द्रः। तवावासः कुत्र। किंका में का से शकी थि। त्या किं भे तियं। मन का चित् या थाः कि भोक्षं न प्रकारते। सर्वतदेशीय साक्षं वाक्षं न प्रकारते । विं वर्त्तर्थ । कीमां प्रिचायिंतु सक्षेति । केनाक्षमुभनेत पछितं प्राप्त्रा-मि। वस्तव परामर्शः। वयशमि ऋगुः यथ उपायामिवत् महेति। मताहक दुःखं वास्मिन कालं नामूत्। चास्माभिरपराधे प्रते परसे-श्वरताम सहस मनुचितं । वं जस्मादामक्ति। तुप प्रथासित्वं। मया सार्दे देनीयि दिवानि वा स्थातुं प्रसीवि । सम्प्रत्य ई काशीं प्रयासि विषयेगार्जः भवनस्य मञ्जलंबदः। भवनस्य कुण्यं नर्व्ये हि प्रामेष्ठ कुप्रचिनः सन्ति। तत्समस्तं मङ्क्षां। तत्र चिन्ता गास्ति। लंक-चिकातात्व नगरे यास्यसि। यास्यामि सम कार्तिचिदिनानि विज्ञमे। भविद्यति । सम्पति किर्मापं कार्थ्यमत्ति । तत्वार्य्यतन्तरं दिनिदिना-भानारे बाखामि। अहमपि बाखामि मम कतिविदिशानि विजन्ने।ऽ-खि। कावां मिलिता यास्यावः। यदा यास्यसि तदा मामवध्यं कच-यिथसि । नाक्या पदत्रजेन या यास्यसि । नाक्यामने मम सङ्ग-तिर्वास्ति। क्रेन प्रकारीय यास्यसि । प्रदन्तेन यास्यासि ।

दितीयाध्यायः ।

तस्य बद्धजातयः कुटुम्बाः सन्ति । भदायि सर्व्यवसीयि प्रशंसा-र्षांबि भवन्ति। धनेनच ससके।जाभी भविष्यति। खस्मिन् विषये कक्कव परामग्रे । खरा दचसः विं समृत्तरं भवतादातु मर्श्वते । भदु-षकारं कोऽपि कि कर्त्तुं न धर्माति। भवता वैनीका दशासी रमगीय षस्त्राहताः । एते जानका विद्यामधन्तं मनीनिवेशयन्ति । किसस्य प-श्रोनैम भवान वेसि । खस्वतः कार्पग्यस्यावधिनास्ति । तव पाठशालाया सहरहः कृति वालका कामकृति। क्रेमेदं पुक्तकं विर्वितं। लमेता रजतमुद्राः पेटके स्थापयिला खर्राष्ट्रं ग्रच्छ । सेनै। बधेन अनतः किसूप-कारदर्भितः । परमेश्वरस्थानुग्रहेणाष्ट्रं सुस्थे। मेवं । उत्तस्य पुष्येसम्पन्ने प्रजाशासपति। अस्मिन् ग्रन्थे वज्ञीभानितिस्ते । उत्नीपसादानं दानमि गर्हितं। अखतु सर्वेष्टिभारी ममीपरि। तस्मिन् कापि विना नाकि। वाधिभीतिनेकि । वासनं स्टइतिपविश्वायव्यय पर्व लिख । सञ्चान् भेचाऽभवत् । सन्ती दृष्टिभैविधातीत्वनुमीयते । तेषां कथायां निक सिंदिकासी जायते यस्मादनेकधा ते निध्यां कथ-यन्ति। परमेश्वरी दयानुसैनेव ममदुः सामाना जाता । श्वरमान महदारो माभूत्विन्तु मत्यरामं ई प्रकृतः। तखतु कीऽपराधीजाती बेनेवती प्रास्तिकं का। तं किमर्थं विभेषि परमेश्वरीऽस्मान् रिचतु श्रक्रोति। श्रनयाः को भिदः को नाइ तं श्रातुं श्रक्रोमि। श्रव्सितितर प्रतिबन्धिना क्ति किना परिश्रमचित्तनिवेशास्थानेव सिध्यति । न प्रभा-रिधको स्टबः। नगुरोरिधकः शिष्यः। युवायोः को विवादी जातः। यदिष परमेश्वरं प्रतिकर्त्तयं यस्त्रमनुष्यान् प्रति कर्त्तयमस्तितदुः स्ताः। स्या तस्मै दलमाध्यं किन्तु प्रतीकारः कीऽपिनामृत्। तेषु कारायः हात् पचायितेषु सर्वेवां दुःखं भवति । तैर्वे क्रधाक्चीति विकिता कि-माइं तिस्तवविश्वस्तवान् । सारिमन्देशे प्रस्य अननाभावात् सम्बर्गः

मीयते यदच दुर्भिक् अविधात । तत्यावयेऽस वक्तेवाका अक्दि च्यन्ति किं तत्र भवान् निमन्तितः। विपरिपतिते। उद्दे किं करोमि स-मात्तीयः ने।ऽपिनास्ति । तस्य निन्दिताचारेव तत्तितुर्दुःखमभवत्। येचे अरुखाचां पानयन्ति ते परचाननां सुखं भोचान्ति । समानिपीतिर्धन वित यदि सहवासी भवता विधीयते । मन्द्रि विदेशं ग्रातवाम् किमर्ष जाने तदीयदर्शनं प्रापत्यामिन वा । यदतेऽत्यन्तासस्यवरेन कालं या-पयन्ति तस्मादेव मूफ् तया मरिध्यन्ते । भइतः ख्रुवानिष जनान्प्रति समादरण मस्मालमुचितं। तस्य धदुपनारमहं क्रतवान् तिलाश्वि-दिप तेन न स्मर्थते । सिंह कत निजदीवनक्रीन किमधाख्यातुं न क्र-कोति । यद्यपि ज्ञानशीने। भवति तदा तस्य धनेन निः। अस्मानं परमायुरत्यत्यमते।ऽदेव शरकालार्थे चिक्तभाषं । यदि वर्थ बन्धुभः प्रेमार्यं न कुर्कंगमक्तदा कस्मै करिष्यामः । मस भद्रा सेधानाच्छिय-ते। उद्दमस्य विस्मरासि । तेष्टि सतत मेव गर्हितं कुर्वेन्त खतादुः खेन यापयन्ति आएं। तेष्टि निजदेषिय महाविपदि पतिता। परे-वुर्ममपुत्रस्य विवाशे भविष्यति खताऽत्र समाग्रत्य भवानभिनन्द्यतु मां । किमहमपरार्धं कतवान् यन्नांविनिन्दसि । हे महाशय मधिन्त-म्यतां नार्षं भवते दुःखं दातुभिक्कामि । मया ज्ञातं यदन्मिन् वि-षये ममसान्तिर्जाता । इदानी विं कर्त्तवं। सिंह समाग्रत्य सर्वेः सहकल इं करोति खतस्तराममं वार्य। दीनेभा करवा सहिहः वारगीया। नारं नारमी खरस्याराधनां साधनः कुर्व्वनि । सहि री-गेगात्यन्तरमक्तस्य सुस्थताया चचागं गास्ति। विवेचनाम्नाहिर्मेनुष्यागा-मेव न पश्नां। इदानीं खेटः समुचितएन परत्र खेदेनासं। यथार्थरू-पेग व्यविषुरचेतसां धनेन किं प्रयोजनं। विजयदानादीश्वरस्थाचानु-्रयाचनं वरं। तथा सभायां निर्काने वा स्थिताससमनुभूयते। प्रेमपृष्टकं प्रमेश्वरस्थाचां पालयंनि जेवलं तस्य परित्रात भागिनः

खुः। सर्वेषां मञ्जूषिष्ठासमानमुचिता। कारबमनारेव प्रख्यविद्य-नुष्टि नेक्षणेखा।

भवनः सावधानाभवन्तु तेषाभित्र निन्दिताचारं माकुर्वन्तु । येष्टिं परमेश्वरं न मन्यते तेषां कीटकी दुईणा भविष्यति । चा वयं कीटक् पापं कतवनः । चाण्यं सिने। मनुजा चनादानन्तस्य परमेश्वरस्य कणं तमं जानन्तः ! यखान्यानं चुद्रतरं मन्यते सिष्ट मचान् भविष्यति । किन्तु यो महान् जलान्यानं सन्यते सिष्ट सच्चद्रतरो भविष्यति । परमेश्वरोनित्यः सर्व्यक्षित्तमान् सर्वेद्धः वयमनित्या दुर्व्यना चन्नाः नाख्य जतक्तमादयं विभिन्नाः ।

हतीयाधायः ।

विद्यार्थिपछितयो। कथोपक्षभनं।

हे महाश्रय तव मङ्गलमास्तां। केशभवान् !। पिछितो हं। करमा हाशसि !। वराहनगरात्। किज्ञामधेशभवान् !। श्रीरागचिरः नामाहं व्राह्मशः। छहे। भवान् पिछितोसिसिजिधिमागस्यतां स्वरिमन् दार्ळासनं समुपविद्यातां।

सुखनागतीस नुशकी भवान् ?'! श्रीमतां सिंग्न में जायते कुश्च स्वातः। किस्मन् किस्मन् शास्त्रे भवताविद्या विद्यते ? खाक-रखादि शास्त्रे धर्मशास्त्रे च। भवान् दर्श्वन विद्यावान् न वा ?! चस्ति मे किस्मन् दर्शनेऽध्ययनं। वाष्ट्रं वेदान्तशास्त्रे किमधीती भवान् ?। म-द्याग्य तदधीतवानद्यं। किं चेतिस समाधाय सम्प्रति समागतीसि !। मद्याग्य खबधीयतां एकं पिछतमनुसन्द्यासि भवित्ति श्रुका तवा-

हे पश्चित त्यश का का भाषा चायते !। हे महाग्रय यते । इं संस्कृतशास्त्रे विद्यावान् कतरव तङ्काधारां मम काश्चर्ण विद्यतरव परंतु वयं शक्कोद्भवास्तरमासदेशीय आधाष्यस्माकमयक सुस्रभादित यस्मादरमाकं साभाविकीयं वासी।

वाएं। तद्भवत उभय भाषायां के शिक्त्यमक्तीति विद्वातं सथा। व्यक्ति प्रथमतः संस्कृतां भाषां शिक्तितुं प्राधिये त्वं मां शिक्तियतुं मर्हे सि ? हे महाश्रय यदि भामत्र संस्थापयसि तदाऽवश्यमेव शक्तीकि। त्वया मासि मासि का कि कि कि के हे है महाश्रय भवान् भत्ती भना खाँ।ऽपि मामास्त्रतं प्रति विवेचनेन यदायाति तदिधीयतां। स्वमन्धं कमि पाठितवाज्ञवा ?। खां खहमेकं विद्यतमं त्रीन् वत्सरान् पाठित वान्। तेनकभवतः विभिन्नीतं ? प्रथमता वन्नदेशीय भाषा तहर्भविन्यास रीतिस्थ परतः मंस्कृत्वशाक्षसिष । सतु की हिन्दियावान् जातः ?।

चधीत विद्यायां प्रश्नंसाचकाः। हे प्रक्रित महिकारे पुरुषं नास्ति तत्। किसन् समये तत्। किसन् समये प्रतिदिनमाग्रिकामि !। प्रत्यक्षं दश्रविकास्थलारे खाग्रमनीयं। भदं तदानीमेवाग्रमिखामि। खाचाप्य खस्त्रानं व्रज्ञामि। भदं सखेन गम्य ति। नमस्त्राराः सन्तु। नमस्त्राराः सन्तु। नमस्त्राराः सन्तु।

मित्रयाः एर स्वर क्षयमः

महाश्रय सागम्थतां। वक्ष दिनानी साक्षाण्यामं। कथं वसेते ?।
भवदीयानुग्रधेय क्षम्यतामां। भवद्गातरः कुष्णिकः सन्ति ?। सां
कुष्णिकके भवत्रसादात् परन्तु सम क्येष्टभाता रोगाणि अन्त्। हा
केन रोगेय पीजितो वभूव ?। वातरोगेय पीजितोऽस्मि। विश्वेषेऽभू
ववा ?। सम्पत्ति मनागुपण्योजातः। भवं शीघूमेव येन प्रतिकारो
भवति तिद्धीयतां ददानीं किस्विकत्सति ?। कस्वितिपुत्त वरो
महाश्रयः। भवं तदालेरित मेव प्रतिकरिष्यति। किस्वायं रोगः
सोष्ट्रसाध्यस्य कतिदिनानि सोष्ट्रियाति। सन्यद्भवं भवद्भवनस्य ?।

to the

परने सरान्यकात् सम्ने भयमेव। भवतुकाः विं करोति ?। लेखनं पठनं करोति। भद्रं सतु विद्यास्थासे काविष्टी न वा ?। परन्त वाल कक्त्रणाति । भद्रं सतु विद्यास्थासे काविष्टी न वा ?। परन्त वाल कक्त्रणाति तत्र वातुरागिव केते। भद्रं यहार पाठियतकाः। भवान धुना किं करोति ? केन वा भवतः परिवार पे। धर्ण भवति ? करिमदानीं राजसित्रधातिकामि तेनच करिमन् कम्मीया मां नियोजियावा किचि कर्न दीयते क्रम्भेन तेन परिवार पोषायामि। भद्रसवका ध्वामेनाच करा करा प्राथागमनीयं त्या। व्यामेवं सदैव भवत् क्षित्रधाने ज्यामका मीति ममेक्हा। नश्चीवं कार्यक्षानीं क्षता गमनीयं त्या किन्त साव कार्योग त्या गन्तवं भवद्यं नेनाक् सुत्ती भवामीत्यस्मादेवं क्रयया मि। ममापिताद्वशी मनोविक्तियं थोचते भवन्। क्षालयं गक्तामि। वाष्टं हरानीं गमिक्यसि। नमक्तारीऽस्त । समापि नमकारीऽस्त ।

खामि भृत्ययाः कथापकथनं ।

हे महाजाय राजनी प्रभातः ज्ञयनात समृतिकः। हे सत्य जनमा नय सुखं प्रशासयामि । समानीतं जनं ग्रहाम मुखं प्रशासय। रे स्त्य सानार्थं तैसमानीयतां अदा सत्यरमेव दंशियास्यामि ।

हे प्रभा कि तेल मानवासि ! पुत्रमासितं तेलं । परिधेय वक्षं देषि । नीयतां सहाग्रय । सही प्राभीय जलं समानय किमिय भक्त्यी यम्प एवस मम मातरि निवेदय यत्थी घृमेवाद्यं प्रेषयित । स्थि म हाग्रय श्रीमकाता भवन्तमाङ्गयित । कुत्राको जमनी मम ! सम्लाग्ररे भोजन स्टहे । स्टल मम मातरि एक्ष कि कि प्रकामभूत् ! महाग्रय मस्यमांसादिकं सन्यमेव प्रसुतम् । इदानी क्ष्यमाङ्ग्यित माता ! । प्रसुताद्यं भोजियतुं । क्षय वज्ञामि । सही क्रत्य तामुनादिक मक्साप्यिता यानवाहानाङ्ग्य । कृतियानवाहानाङ्ग्यामि ! प्रभी तदाकाप्य । स्व दूरे ग्रामस्यमित स्वीतानाङ्ग्य । यथान्तमस्य ।

सम भदाणि वासांति समानय। किं किं वस्त मानयास्य प्रश्नी सूचां प्रशिय वक्षम् उरुष्कदं प्रिरोचेष्ठन उसनं प्रावरणञ्च तृणं समानीय-तां। अक्षे भत्यः। प्रभी मामावापय किं करोगि। उपानदृश्यानं प्रस्ती देशि परन्तु सम वेना प्रजीधक यन्तं कृष्णः। प्रभी भवदीय दार्भादिभित रस्य पेठकेऽस्ति। भदं निःनास्य ग्रुष्टीता ग्रन्थामि। स्थ्य यूयतां दशम्दा निःमार्थं सन्त्रभानीय दीयतां प्रश्लीका सन्तरा स्थानमन्ति। स्थानमन्तः।

धारप्रकामनार्धं जनं दीणनां। दत्तं ग्रहामः। यहान्तरं देहि गत्तक्तस्यय्य श्रम्यान स्थापयः। पानीयजनसानीयतां पिपासा नाध-तेच मां। सम्पृति शायं वक्ति दीषः प्रव्यान्यतां खच्छादारे स्थापनां ज्ञासने प्रसिक्तन्त्रः उपवेशनार्थं विकार्यः। रणाक्तं प्रभा सक्यं विध् दासि। गणा्ष्य राजिरस्याद्याधेत् ग्रसंगः (विः सतं याहिः किन्त् प्रभाते श्रामनात्रः। तदस्तु समतु किहितिवदनमन्ति। कथ्यः। सम भाता ग्रहात् समागतः सस मासिक स्टतिं छप्या देहि पर दिने तं ग्रहं प्रेष्टियस्थानि। सत्रं श्राप्टास्थानि।

धितापुत्रयोः कथामकथनं ।

ह पितः की सासस्य जत् ! तत्वयततां : पुक्त परमेश्वर व्हे एक प्रमेश्वर स्थान । परमेश्वरः किम्पू कारः ! परमेश्वरः परमात्रा एक एव तथेव शक्ति विवित्त मिल एक प्रदा दितीया ना कि । सहये परमेश्वरः कि जरोति !। सि वां सर्व्यदा रच्चित् प्रतिपाल दिते य । परमेश्वरिवयक सस्माभिः कि करणीय मिलि !। तद्र गुम्मेश्वरिवयक सस्माभिः कि करणीय मिलि । तस्माचा यह चामार्थं यम खदा चापाल न द्वारमाभिः करणीय मिति । तस्माचा की दिशी !। न लोभः करणीय दित यते हि । शास्त्रे चिति वे लोभात पापं प्रभावते पापान्मृत्यस्थ भवतीति । खपराचा की दृशी !! मास्त

वत्तव्य मिति असे हि शासे शिषरिस येच मिया वा दिने भविना तेचात्र निन्दनीयाः परच निर्द्यमामिन इति । चन्याचाच ?। चात्मनः पितामाता च माननीयेति यस्मासिखित मित्त येच मातापितरा निर्भतं सर्यन्ति तेवां यावच्चीत मणाचं भवतीति । हे पितरन्याचावचेते ? चां वचेते श्रूयतां । परदाराम्न मच्छेत् न चै। य्यं कुर्यात् माहिंस्यात् सर्व्यभूतानि मादिवदेदित्याहि । हे पितः चस्माकमन्यान प्रति निं कर्याय मन्ति ?। श्रूयतां वत्स । चात्मवत् चन्येषु प्रेम विद्ध्यात् चन-यव श्रास्त्रस्य जिस्ता चात्मवत् सर्व्यभूतेषु तः प्रस्ति स परिद्रतः इति ।

ये लेकाः परमेश्वरस्य सर्वाद्याः पालयन्ति तेषां कि पालं भवति ? तदवधीयतां वत्स रहन्दि ते एरम सुखं भुक्तः परणानंत स्वस्तात्रो। भवनीति।

गुरुशिखरोः कथापक्षकं।

हे गुरे। अमेश शानरक्षमाधानं कार्यशास्त्रभ यशत् शिशूनां यठनीय मस्ति तत् सर्वं श्रीमताभवता पाठितं यहमपि तत्तत् समधीत-वान् इटानीमहं किमधेथे ! तदाचापय।

हे प्रिष्य व्याकरणादि पाठेन संस्कृत ग्रास्त्रे तवाधिकारे। जातः स-म्पृति तक्तनिर्णय प्रधानं दर्षेन ग्रास्त्रमधीयतां। चिय गुरो कितिविधानि तानि दर्षेन ग्रास्त्राणि !। खबधीयतां प्रिष्ठा तानि च षड्विधानि सन्ति भानिच तेषां नामानि !

वेशिषक न्याय मीमांसा सांख्य पात्रज्ञ के वेदान्तानीति क्रमण ना-मानि । श्विय गुरा न्यायदर्शने मुनिना गात्मन किं निरूपित मस्ति ? । श्रूयतां धीमन् तस्मिन् शास्त्रे वेद्श्येव पदार्था निरूपिताः । तेन किं भवति । निरूपित पदार्थ ज्ञानानन्तरं नित्यसुख्यानिविशिष्टं जगत्क-नीरमीयरं जानाति तत्र्यानान्तिहिति । हे गुरो तस्मिन्नवं वर्षा- ते ! तदाव समेव पठितयं मदा। मुरे। वैशेषिकाख्य दर्शने मुनिना क-सादेन निमस्ति निरूपितं !। शिष्य न्याय वैशेषिकयो मेनवैस द्यस्य नास्ति यः कस्थितयोविशेषा विद्यते सचावसरवशादक्तयः।

द्यि गुरे। मुन्नि क्रिमिनिना मीमांसा दर्शने किं निरूपितं !। तिस्मन् कर्म प्रधानके प्रास्त्रे कर्मांग्रेव मुसिरिति निरूपितं। कर्मा-णिच यज्ञत्रत तेणेदान वेदाध्ययन प्रस्तीति।

चे गरे। सांख्यनामक दर्गने मुनिनः कपिनेन कि निरूपितं ! तत् कपया मामुपदिषः। प्रमु पिष्य श्रक्तदेरिष्ठान माचेक अवन्तनिनिन् वन्तीत्यभिधाय थागचर्यया इत पाणानां तत्त्वचानादयस्तनामुक्तिरिति निरूपितं।

पातञ्चल दश्ने मुनिना पतञ्चलिना कि निरूपित !। शृयन्ता तत् चनक दिदलवत् प्रकृति पुन्धयो जेगत्कारणत्यमित्वादि निरूप्य योगाचारेगा गत पापानां सुनिरिति निरूपितं। चे परमकार्याक गुरे। सर्व्यदर्शनमारे वेदानो मुनिना व्यासेन कि निरूपित सन्ति !। शृदतां वतम जगल्हार्या मदिती शं चिदानन्दरूप मेक भेव ब्रद्धति निरूप्य चार्यानः मुनिहि निरूपितं। चे गुरे। स्वसेय वरानदर्शनं तदादी मामध्यापय यदधीत्य परमेश्वर परंश अविद्यासि।

संस्कृत सङ्गां।

ग्रञ्जाति पृर्व वेदगर्भनामा बाद्मण कासीत्। सच मध्येषां प्रा-स्वागां पारदिया। ततः स पाठणात्तां स्वत्वा बद्दून् विद्याधिमः प्रास्ताः णि चध्यापयत्। तदानीं सेऽध्यापकः प्रिष्टेः सद्य यानि यानि कर्माणि कृतवान् तानि तथा यानि यानि संस्कृतानि वाक्यानि कथितवान् तानि च मया परीपकारार्थं प्रदर्शन्ते।

प्रथमतः तावत् समीप यामवासिना विश्वतिविद्यार्थिना वेदग्रभस्य

पाठणानाम् स्रामत्य नानाणास्त्रांगा स्थीयते समः ततस्त्राध्यापतस्य वक्कविद्यावस्त स्थाति सालारस्यराम्यात् शृह्णा वक्कदृरात् विद्यार्थिनः सम्प्रा स्थानस्य स्थाति सालारस्यराम्यात् शृह्णा वक्कदृरात् विद्यार्थिनः स्थानस्य स्थानस्य पुनिर्द्यार्थस्य पुनिर्द्यार्थस्य पुनिर्द्यार्थस्य सम्पर्धा प्रतिवद्यार्थस्य पुनिर्द्यस्य कर्मादामत्ति । विद्यार्थस्य पुनिर्द्यस्य कर्मादामत्ति । विद्यार्थस्य प्रवास्ति कृत्यते निर्द्याः स्थानस्य प्रवास्ति कृत्यते निर्द्याः स्थानस्य प्रवास्ति क्ष्मात्रास्ति । स्थानस्य स्थानस्य स्थानस्य स्थानस्य क्ष्मात्रास्ति । स्थानस्य स्यानस्य स्थानस्य स्यानस्य स्थानस्य स्थानस्य स्थानस्य स्थानस्य स्थानस्य स्थानस्य स्था

तता हो ससुपायाते। विद्याग्रभः प्राच्य तै। कोव्वां ! त्राष्ट्रतावादाम् कृतः कम्मादिहागते। ग्रथाचित्रादिहायाचा विद्याध्ययन देतुमा। विद्याग्रभं स्ततः प्राह व्याखे व्याख्यातुमर्थ्यः॥

ततस्तो भीमाध्य देवशक्ताहम् श्रीबाटव देवशक्ताहम् इति स्त स्त सामनी भीचतुः। तति विद्यागर्भेण अनामक्षतम् इत्योपविश्तन् इत्यु-स्ते तावासने उपविविश्तः। तदाध्यापक सामत्य ता दृष्ट्या एष्ट्राच तथे। रातिध्यं कत्वा विवासार्थं सठद्यं तान्यां दृदे।।

ततस्त्रथः समायाताः तान् ५ प्रच्छ स्त्य गुरः नेथूयं कृत खायाताः कितिमित्त मिदागताः। काश्रमाः काणि नामानि यूयं मे दूत सत्वर्म्। ततस्ते प्रत्युष्तः। वयं विद्यार्थिनः सर्वे कान्यकृत्ने न खाश्रमाः स्वाश्रमेश्य इष्टायाता वेदाध्यम कारणमः

ं नामानीमानि चास्माकम् इत्युक्ता खख नामानि कथयामासुक्ते ।

तत उपाधाय उत्याय खामक्त खनेपित्रक्त इति सार्शेक्षा ताना-सनेषु सूपवेश्यामास । ततके पप्रच्या कामगत् ? खधायक खाह श्री वेदमभ देयशक्तीहम्। तता विद्यार्थिनः एर्केशुः नाम्ना तमधापकं विद्याय प्रक्षेमुः । खध्यापक्ष तान् प्रत्यभिवाद्य तेषामा(तथ्य विधाय नियामार्थ तेस्ता मठन्यं दरे।।

नानारेशार् वस्त्रे विद्यार्थनकां पाठशालां समागताः सानागः त)न् जागमन असेग विव्धः एच्यति स्म ।

कस्तं ! ब्राह्मशोर्त्तं ! काइसि ! ब्राह्मगोऽस्मि । काभवान् ! हि-ब्रोडस्म । कीइयं च्राह्मशेर्यः । कर्षाः ! राधवेश्यः । कीइसी ! टामाऽ सा । कस्म नामकाइयं ! कार्यः पृद्धार्ग्यश्वकः । किसिदं ! पुरूकिसिदं । कि पुरूक्तं ! वेटपुरूक्तं । करमादाग्रतीसि ! स्टहादाग्रतिस्मि । क्रती भवान समायातः ! समायाते । सहाटहं । कीयुवां ! व्याह्मगा वार्या । की भवन्ता ! हिन्द्रश्वावां । कार्वती ! च्रक्तियाविभा । कार्यम् ! च्यम्-वेश्या । केयुवं ! व्याह्मगादमं । की भनन्तः ! वयं विधाः । कर्षाः ! च्याह्मे । किया रसे । कर्षाः ! गर्ववेश्याः । च्यमिने ! स्टवाहमे ।

युरां करमात् समायति ! स्वादावां समायति ।
भवन्तावागते करमात ! यानां ग्रेहादुपागते ।
स्ते करमाद्युवामक ! यावामते निजायमात् ।
भवतारागमः करमात् ! यागतं ने : निजायमात् ।
भवतारागमः करमात् ! यागतं ने : निजायमात् ।
भवन्तः कृत यायाताः ! यागतं ने । निजायमात् ।
भवद्गिरागतं करमात् ! यागतं ने । निजायमात् ।
करमाद्युयं समायाताः ! खदेशादागतावयं ।
भवतामागमः करमात् ! यागनाः खदेशतः ।
सताय्यं कृतः स्थानात ! सताः खस्थानते ।

किन्देशीयकां ? किंग्रामीयकां ? विज्ञारीया भवान् ? कुत्र ते निवासः ? कुत्र निवमति भवान् ? निवासः कुत्र भवतः ? वसतिभवतः कुत्र ? का वासको ? कुत्र ते ग्रद्धं ? किन्देशीया युवां ? निवासा कुत्र भवताः ? किन्देशीया युवं ? निवासाः कुत्र युश्चाकां ? भवतां वमतिः कुत्र ! काल्रमा भवतां ? कुत्रवाग्रहाः ? भवनाः कुत्र तिस्रान्तः ? युवं कुत्र निवस्य ।

तत स्रीदिखाः प्रस्नुष् । अहं कास्मीरदेशीयः । द्यावां नेपाणवा-सिना । कामरूपे निवासीनः । यद्यां प्राप्त्वीतिवे स्टद्यः । प्राप्ताः प्रीचुः । मृश्युरे निवासीने दिल्ने वस्तिमम । अयन्तिपुरवास्तेषः स्रीच्हें एख निजासमः । माउदेशे निवासानः । वयं वङ्गानवासिनः । सङ्गातटे सेवस्तिः । नवदीये वसन्त्रमी ।

दादिणात्याः प्रत्यवदन्। श्रीतृदेशीयावयं। वथमीत्मानाः। तथं वसामः कर्षादः। दाविङ्गे वस्तिमेमः। मद्याराष्ट्रं निवासानः। रते गुज्यरवामिनः।

पाखात्याः प्रत्युषुः । दारकायां निवासानः । रष्ठ वन्दावनाणमी । मणुरायां वसन्तेपते । ग्रेशुने वसतिमम । विवृधः पुनरपृष्कत् । जि-ज्ञामासि ! जिन्तेनाम ! भवतः जिज्ञाम ! काल्याते ! ।

उत्तरं। सुधाकर नामाई। प्रभाकरः मे नाम। दामीदराखीई। पुनः प्रश्नः। किमयमागतीमि ! किझिमित्त मिहागतः ? जिं सते भवदागमः ? किमागमन कारमं ? किमयमागती युवां ! खागताः किं सते यूर्यं ! किझिमित्तं व खागमः ? किमधमागता यूर्यं !।

प्रत्युत्तराणि । अधीतुमागते । चाना मधीतुमागती । विदार्थिने। वर्ष । विदाया हेतारागताः ।

> वयं विद्यार्थिनः सर्वे विद्याश्चित्तार्थमामताः। विद्याद्वेते।रिद्यायाताः नामानीमानि नः ऋगु॥

नीतिविवये दृष्टान्तः। १। एकस्तीर्षस्याः प्रस्तावः।

एकस्या स्विया एकाइंसी खासीत् सावरटा प्रतिदिन मेकं रजता-स्व प्रामीष्ठ । एकदा सा स्वी मनसैवं विवेचयामास यद्यइं वरटाया जा-हारं वर्डयामि तदा एवा दे हे अग्रेड दिने दिने प्रस्विष्यते । ज्यनन्तरं बक्तसरं भोजियतुं मा तां प्रावर्तत सिनैव प्रचुराप्रमेन विदीयं कुल्क्सिं ममार् यणा—

> कलम्बं नक्षामस्य जनस्य मितरीदशी । अलम्बेषु मनन्तापः सिद्धतार्थाविनप्रमृति ॥

र । मण्यस्यमयाः प्रस्तावः ।

एकरेकमश्की विशुचन्धिविशासं उवितेदं चिनासमास वयु-वाहं महान् गुका। जननारं उनाच स भी एवस समीपनेशनेन भवतः यदि भारके, प्रस्तान्त उन्दर्श कहं स्थानान्तरं क्रजामि। दव उवाच यरि भश्क कुन्नीपविद्यासि तक्षजाने कुन्न वा पीड़ियसि तद्यि न जाने इति। यथा—

> खगकाः शक्तिमात्मीयां साधन्ते येषदुर्ज्जनाः । ते भवन्तुप्रपशसाय महतामेव सर्विधा ॥

२ । ऋत्यु भनुष्ययाः प्रस्तावः ।

गकीमनुष्धः खान्धे काष्ठभारं वहन् जमाम । खानलरं तद्वारवहः नादिति क्वान्तो मूला खान्धतः काष्ठभारं तत्वाज । खिपचात्मनी खत्यं प्रार्थयामास । खत्युक्तस्मादेव तजीपस्थाय किथान् चही किमधें मामर्थयसे ? नरक्तमुवाच मम खान्धे काष्ठभारोत्तोषनाय त्वां प्रार्थ-येऽहं । यथा—

जीर्थाना जीर्थतः जेशा दना जीर्थना जीर्थतः। धनाशा जीविताशा च जीर्थताप न जीर्थित ॥

8। सिंह ज्यान प्रसादः ।

रकः सिंही वयो बाक्त ज्यात जर्याभिभूतः भक्त गाँच कमि प्राणित माहते न प्रशाकः ज्ञते भक्त भिक्त भिक्त हिंदः प्रतार्थित मनाः क् लेनेक ग्रांत भय्ये तस्योः थेव जन्तवन्तमाने। खित्र मागच्यित तानि वगर्ते एत्य भव्यतीति स्करेकः ज्ञाद प्रशासः सिंह भमीपं गत्वा वितरतारिस्थिता च तं प्रणया निजमदे हे स्मोन्त त्वं कुण्ली ! तमाह सः यहो अन्व क वयं ग्रांतस्यान्तरं नायामि ! अन्व व उवाच हे भूग-राज च्यहमनागत्य वहुनां प्रवेश चिक्रं नाली क्यामि । यथा—

> न किश्वित् मह्मा कार्थः कार्यः कार्थः विदा क्रांचित् । क्रियते चेत् विविचेव तेन भदं पुरम्किया ॥

५ । मिन् रान्धा प्रस्तायः।

एकदा केनापि सिंहन सन् एकम् प्रथिकस्य साद्वादभृत् । ततः परस्परस्य जलविक्रमकथने नयोविवाद ज्यामीत् । सिंहो निजयल प्रता प्रधारातिष्रक्षेत कृष्ठचितायमूव । इत्यवसरे मन्चोऽसा भित्तप्रदेशे चित्रपिता इदमदर्भयत् यदेको मनुष्यः क्षेप्ररि गण्डेभे चुप्यती छेवं विधाय सिंहमवलेक्य जहान । तदा केप्ररिचेदमुवाच यदि सिंहो मनुष्यवत् चित्रकारःस्यात्तदा नहि सिंहस्य ग्राचे चेप्पकी नरःस्यात् वरं मनुष्यस्य गले चेप्पका सःस्यादिति । यथा—

दुरुन सान्तिभावेन न नरः गुडिमुक्कति । निह पद्मामसा चाजात् वासीवे गुडिमाप्रुयात्॥

मकेटक मधुमिखिका प्रस्तावः।

एकदा सकैटक एकां मध्मिद्धिका मिरमुवाच यदि भवित मामनुचरं करीवि तदाएं भवत्या यनुक्षीभूत्वा लघु धचेतुं सक्षीमि। स्त्युकैनाभस्य वचनात् मिद्धका खीचकार परन्तु बदासी अर्कटकी नाधकत् तदा सध्मिद्धका कीधात् तं सर्कटकं पूर्वन विदार्धिका सारवासास: सतु सर्कटको सधुचे।भाल् प्रायात् नर्काः अवसान् समये सर्कटक्तेनेदमुक्तं हा येनाहं दुईश्राक्रान्तोऽभवं तिस्मव् कर्षं सम प्रवक्तिरासीन्। छाधारण रस रामधा हानाहं कर्षं प्रार्थिकमार्यं सवत

अव्तमः क्रमतामानी किथायां यः प्रयक्ते । सन्दि शास्त्रास्यदलञ्च लभते प्राम संप्रयं ॥ ७ । बासवाभेक प्रस्तादः ।

एकी जलाण्य वासीत् यन वहनी भेका व्यवसन्। एकदा तकी है जिएकः की दितु मुपाति छन्तः। तक्ष्य प्रकृशिक्षः की द्वासक्ता के जले वार्वारं प्रकृशिक्षित्वपुः। तेन च खीणानां भयाकृषानां भेकानां सहान् की प्रोडिश्वाचनः। तहन नतरं तेष्ठां मेकानां मध्ये एकः साहिसकी। भेकी जनाण्यानु समुनीत्व्य कथ्यति हम हा भाः प्रियवानकाः कथं सावर्ग्य विज्ञातिय ने छथ्ये जिल्लाच्ये। बहं स्थ्यत्य विनयं करोन्म यत् युधाभिविधेचनीय मिति। यद्ययेषा युधाकं की द्वा विनयं करोन्म सम् मेवेति। यथा—

परदुःसं समुत्राद्य यः सीय सुखभी हते । स यदि साहमाधीचा नरके की ग्रामिखति ॥

। कुल्कुर ट्रम प्रकावः ।

रकः कुक्तुदो घासवूत्रापरि प्रतिदिनं सुन्नापः तत्रचैकी संव चुदाधावाधितसं घासं भासुमाजगामः कुक्तुकुरः समागत स्वभमवः बेल्यात्म कठोर चनि कत्य कुनचन प्रतेसं दृरीचकार। रुवभः कुनकुरात् मीतः समिदमुक्तवान् रे विंख प्रशेष वासमिमं लन्तन भोक्यन् से चन्यानिय भोक्षं लिवारयसि। भग्नेतत् त्वानेन क्रूर खभावेन सं नाणमेथ्यसीत्युका रुवभोन्यच जगामः। चनन्तरं कुनकुर कृत्वचय रक्षां कुंकं जनप्रनेन भमार। यथा—

तेते सत्यस्थाः प्रार्थघटकाः खार्थस्य बाधेन ये।
मध्यस्थाः प्रकीयकार्य्यकुष्णाः सार्थाविराधेन थे॥
तेऽभी मानुषराज्ञसाः प्रक्तिं शेः व्यर्थतेष्ट्रन्यते
ये तर् ग्रन्ति निर्थयं प्रक्तिं ते, के न आनीमके॥
८। क्षष्णकृष्णस्पर्थाः प्रसावः।

एकः श्रवकः शिणिर समगेऽतिष्ठभाते समुद्धाय वदी तीरे ग्र-श्वक् स्ववत् प्रतितं श्रव्यास्य त्याराज्यं प्रश्नितं रद्धः । श्वक्तरं द्याणीलः श्वकः। यत्ने तं निज्ञाः हं निनाय एवं श्रीतात्तं तमित्रना सकाष्य जीवियता दुष्टेन प्रसेन श्र प्रतिदिन मनुरत्तः सन् पास्त्रया-मास । श्रथसीत् श्वक्तस्यैकः अञ्चलस्य च सप्य मन्द्रसः सन् पास्त्रया-मास । श्रथसीत् श्वक्तस्यैकः अञ्चलस्य च सप्य मन्द्रसः सन् पास्त्रया-मास । श्रव्याते श्वक्तस्य । श्वनेनेन श्रिके श्वक्रियां द्याते ताल्यामाः स । सप्त अरूरसभावत्या तं वास्त्रकं ददंशः । श्वन्तरं श्वक्षत्रपुत्री ममार । ततः श्वकः समागत्य सप्य निन्नतं पुत्रं ददर्शः । सतु व श्व-तरे सप्तं भत् स्थित्वा क्षित्वान् रे पापिष्ठ दुर्मते त्या मन्दं स्त्रकः क्षस्य समानीय जीवियत्वाः यत् पास्त्रयामास तस्य किमीदर्शं पत्रं ! सप्तः कथ्यति सम् श्रदं निज्ञधमं रिश्वत्वान् त्येवाये तवानिष्टं शतं वदास मवता मने।पनारः श्वतक्तदेव संमुप्तत्र मिदं । यथा— श्वमित्ते।पि भुज्ञाः पयसान वश्चस्तरास्त्राक्षतादिष निक्ति वजेन सिंदः । श्वाक्तिते।पि भुज्ञाः पयसान वश्चस्तरास्त्राक्षतादिष निक्ति वजेन सिंदः ।

१० शाधप्रशास प्रस्तावः।

रकी याधा रकिसम् वने स्वायायां ग्रला सहालं भूकरं स्मध्य हत्वाम्। तती स्वभूकर स्वायां मेहताभारेख परित्रान्तस्य ग्रक्कतः पणि तस्य दिनावसानं बभूव। मुळकीः ऽति क्षेभिन स्वग्रभूकरे विष्वाय ग्रम्तुं नाभकत्। स्वत्यव रकस्याम् स्त्रस्य मूले रात्रा म्यवसत्। तत्रकः कालसंपिक्षस्रति महि यत् यत् प्रक्षणकं निपति तदेव मुझातः स्थित्वान्। तत्रक व्याधमवलीक्य संपिक्षन्यामास हा स्थां निश्वावसाने गर्वाया प्रकारमाणि ग्रहीत्वा ग्रम्यितः। स्वते ममाहार विरेशि मन्वियति। स्वतेऽयं येन ग्रहीत्वा ग्रम्यति। स्वते समाहार विरेशि मन्वियति। स्वतेऽयं येन ग्रहीत्वा ग्रम्यां नाहित ति विस्त्राति विक्तियति विक्तियति विक्तिया । स्थात् सेपि ह्लाइलक्ष्वाच्या प्रायान् विज्ञेष्टा। तत्र व स्व सम्वीपे रकः ग्रमाण स्वासीत्। सहि पूर्वे समागते स्वाधी मनसेदमिन न्वयत् राजि समयः समागतः स्वाधीयं भ्रवसेवात्र मांसं प्रका भोष्यते स्वते। स्वति समयः समागतः स्वाधीयं भ्रवसेवात्र मांसं प्रका भोष्यते स्वते। स्वति समयः समागतः स्वाधीयं भ्रवसेवात्र मांसं प्रका भोष्यते स्वते। स्वति समयः समागतः स्वाधीयं भ्रवसेवात्र मांसं प्रका भोष्यते स्वते। स्वति समयः समागतः स्वाधीति रहिष्य सत्वः मांसं प्रका निष्यदा स्वति। स्वति स्वाधि स्वता स्वाधि स्वति। स्वति स्वाधि स्वति स्वाधि स्वति। स्वति स्वाधि स्वति स्वाधि स्वति। स्वति स्वाधि स्वति। स्वति स्वाधि स्वति स्वाधि स्वति स्वाधि स

अध सर्परंशनेन वाधमा मृत्यं वाधशरेग सर्पस्य मृत्युमवलेका द्रशालकात्मात् दृशत् वच्यमूलमाशत्य विनायासेन वक्तरं मांसं प्राप्य कृष्यतरे। मृत्या विनायासास । शहमनेन नरमासेन मासमेलं ग्रमिय-च्यासि मृत्राश्रू करमांसेन च होमासा ग्रमियव्यामि सर्पेश च दिनमेलं सम्प्रति सक्यतराहारेश रात्रं ग्रमियवा यः प्रस्त्येव यथेष्टं भच्ये इति निस्त्य प्रथमते। धनुर्गु सं चर्मानिर्मितमञ्जाभीति मनसि कृत्वा दन्तेन धनुर्गु सं चेत्रमारस्थान् । तति कृत्यगु धनुषः को खप्यविद्यव्यक्षः धनुर्गु सं चेत्रमारस्थान् । तति कृत्यगु धनुषः को खप्यविद्यव्यक्षः धनुर्गु सं चेत्रमारस्थान् । तति कृत्यगु धनुषः को खप्यविद्यव्यक्षः धनुर्गु सं चेत्रमारस्थान् । तति कृत्यगु धनुषः को खप्यविद्यव्यक्षः धनुर्गु सं स्थानाम् विश्वहाविति । यथा —

ृ वर्ष्त्रयः सञ्चये नित्यं वर्ष्त्रयो निति सञ्चयः । अति सञ्चयशीसन्तु धनुषा अम्युके। इतः ॥

११। मधुमचिका क्षेत्रपश्चिकाः प्रस्तावः ।

रका मधुमिल्का स्थातुरा सती जल्यानाचे काश्विदी गला तला-के निष्यात । ततः सा नद्याः स्रोतसा चित्रता क्रियट्र मगन्त्र । व्यन-मारं किल् क्षेति विष्युक्तां तां मधुमिल्कासवलोका तीरस्थ तरीः सालां नमयामातः । कतः सानभीभूतां प्रास्तामानम्बर मिल्का स्थी-व्यन् । स्थ कतिषय दिभाने काश्विमारित जालमध्ये क्षेतिः प्रपात । ततः समुग जालमावर्धति स्थाधे मदलकः क्षेत्रतो विष्यि स्थपतिति गिल्वा दर्शः। स्थनारं मिल्का सपदि निजमुखास श्वकंषेत स्थाधं यीष्यामास ततः कात्रतरे। स्थापः सगुगं जालं तस्याज । इत्यवसरे क्षेत्रावपत्ती जालाक् निर्मात्या जीस्विति । यथा—

> श्रत्थोपकारः कर्नेकोनापकारः कथञ्चन । नीपकारात् परेश्विमी नापकाराच पातको ॥ १२। शकटवाच प्रचिक्तपेश प्रकारकः ।

रकः भकटनहः भकटं गमयामास । अननारं पथि गर्कमधी एकदा पतिला भकटोनिक हैं। बमूद । निक दे भकटे भकटे भकटना भक्तात मून्मी निवल परदेनताया चाराधन तलारोऽभूत हे परमेश्वर मम भव्यटं मभीदु बुल देहि । स्तरिमजनारे स्कः समाग्रतः पथिकः भकटना संप्रिकः प्रकटना स्वाधि प्रति निजगाद रे मूर्खं किमिटानी करोधि ! मच्चातानचेषां विना किमिय निभातीत । चतस्वं भकटचके स्वाधं दन्ना समुद्धर तथा थाः टकं कथ्याच सन्ताद्ध । ततः परमेश्वर समर्थन भक्तीय मृत्ति एक्तीति । यथा—

उद्गेमिनं पुष्कृतिक्मुणैदिक्ष्योदे वन दयमिति जापुरुषा वदन्ति । दैवं विजञ्ज कुरुणेरुषमात्मणक्ता यक्षेत्रते यदि न सिधाति केडिच देविः

मूढ़ अशीत धनामम तथां कुश्तमुबुद्दे मवसि विद्या।

यसभसे निजनमापासं विसं हेन विनादय चिसं ॥ अर्थं मनर्थं भावयं वित्यं नास्ति ततः सुखनेकः सत्यं । अकार्या धनभाजां भीतिः जल वेधा विदिसा होतिः ॥ कात्व कान्ता कसी प्रका मंसारीय मतीव विचित्रा। कास्य त्वं ना कुल जाधान कार्च चिकास सहिद्यं व्यातः ॥ माक्द्यन जन धावन गर्ध इरति निमेद्यत् कालः सर्वः। मायासधींमहमांखल प्रिला ब्रह्मपर प्रविशाम विदिला॥ गिलिनीरच यत ज्ञान्यसर्चं तत्कीवन मित्रहा चयनं। दागमित राज्यक संगतितं भा अवस्थितवार्णव तर्गो ने ता ॥ याविहित्तापाकीन प्रता स्तायनिक प्रतिवारी रक्षः। तदनुच जर्या जर्कर देखें वासी केपिन एक्ति गेंहें। कार की ये जास गार वाकाताल प्रथति की है। णात्मचानविधीना मृहा सी प्रयन्ति नरता निगृहाः। सुरक्षिक तमसून्विवासः प्रधार्भतत्वराजिने वासः। मळे परिकट् भेरतखामः वास्य मुखं न करे।सि विश्वाः । बालस्तावतं सीखासन्ना स्वरूगस्तावसम्बीरमः। र दकानचिका समः परमेत्रदाशि कापिण लगः॥ धनी मिने पुले बन्धा मातुष यल विग्रह सन्धे।। भवसमित्रः सर्वेत्रतं गञ्जसित्राद्यदि मताचा दिनयामिन्या सार्य पातः क्रिजिर वसन्ते। सुनरासातः। कांचः जीड्ति मच्हलाय्करिय म मुख्याणा वायः ॥

हित मेा इसुदूर श्लोकाः। विषविश्वेर्थमण भुदयेखमा सदिम वाक्ष्यद्वायुधिविक्रमः। यश्वविचामिकविश्वसम् शुतौ प्रकृतिकद्विद**ि स्वामामा**॥ विन्दन्तु भीतिनिश्वसा यदि या खुवन्तु

लक्षीः समाविशतु गृक्ततु वा यथेछं। चाची व वा मरणमच्हा युगालारे वा न्यान्यात्पयः प्रविचलन्ति एदं न भीराः ॥ जार्थे धियो हरति सिश्चति वाचि सत्यं माने। इति दिश्वति वापमपाकरोति : चेतः प्रसादयति दिख्य तनीति की नि सत्सङ्गतिः कचय विं न करोति पुंसां 🛭 वासम् हि मनुष्यावां प्ररीरखो महारिषुः। गास्य दम समावन्यः क्रत्यायमावसीदति ॥ वर गहन दुर्भेषु भाना वनचरैः सह। न मूर्ख जन संसर्गः सुरेन्द्रभवनेखिए। धनस्यात्मनारणविश्रहः प्रधनाय रतिः प्रयोधिति । सुजन बन्धुजनेव्यसिक्ष्माता प्रक्रतिसिद्धमिदं हि दुर्तमनां॥ केयूरा न विमुख्यन्ति पुरुषान् हारा न चन्द्री अवना न खानं न विलेपनं न कुसमं नालकृता मूर्वेजाः । वाख्येका समलक्षरीति ऋतिनं या संख्रुताधार्यते चीयन्ते खलु भ्वयानि सतर्त वाग्भ्यमं भूवणं ॥ इति भर्दं हरि स्वीकाः।

स्थानम् दास्ति विश्वित श्रम्भो दीपदस्मं न मीनोपि साला ठ तविष्ण मन्नाति पिश्वितं । विजानन्ते।ऽधोतान् वय्भद्यविष्णास् जटिसान् न सुसामः कामानस्स ग्रस्तो मेश्यमस्मा ॥ असीदं स्थातां नीतं भवभोगोपसिष्सया । काम मूखोन विजीतिस्त चिनामसिमया ॥ कैनाष्यनर्थस्ता कपटं प्रयुक्त मेतत् स्भूत्तन्यनम्भमः विधित्रं क खात्रकः कथिष स्वत्रने जिने वा सप्तेत्र जासस्टग्नः खनु जीवस्वाकः। दक्षति ताबदमी विषयाः सर्वं स्पृत्रति यावदियं दृदि गूएता। सनसि तत्त्वविद्यं च वियेचके का विषयाः का सर्वं का परिस्तवः॥

सनीसं जन्तूनां कतिपय निमेष स्थिति श्रुषां
वियोगे सीराणां नरस परितापस्य निषयः।
च्याद्रपायन्ते निचयमपि यान्ति च्यममी
नकिपि स्थातारे। हुसगिरि पर्याधि प्रस्तयः॥
नकिपि स्थातारे। हुसगिरि पर्याधि प्रस्तयः॥
नकिपि देशाः प्रभवन्ति रागिणां ग्रहेषु पश्चित्रिय निग्रस्तयः।
श्रुकुन्सिते कसीय दः प्रवर्तते निक्तसरागस्य ग्रहं तेणेयनं॥
मिनन्द्या यदि जनः परितेष मेति नन्यप्रयत्न ससभीऽयमन्ग्रहो मे।
श्रेयोधिनो हि पुरवाः परतुष्टिहेतोद्देःसां ज्ञातान्यपि धनानिपरित्यननाः।

व्यापारे वेळकायं कारवायतेः कालापिनजायते।
द्वा जन जरावियामसमं नासच्य नेत्ययते
पीला मेण्ययो प्रमाद मदिरामुक्त भूतं जात्।
धेयं यस्य पिता द्वाच जननी शान्तिव्य गेष्टिनी
सत्यं सून्यं द्याच भगिती भाता मनःसंयमः।
प्रया भृमितलं दिशोपि वसनं जानास्तं भोजनमेते यस्य कुटुम्निनो वद सक्षे कस्माद्व्यं योगिनः॥
प्रया भृमितलं दिशोपि वसनं जानास्तं भोजनमेते यस्य कुटुम्निनो वद सक्षे कस्माद्व्यं योगिनः॥
प्रयासम्भावनाम् संग्रय वरीं प्राप्यापदं दुक्तरां
प्रयासम्भावनाम् संग्रय वरीं प्राप्यापदं दुक्तरां
प्रयासम्भावनाम् संग्रय वर्षाः भूयोविष्यत्यापदं
प्रावानाम् धनस्य वाधनध्यामस्यान्योन्त्यया।
महता पुष्य प्रकान कीतेयं कायनीन्त्या।
पारं दुःखोदधेगैन्तुं तद् सावम्भियते॥

भवारकां भीमं तन्ग्रहितदं किह वक्तलं वली कावसीरो नियतमस्तिता भोष्ट्रकनी । ग्रहीत्वा स्नामसं विर्ति क्षणकं क्षीसकतर्वं समाधानं कता स्थिरत्य दश्री जाग्रत जनाः ॥ स्वां क्षणसभा सनस्त सजनक्तिमज मीदागष्टे जूतां वासममूथको विषमुचं यश्मिज विद्यासते । या यश्च प्रकृतिः स तां वितनुतां जि नक्त्या जिल्लाया सुभीस्तत् सन् कभी जन्मनिग्रक्किदाय यन्नायि ॥ इति प्राविश्वतक स्त्री जाः ।

प्रसा	पंक्ति	चामु ह	शंह
y प	२ १	मुणिकीयं	मुर्निस्तीर्थं
* LE	•	वितरभाङ्गति	यितरमा क्रव[त
u.e	3	सह	ऋ₹
५ ८	· E	विद्यानेन	विद्यानंव
4,6	ર્ક	उपाया	उपाथी
KE.	6,0	प्र क्षेति	मजाधि ,
K.C.	₹.₹	सम्पति	सम्पृति
, ∉∘	হ	विषये	विषय
E *	٤	कारदर्शित	कारोदर्शित
40	E	सुख्याऽमेवं	संखोऽभवं
i to	28	यच	यश्व
A3	- 8	भोचन्ति	भोक्सिक
44	3.6	सुखनागते(हि	सुखेनामतामि
\$ \$	•	शक्कित्रवा	वक्षाद्भव
43	8.	संस्कृष	संस्तृत
#A **	44	बमुतिख	समृतिक

वालिका वासव।

প্রথমভাগ।

वर्ग भाना।

তা ই উ শ্ব তা ই উ শ্ব

वाक्षन वर्ग

গ্যঙাচ ज वाका है ठे फ व। ७ थ म धन। ষ **७९** श

বর ও বাঞ্চন উভয়ই পরিচয় হউলে শিক্ষক ছাত্রীদিগকে বুঝাইয়া, দিবেন যে, উক্ত দ্বিবিধ বাড়ীত বর্ণনালয় আর বর্ণ নাই। ক্ষমত্র পরিচয় হইলাছে কি বা, জানিবার নিমিত এক একটা করিয়া ক্ষমত্ব ক্ষমত্ব কার্কের কলকে ক্ষমত্ব শিক্ষাইয়া ক্ষমিত্বন।

্ত] সর সকলের জ্পাস্তর।

જા,	-	যথা	ক, গ	ن کا کا	যথা	₹, ?
জা,	t	44	কা, গা	₹,,	33	মৃ, ভূ
₹,	f	66	কি, লি	a , (51	থে, লে
₹,	7	46	की, नी	ঐ, ই	47	देख, देन
₹,	ek.	66	কু, গু	e,c1	71	কো, নো
উ,	K.	66	কু, স্থ	3,67	>>	গৌ, মৌ

এছলে, শিক্ষক ছাত্রীদিগকে কেবল দ্বের প্রতিরূপ গুলিই শিখা-ইবেন। ভাষার বানান অর্থাৎ ভাষাদের যোগে ব্যঞ্জনের কি রূপ উচ্চারণ পরিবর্ত্ত হয়,ভাষা শিখাইতে হইবে না। ভাষাতে ছাত্রী দিগের সুবিধানা হইয়া বরং অসুবিধাই চইবে।

অ চ	আৰ	इ इ	*	ওজ
<u>ৰাঞ্</u>	অ 1ট	\$ \$	খা ণ	ওঘ
ভা থ	জান	উশ	47	্ ৰংশ
অ র	জাম	উর	१ ८म	ं वन
ভাংসা	জান	উন	4 7	. नव

२ ३ ৺ श्रेकृष्ठि करत्रक वर्णत देशातमे भिकात विभिद्ध प ण्या एम निर्दिक रत्र नार्ट। भिक्तकर्गने खेल्वस्त्रक बोहनिक देशस्त्रक पिरवेस ह

[8]

আসন	কারণ	म्श्यम
অ াতর	ক মল	ক্ৰচ
জাপন	গর ল	ল্বণ
ভাদর	গমন	চরণ
জা সর	ভসর	গগণ
	ভাতের জাপন জাদর	ভাতর কমল ভাপন গরল ভাদর গমন

ऋदंष्ठ	ভরত	ङन्क	আসল
খড়ম	গ্রম	অ !তর	তন্ম
*142	मर्क	ভবন	नम्ब
नदम	ধবল	शत्र म	म द्ग

জল-চর	খ্ল-ধর	বৎসর
জল-ধর	উক্ত∙চর	অ গ-ভরণ
অ-সময়	বন-চর	পর-বশ্
আ-চরণ	नमा- त्थ	ব ্ স ল

প্রথম পাঠ।

ৰই	পড়	ar sas	ভাট	छ न	ভা ম	कल
কল	ধর	- Table 1995	₹ढे	জান '	ALC M	কর
খ্য	পর	,	唯市	寄干	অাত র	আন

[,	à	1
744			-

[a]					
জল আন -	ৰভ ক	ভ	স্কার	ধ্র	
र् छन्न	ं दफ् घ	র	४ त्न	লবশ	
इस ४ त कत	অভ গ্ন চর		खग्न र	মগার	
कन भन्न धन	डिमग्र कम	ल ज्ल	স্র ব	es.	
	and the state of t	or or other			
v : = 1	कू 🕆 छ।	squedar quada-	121		
म हा	न (म)	কাম	`	ন ক	
क दा	FTW	<u> থামা</u>	હ	াতা	
314	ঘ'ন	वा। म!	Ð.	াতা	
प्रां ज	本 [春]	छे।क।	भा	171	
#ip	FIRI	বংলা:	ব	150:	
his	स्तास	श्राम	¥	ग्य	
	Pigametrutushifu	₩			
জ্বার	वनना	বনাত	Z.	r-pter	
আকান	বাজার	মশাল	* (3	ৰাত	
ভা বিড়া	চাৰভা	ভাহার	3	শার	
क्षांनग	भक्तांस	ৱাৰণ	ँक्	লার	
কারণ	করা <i>ত</i>	আবার	e.	টক া	
বাহার	আধর	রাখাল	. की	টাল	
	मी केनेकार्यक्षा <i>उ</i> न्त				
च् दशान	মৃ1নব	क	হ্রন	ग्थ	
আনারস	গদাধ	র	জ্স্	পান	

	₹. ७]	•
नमान्य	আমাশর	জা গরণ
অনায়ান	মহাশ্য়	ভা কারণ
সদাগর	প্রাদ্র	সন্ত্ৰ

দিতীয় পাঠ।

নহানেরে বড় খারাল। আমার দাদ্রিন্মে রাথাল কমে। আমিরি কলম নহি। কগেজও মাই। সরকার আমোড আগেজ কলস

বাকা জান্য একটা আনাচ্স দাও।
ও দিনলা, ওই শাদাপানা বই শানা কার লাও
আনাব বছ দাদার বই । ইছার লাও মহাভারত।
ভাত খাও। কাপড় প্র। পাঠ কর।
বছ বকা অভতিত

অসম হওরা ভাল নহ। সরা কাধ কুর। থান্ড। বছ টক। লাল মাকলি কল। বছ পাভল কাপছ প্রাভাল নয়। এম গানগাই।

উপাদনা কর ভাঁর, নাই বাঁর কায়।
দলকের নাম থাঁর, সদা জপ ভায়।
থাঁরোর দলায় নর, পাল পদ কর,
সব ছাড় আর যত, তাঁর নাম কর।
গানশুলি ছানীরা যেন সকলে সমস্বরে গাহিতে শিখে।

•	₹=f ·	क+ हे=कि	, Ji
जां मि	বিধি	মিপি	ভিন
कानि	ছাতি	বিবি	গিরি
थानि	नार्कि	পিতা	मिन
शःसि	माहि	তি সি	মেডি
গদি	रिंगे	বি লি	নিশা
- এসি যা	ব †লিস	আবির	গাভিন
বিশ্বসা	দি ছির	বিলাভ	জিলিপি
নি ং হল	বালিকা	विभन्।	তাবিজ
দাজিম	नाठिन	মরিচ	বিবাহ
হাতিম	স িতা	চিরতা	मिद्रिश
		interalijasis tagapar as	-
অভিশয়	নিধিরাম	ইতিহাস	মানিলাম
অ ভিসার ,	মতিলাল	অবিদিত	জানিলাম
অভিসার	मिननाथ	অধিকল	<u> শারিফাছি</u>
জবিনাশ	জ ভিনব	পরিব†র	রামমণি
হরিদাস	অধিবাস	পিতামহ	বারিনিধি
	-	engappedpooled .	
অধিকরণ	অপ	রচিত	অন্ধিকার
অন্তিশ্য়	অ ভি	লবিত	বিচারা ল য়

[b]

তৃতীয়পাঠ।

বঁড় দিদি ও পাড়ার কমলার নাতি কালি বিবাহ । আমার অতিশা কফ ইইয়াছিল, ভাই পাঠণালায় ঘাই নাই। কাহার ও সহিত বিবাদ করা উচিত নয়। দিন কর উদিত হউন, পারিপণ উদ্বিধা কাল্যর করিয়া বেডাইতেড়ো ডিছা কথা কহা বুট পাপ। আমার মাও বুড় দিদি ছিছা কথা কচনা। আমি ও মিছা কথা কাইন না।

ভ্রদিদি ভাগ খাছত নি। কাই বহু ভাগন। আমিত বিশাক দিনিয় মত হাবলা নই!

্চিরভা বড় ভিড়া গদিচ কা বাল। আমিরে একথানি ভাল চালাই নোপড় ছিল। দাড়িম কিমিলাম। কিবলা ধাইলাম। দারিত খাউব। তাহার বালেশ নাই।

সকলে হইন ভাই বালি নাই থান এম উপাসনা কৰি পাৰ্য পিতার। উঠিন তথ্য, পাখিগণ গান গায়, নিশির শিশির পড়ে পাতাব পাতার। এমন সময় বল, কি কবি বসিয়া, ই পার্য পিতার নাম গাই মনদিয়া।

শিক্ষক মহাশয়গণ চাত্রী দিগকে এই গান গুলির ভাবার্থণ্ড প্রতাহ নৈ অন্তঃ তুইবার, ভর্মাৎ একবার প্রাভঃকালে শব্যাহইতে উঠিয়া ও আর একবার রাত্রিতে নিজার পূর্বে, ঈশ্বরোপাসনা করা কর্জন্য ভাষা উত্তম রূপে হৃদয়ঙ্গম করিয়া দিনেন।

3 = 1		本中等	-
कानो	বলী	मीन	न मी
মালী	मली	, সা রী	পীড়া
শালী	মামী	गानी	নীতি
আলী	भागी	क्रगी	मनी
রাণী	माभी	भसी	নারী

কামিনী	রুশীলা	জার দী	ভঝুনী
भामिनी	गामिनी	<u>কানকী</u>	নবীন
ভ †विनी	ভামদী	ष्य नी क	या जिली
जन गै	সারসী	কিরীট	ভারিণী
तकनी	नदभी	একাৰী	क ैंदन

কালীঘাট	মহারাণী	রমণীর	किन हीन
विधासिनी	সমীরণ	मा शाविमी	मीननाथ
বিভাবরী	বিকীরণ	পাগলিনী	भीनम्ल
সহচরী	বিদীরণ	হ্রিডকী	शैननल
পঠনীয়	শামলকী	বিপরীত	বীতরাপ্

बर्गावनम अतिभोगम। प्राप्तिकत्रन ্ত্ৰংশীশাৰক সমীচীনভা দংশনকারী ছাত্রীরা বাহাতে হ্র ও দীর্ণ স্বরের প্রাকৃত উত্তারণ বুঝিতে ও করিতে পারে, শিক্ষক ভরিষয়ে শিক্ষা দিবেন।

চতুর্থ পাঠ

अपनीम घाउँ। माम्राविसी तमनी। विभवीच चाउतन। तक्रस उ अवमान इडेल !

শীতল সমীরণ বহিল। মলিনী দল বিকশিত হইল।

মায়াবিমী মিছা কথা কয় না। ভার ভগিনী তারিণী ও বঙ্ ভাষা। আমি ভায় বড় ভাল বানি।

ভাই ভগিনী শুনির সহিত বক্তা করিওনা। কামিনীর কাপড় मारे। छातिनीत वरे नारे।

উ	e de la companya de l	1 +	& =	œ
જ ન	তুল	মধু	শুকু	গরু
যুৰি	हुन	माधू	ক্লচি	क् ल
চুল	ছঃশ	বিধু	চাকু	পুরু
कूल	কুশা	তুলা	क्रिं	्यूठी
কুল	চু প	সাগু	श्रु कि	र्वेश्व
বিমুখ	শ া	—— ছুর ছু	;শীল	कृ दन
कुवामा	ম	হুলী ব	াভুল	হঃ(ৰভ

कुकुत्र 🖔 💮	শাসুষ	হুতানি	उ ष्ट्रिका
পতুল	বিদুক	কু ড়ালি	ভাস্তর
পুরাণ	পুকুর	চি কু র	यू भाक
	-	and the same of th	and the special state
ज ९७ मान	স্মধুর	क ञ्चान	হমুমান
গুণবান্	সমুদায়	मू निस्र ७	
<u>কাধ্বাদ</u>	জামরুল	यू वहर्नी	क्वकन .
অনুবাদ	क्ष्य	পুনরায়	ছঃসাহস
নিঃসৎশয়	পা মরুল	ভ ভিবাদ	শাধুজন
कास्त्रीया	ৰাদা <i>নু</i>	31 B	অনুশীল ন
অ নুগ্ মন		_	चापू नाग म
সর্পাগত	ভদকুষ	ala)	য় ্জকুমার

পঞ্চ পাঠ।

অলস হওয়া অনুচিত।
বিনয় জগত বশ করে।
কটু কথা কহা ভাল নয়।
কামিনী কটু কথা কয় না।সে আমার মামাছ ভালিনী হয়।
জগৎপিতার দয়ার পার নাই। ডিনি নিরাকার। ভাহার মহিয়াবর সীমানাই। তাঁহার উপাসনাও আরাধনা করা অতীব উচিত।
আমার মামার বাড়ী শাম পুকুর। আমার বড় মামার একটা
শাদা বিলাতি কুকুর ছিল।আমি ভাহার বড় ভাল বাসিভাম।
ভাহার গায়ে ক্থন আয়াত করিভাম না।

		+ 6	7
কৃষ্ট	भून	ठभू	ভূপ
কুপ	পূল 🐇	বধূ	ভূমি
কুল	सूउ	पृ डी	মূঢ়
ধূলি	धूम	চূড়া	তু ণ
সূত ন	ভূ ধর	क् नम	विधुद्र
ভূতল	ভূপান	পুজন	म <u>स</u> ुत
ময়ুর	ভূরিত	ভূ ভার	ধূসর
বীরস্থ	ভূষণ	সূরতঃ	ধুমল
মশেভু	কুকিত	পূরণ	ভূপতি
দুরীভূত	- বিভূষিত	 রা জ দূত	- চমূপ তি
মূলীভূত	নদীকূল	ভুত নাং	· ·
ভূপবর	कमन्छु '	পূজনীয়	চূড়ামণি
ভূরিবস্থ	न वत्रशू	কু পজন	ভূ রগত

ষষ্ঠ পাঠ।

ৰুতন পাতা। ময়ুর ভাকিন।

ধুমল বরণ। ভূষণ পরিল। কুপ জল পান কর। পরম পিডার পূজা কর।ধূলা ঝাড়। ভূত নাই।

ভূৰন মাসি, ভূমি বড় খারাপ বালিকা। ভূমি বড় দুপ দূপ করিয়া আফাও। আনার থাক পিনী এমন বিহারানন। তিনি বড় ভাল। আমিও ভাঁহার মত ভাল হইব।

[20]

প্রান্ধনা থাইছে শিক্ত শান্ত হয়, তাইছে শিক্ত বিশেষ যত্ন করিবেন। এমন অনেক বালিকা আছে, যাহারা নম্ন ছুরন্তু; বিভালয়ে কেবল চেঁচামেচি ও দৌড়াদৌড়ি করিয়া বেড্রার। যাহাতে তাহাদের সেই কুস্বভাব দূর হয়, তদ্বিষলে যত্ন করা শিক্ষকের সর্বাত্রো কর্ত্তবা। যে বিভা শিক্ষা ত্বারা শিক্ষিতের বিনয়শিক্ষাতা, সভাতা, প্রভৃতি সদ্পুণের উন্নতি না হর, ভাহাতে কোন উপকারই নাই। বরং ভাহাতে সমূহ অপকার সন্ত্রাবনা। সেরুপ শিক্ষায় দীক্ষা লাভ করা অপেকা মূর্য থাকা প্রেয়ঃকল্প। অতএব এমন কি, কি রূপে এক্স পরিধান করিবে, কি রূপে ধীবে ধীরে পদ বিকেপ হরিবে, কি রূপে ভজুভা সহ-কারে মিন্ট বচনে মর্ম্ম মাধারণের সহিত কথোপকপন করিবে, গুরুজন ও অপনের সহিত্তই বা কি হুপ ব্যৱহায় করিবে ইত্যানি সকল সমূহ-হিতকর ও অভ্যাবশাহা বিষয়ের উপদেশ শিক্ষকের নিয়ন্ত দেওয়া কর্ত্তবা। কিন্তু এই সকল বিষয় শিক্ষা দিতে হইলে অগ্রে শিক্ষকেশ সেই সক ও গুণ্ডিশিন্ত হুওয়া উচিত।

সিংহ ৷

নিংহ সকল পশুর রাজা। বনই তাহার আবাস। তাহার চারি
পা। তাহার আর হাত নাই। তাহার পায় বড় বড় নবয়। সিংহ
বড় ভয়ানক পশু। ছাগল গরু মানুষ ধরিয়া খায়। ফল মূল
খায়না। বাঘ আর সিংহ এই ছুই পশুই সমান রূপ ভয়ানক।
প্রা—। এখনে ছাত্রীদিগকে সিংহের ছবি আ্দিয়া দেখান
কর্ত্রা।

a =	্ ^ন ি ে ্র' ।	4	CFI
কৈন	কেলি	মেলা	বেণী
(**)	খেলা	হেনা	চেলী
কেশ	ছেলে	বেশ	ভেলা
কে বা	ৰে জী	८ म्ब	. বেণু
কেনা	লেখ া	दिन	দেরি
কুবের	निरम्ध	তেমন	বেদনা
धरमभ	জাবেশ	द्यदत्रभ	(मभीस
ভবেশ	কেবল	উমেশ	সুবেশ
বিশেন	(क्मन	কেতকী	দেবর
<u>त्रिवक</u>	যেৰূপ	নেসাতি '	খেলান
বিশেষণ	পরিশেষ	বিবেচনা	উপদেয়
दिद्धवय	अ वत्रभ्य	নিবেশিত	নচিকেতা
निर्वनन	জভিষ ে	প্রিণেডা	सूरभदक
विदत्रहम	উপদেশ	পরিমাণ	জনাবেশ
বিবেচক	বিলেপন	লযুচেতা	স্বিশেষ

সপ্তম পাঠ।

সিংহ যেমন পশুদের রাজা। মানুষেরা তেমনি সকল জীবের ছাজা। মানুষ সিংহ দিগেরও রাজা।

পরম পিতা যে কি রূপ দ্যাবান, তাহা মনেতেও ভাবা যায় লা। তিনি আমাদের কি না করিয়াছেন থয় পিতা মাতা বালক কাল অবধি আমাদিগকে খাওরাইয়। পরাইয়া মানুষ করিয়াছেন, খাহার দ্যা বিনা আমাদের বাঁচিবার আর উপায় ছিলনা। মে পিতা মাভাও তিনি আমাদিগকে দিয়াছেন। পরম পিতা আমাদদের পিতা মাভাও জামাদের পিতা মাভারও পিতা মাভা। ধন, মান, জীবন, আমাদের যাহা কিছু আছে, সকলই ভাঁহার দান। আমরা যাহা যাহা আহার করিও যাহা যাহা পরিধান করি তাহাও ভাঁহার। আমাদের এমন কোন জিনিবই নাই যাহা ভিনি না দিয়াছেন।

প্র—। বাল্যাবধিই যাহাতে বালিকারা এক মাত্র পরমেশবের অপার করণা প্রভৃতির পরিচয় পাইতে পারেও পাইমা তাহাকে মনের সহিত ভক্তিও প্রীতি করে, শিক্ষক প্রাণপণ্যে ভাহার। বিধান করিবেন। ভাহাই এই পুস্তকের এক প্রধানতন্য উদ্দেশ্য।

À =	5	७+ ₽	रेड
তৈল	শৈব	পৈতা	देशकी
टेमन	े देवत्र	देय	टेम
देवध	टेकन	रेकनी	देश

देकत्रव	टेनयम	टिख्यम	टे वज्ञाशी
टेख्द्रव	देवकान	रेनक्ष छ	देवनाव
टेमभाव.	তৈতিল	देवटमशै	देखीलक
देक्नाम	देव ভ व	टेमनाक	देनश्क
ভাটিশশ্ব	देवजीवन	ইবদেশিক	' देववाहिक
रेनमंधिक	देवकालिक	শৈলরাজ	देमववागी
বৈতালিক	. বৈখান স	তিল তৈল	क रेमद्रव

অফ্টম পাঠ।

সরিষা, মদিনা, তিল, বাদায়, জলপাই, জয়পাল, নারিকেল, এবং জার আর কভগুলি ফলে তৈল আছে। আমার বাবা বলিয়াছেন যে, এক দেশে মাটা হইতে এক রকম তৈল পাওয়া বার। ভাহার নাম মেটে তৈল। আমরা যে তৈল নাথায় দিই ভাহাকে নারিকেল তৈল করে। ভাহা নারিকেল হইতে হয়।

शिमानद्यत निक्षे देकलाम शिति।

ভব দিদি। তুনি কালি বৈকালে পড়িভে এস নাই কেন? ধরু মহাশয় হার্গ করিয়াছেন।

রাতির জ্বসান হইল। পাখিগণ গাছের ভাজে বনিয়া গান করিন ভেছে। বাগানে কত ফুল ফুটিয়াছে। মধুকরেরা মধুপান করিতে গুণ গুণ করিয়া ছুটিভেছে। রাখালেরা হৈ হৈ করিয়া গলর পাল লইয়া মাঠের দিকে যাইভেছে। আমি আর শুইয়া থাকিব না।

		**	(स)
কোপ	Cateri	লোক	সেগ্ৰ
কোল	ধোড়া	শোক	ভে ভা
কোণ	গোরা	ছোলা	গো লা
চোর	গোলা	(बांना	হোরা
टकामान	কোপনা	বিয়োগ	विदेशाध
কোমল	<u>কপোল</u>	नीद्वाध	কোমর
স ংযোগ	লোচন	কিশোর	ফোডন
মোহিনী	ভে জন	<u>ভে</u> ্মার	ছোৰভা
	Quality and on	-	
যামঘোৰ	পরিতোষ	टि श्चिम	ज्राभाधम
विद्यानम	নিয়ো জি ত	সুলোচনা	ष्यविद्धां धी
সংশোষণ	বিলোকন	বিমোহিত	বিষোচন

নবম পাঠ।

হোলো নিশা অবসাৰ রাজি আর নাই।

চল ভাই পড়িবারে পাঠশালে যাই।

কুন্ত কুন্ত করৈ পিক তরুর উপরে ।

শীতল বাতাস বয় সনুসনু করে।

আন্ত দেব উঠে রবি সাগ উপরে। আন্তণের থাসা বেন আকাশে বিহরে। বেলা হোলো আর ভাই কাম নাই শুয়ে। চল ভাই পঢ়িবারে মুখ হাত গুয়ে।

धी— । निज्ञसन भए। खना कितिए वड़ विवक्ति जाता। धारे निभिष्ठ धारे शृक्षकत गर्या मर्या छारे धाकी भए निश्वि हरेन, भाषन योनिकानां वित्रक हरेग्रां छान्। त्यां कितिरनां निष्क गर्याम्य छपनरे मारे सनि शांदनत नाम कितियां छान्। निश्वि स्प्रिमियदा ग्रीक्यारितन हेश्रांक व्य कितम दिविक्तिसावरे पूर्वश्रे हरेर्द धान मरह, मानू विक्रिशित वर्षा हराहकारत छान्। जान्न नाठी -स्राम कितिरक छान्। मान्य हरेरत।

যোড়া।

ৈ বেড়ির পারে নধ্য নাই; খুর আছে। গ্রু, জাগল এবং ভেড়ার পুর ঘেমন চুই ভাগে কাটা ঘোড়ার কেমন নয়। তাহার পুর যোড়া। খাহাদের চারি পা এবং গায় লোম আছে ভাহারাই পত্ত। ঘোড়া, ছাগল, মিংহ ও বাঘ ই াবা সকলেই প্রতঃ কারণ ইংলের মক-লেরই চারি পা, ও গায় পোম আছে।

· প্র—। এখানে নিফ্র মহাশম ছাত্রী দিগকে যোড়া,ছাগল প্রভৃতি পশুদিগের ছবি আনইয়া দেখাইবেন ও ভাল্পের সূল সূল বিবরণ কিছু কিছু বলিয়া দিবেন।

পঞ্জিবরি সময় গোল করিওনা।

বিনোদিনী পজিবার সময় বহু গোলমাল করে, তাই শুরু মহাল্র ভাহাকে তাল বাদেন না। সে বাড়ী গিয়া ভাই ভগিনী গুলিকে মারে ও তাহাদের সহিত ঝগড়া করে। বিরাক্ত তুমি কদাচ বিনোল দিনীর মত হইবে না।

सुनीवादः नकत्व छात वांदन !

বামুনদের সুশীলা বড় ভাল নেয়ে। তার লেখা পড়ায় বড় আটা। আমি যথমই তাহাদের বাড়ী যাই,তখনই দেখি মে বই পড়িতেছে। সে তাই ভলিনী গুলিকে বড় ভাল বাদে। সে সেনা পড়ার সময় সেখা পড়া, কাথের সময় কাম ও খেলার সময় খেলা করে।

সে এমন মেগ্রে যে, একবছতেই আমালের পাঠনালার সকলের চেয়ে অধিক সেখা পড়া শিখিমাছে। ভোমো যদি মুশীলার মন্ত ইইতে চাঙ, তবে লেখা পড়ার সময় কখন গোল করিঙনা। পড়ি-বাব কালে গুরু মহাশয় যাহা বলেন, ছুই ইটুর উপর ছুই খানি হ'ত রাখিয়া মন দিয়া গুনিবে।

·3 ==	ci	T + 3	= কৌ
दशोत	भोन	লৌহ	গৌণ
পৌর	তৌল	চৌক	পৌন
পৌৰ	সৌধ	হৌরী	দৌত
সৌর	८ शोम	्	দৌকা

কৌশন	পৌরষ	থৌতুক	সৌরস্ক
কৌরব	গৌরব	কে বুক	কৌণপ
क्रमान्य	কৌপীন	(को दबम	बलोक
देशीत्रव	যৌবন	মৌলিক	মৌচাক

পৌতুলিক লৌহনয় সৌদামিনী মহৌষ্ধি পৌর**জন** ভৌকিদার

দশম পাঠ !

বাগানে টাপা ফুস দুউয়াছে। বছ সৌরভ আসিতেছে। মৌ-নাছিদিগের কৌতুক বাডিয়াছে '

লোকের নিকটে আপনার গৌরব জানান উচিত নয়। সকল সুমুমু মৌনী ভাবে থাকিওনা। তাহাতে মন বড়খারাপ হয়।

আনার বান হাতে এক খানি যৌতুক পাছে। আনি শুরুমহাশরের মুখে শুনিয়াছি, যাহারা লেখা পড়া না জানে তাহারা
বলে, যে মেয়ে নালুষের বাঁদিকে যৌতুক থাকিলে সুখী লা
আমি আপনিই দেখিয়াছি ৪-পাড়ার পদী পাগলীর বাম পিটু
যৌতুক আছে; ভবে দে সুখী হইল না কেন বাহা হেণ্ক ও সুধী
পাগলের কথা। কদাচ সুবোদের কথা নয়।

কোন জীবকে যাতনা দেওরা উচিত নয়।

সারদা দিদি; ভূমি ভেক্টাকে মারিভেচ কেন । ভূমি কি ভান নাই যে, গুরু মহাশয় বলিয়াছেন, জীবগণকে মারিয়া ফেলা বা ঘাছনা দেওয়া বড় পাপ। আমাদের গায় ফেনল বেদনা লাগে, উহাদের গায়েও তেমনই লাগে। ভাহাদেব শরীর ভাজার সৌকের শরীর নয়।

ন হোদর		বিরেচক	_ -	RI
क्रिगेष्ठ	ক্ত	প্ৰাক্ত	বিৰিধ	্ ভৌমিক
ভারবী	-উর	াশ	কেদার	পৌশ্ব
শীতল	ड ा	मिनी	(यनका	কুৰাণা
বিলাভি	রণি	দক <u>া</u>	্শ্যক	পুরুবী
জ ত্তি	শ্রি	সেবা	বেশ্ব	রাছ
दिश्म	ভরি	নাসা	বর্ধ	হোরা
বিষ	শিরা	সেশা	গোঁত	গীত
হ রি	কপি	[নশা	পোকা	বেণী

विद्यामिनी

न ५ म म न

न (को वनी

भ्रदाम	ভালোচনা
ভুয়ে । ভু য়ঃ	म हाटणव
Magazini wa wa wa wa wa wa da	
পুরুষ-বিংহ	পেশী
বিবেচকতা	শিরঃ
বিলস্নীয়	मात्री
नमद्यनम!	মদী
	ভুয়ে ভুয়ঃ পুরুষ-বিংহ বিবেচকতা বিধাননীয়

বিবিধ বিষয়ক পদ্যপাঠ।

দিনশেষ হোলো তাই রজনী আইল;
শাখিপরে থাখিগণ গানেতে থাতিল।
বাগু বহে সন্ সন্, শরীব সিহরে;
কুলবাসে চারিদিক আমোদিত করে।
এমন সময় মিছে কেন যায় তাই;
মন পুলি হাত তুলি বিতু গুণ গাই।

জগদীশ ! এক বার দাও দরশন।
তোমা বিনা, নাথ ! মম বিফল জীবন।
ভোমার কাছেতে আর কিছু নাহি চাই;
নিরম্ভ ভোমারে যেন দেখিবারে পাই।

নাহি কয় মিছা কবাঁ, সদা খুসী মন।
সকলে ভাবয়ে যেন ভগিনী আগন।
ত্যাহকার করে নাক, নাহি হিংসা রাগ।
পিভা মাডা শুরুজনে করে অনুরাগ।
নহে লাজ হীন, কভু মলিন বসনা।
সদা রভ করিবারে বিভু উপাসনা।
নাহি জানে পতি বিনা, পতি মতি গতি।
ভাবে ভালবাদে সবে, সেই হয় সভী।

এক ছুই তিন চারি পাঁচ ছর সাত আট নর সুন্র ১ ২ ৩ ৪ ৫ ৬ ৭ ৮ ৯ -প্র— । এই সন্যত্ইতে শিক্ষক ছাত্রীদিগকে পার্চগণিত শিখা-ইতে আরম্ভ করিবেন।

নীতি মাল।।

কদালি মিছা কথা কহিবে না।
পিছা মাতা শুরুজনের কথা শুনিবে।
সকল মানুষের চেয়ে পরম পিডাকে অধিক ভক্তি করিবে।
কাহারেও গালাগালি দিবেনা।
চেচিয়া কথা কহা অনুচিত।
অহংকার করা উচিত নয়।

বৈ রূপ কাপড় পরিলে ভাষার ভিডর দিয়া সকল শরিরই দেখা

যাইতে পারে কদাপি সেরপ কাপড় পরিবেনা।

্ কখন ক্রণের, ধনের,বা শুণের অহংকার করিবেনা। কারণ কিছুই চিরকাল থাকে না।

সকসকে আগনার মত দেখিব।

অসম হওয়া উচিত নয়। অসমা নারীরাই অমতী হয়।

কদাগি যরের পাইটে অবহেলা করিবেনা।
পাপীর ভাষের পার নাই।

রোজ নিদান ছুইবার করিয়া পরমপিতার উপাদনা করিবে।
কুকাযের ভাবনা মনেও করিবেনা।
কাপড় দিয়া সকস শরীর ভাকিয়া রাখিবে কখন গা আলগা কবিবে না।

পতিই মারিদিগের এক শুরু। পতি বিনা আর কাহারেও জানিবেনা যে নিজ পতি বই কাহারেও জানেনা ও ভাবেনা; এ সংসারে সেবড় মুখী। ভাহার যদেরও সীমা থাকে না।

লেখা পড়ায় অবহেলা করা, আর সুখের মাথায় লাতি যারা, সমান।

ষে নিজে জুজু সেই জুজুর তয় করে। বেমন ঘোড়ার ডিম কথার কথা, তেমনই ভাইন ভূত পেতিনীও কথার কথা।

কেহ কেহ বলে ভূমুরের ফুল ও সাপের পা দেখিলে রাজা হয়। সে মিছাকথা। ফলতঃ ভূমুরের ফুল নাই ও সাপের পা নাই। বিভুরশন্মার সীমা নাই। হি হি করিয়া হাসা বড় অনুচিত।

্ট্রাটবার সময় মীচের দিকে মুখ করিয়া ধীরে ধারে পা ফেলিনে। তুপ-তুপ করিয়া বড় ভাল ময়।

িহারা বালিফাকে কেচ্ছ দেখিতে পারেনা, কাহার ও সহিত মকড়া করিবে না।

প্রচিতার সময় গোল কর ভানুচিত, কথ্য থারাপ বই প্রিং না : খারাগ ছোকের স্চিত বেছান দূবে থাক, বংগ্র করিবে না।

কথন কাঠাকেও খারাপ তদোন। করিবে না। কাঠারও বিষের বাসর জাগিতে কাঠারও সহিত খাইবেনা। পর পুরুষকে জানাসা করা বেশ্যাদের বারাপ কথা মুখেও আনিয়েনা। হিংসাকরা বহুদোব।

প্রে। এই উপরাক্ত নীতি গুলির নথো এমন অনেক নীতি ভাছে নাই কিঞিছ অধিক বয়ন্তা বিবাহিতা দিগেরই অধিক তব উপযোগী। কিন্তু তজ্জনা যে ছছ সমুদায় অলু বয়ন্তা বালিকা দিগের নিভান্ত অনানশা এমন নয় যাহা হউক শিক্ষক মহাশয় মুদাধক যতু-সহকারে তৎসমুদাযের ভানার্গ ও ইতি কর্ত্তবাভা যাহাছে ছাত্রীগণের হৃদ্ধে প্রথম করিতে পারে ভাহার চেন্টা করিবনে। এও প্রয়াস পাইবেন যাহাতে ছাত্রীগা নীতি গুলি অবিকল মুখন্থ রাখিতে পারে। যখন দেখিবেন যে বালিকারা নির্বাহ্নির প্রচা গুলা করিয়া বিরক্ত হইয়াছে তখন ভাহাদিগকে ইহার এক একটা নীতি সমুন্ধরে উচ্চারিত করাইতে শিক্ষাইবেন। ইহা দ্বারা বিদ্যাতিনী রন্ধের জনেক বিষয়ে উন্নতি হওয়া সন্তব।

क्रियद्वत निक्छे वालिकांत श्रीर्थना

পিছঃ পর্মেশ ' ভুনি আমারদের জীবনের জীবন ও চিরকালের সহায়। আমারা কেবল তোমারই অপার করণাতে ধন মান জীবন বাহা কিছু তাহা সক্ষা পাইয়াছি। ভুমি আমারদের পিভামাতার ও পিতা হায়, আমরা কিপামর আম্বা জাম্বা জাম্বা জাম্বা জাম্বা কিলাহার আম্বা কিপামর আম্বা ভোমারই দুহিতা চইয়া তোমারে ভুলিয়া রহিয়াছি, আমরা যে কল গাগ করিষ্টাছি ভালার সানা নাই। ভুমিআমাদিগকে সকল গাগ ভাগ হউতে মোচন কর, পর্যেশা ঘেন ভোমারে মনে বাখিয়াই আমরা সকল কাম ক্রি, হাম, করে সে অভানির আগত হইনে যে দিনে আমরা স্থলি তিনিলৈ কেবল ক্রপুটে ভোমারই উপালনা ক্রিডে প্রেই। নাথ' অনে ভুমি আমাদের আশা গবি ছিন্ত ক্রিনে।

Handl of 1

£

১ পাঠ। আ

2	র	•	ল
আম	খার	আন	আল
मा	রা	না	मा
আমা	আরা	আনা	আলা
याय	রার	নান	नाम
মার	রাম	নাম	लाग
गान	রান	নার	'लान
भाव	तान	নাল	वाद
মামা	<u> শারা</u>	गाना	যালা
রারা	রামা	ब्रामा	রালা
माना	নামা	नाता	নালা
वाना	লামা	वादा	লানা

আসার আৰ । আসার মা আর আমার মামা।"

অমার নাম রাম। আসার বানা মালা, । আমার

আরাম। আমার নানা লাল মালা, । লাল, লা।

আমার নানা আম আর নানা আমলা।

२ मार्छ ।

এ	इ के र	3 जई	আই
4	র	ন `	व
এম	এর	এন	এল
र्म	ইর	ইন	ड् ल
क्रम	नेत	त्रेन	न्नेल
खम	্ ওর	ওন	\ওল
এমা	এরা	এনা	এলা
এমার	এরাল	এনাম	এলান
ইমান	रेतान	है नाब	डेला भ
वियान	त्रेत्रान	नेनात	'केलाम
एम	ওর	ওনা	ওলা
ওমার	ওরাম	ওনাল	७ नान

कर मामात काम । जामात काम नारे । कर जामात काम । कर जामात मा जात कर जामात मामात काम । कर जामात मामा । जामात नाम नारे । जामात नाम नारे । जामात नामा जामात मामात जामात जामात जामात नामात । जामात नामात नामात । जामात नामात । कर जाम नामात । कर जाम नामात । कर जाम नामात । कर जामा नामात । कर जामा नामात । कर जामा नामात । कर जा जामा । जामात । कर जा जामा । जामात
ত নাহ । •

	ৰ	9	क	21
	আব	আগ	ভাক	জাগ
	এব	এপ	এক	এগ
	रे व	ইপ	\$4	ইগ
	के व	जेश	नेक	क्रेग
	ওব	139	'ওক	ওগ
	বা .	21	কা	211
	অবা	আপা	আকা	আগা
	একা	এপা	এক	এগা
	₹ वा	इंगा	है का	ইগা
	ইবা	क्रिशा	नेका	के श
	ওবা	७ श	ওকা	1997
वाब	भाग	কাক	গাগ	বাপ
राक	পাব	পাক	পাগ	কাব
কাপ	কাগ	গাব	গাপ -	গাক
কাল	<u>ৰার</u>	বাম	পার	ু পান
कात	গাম	মাৰ	মাপ	রাগ
नाक 🚜	নাগ	नार्व	नान	পাৰ

বাবা বাপা বাকা বাগা পাপা পাবা পাকা পাগা কাকা কাবা কাপা কাগা গাগা গাবা গাপা গাঁকা

আমার নাম বানা। আখার বাবার ভারার হাই। মা ও বাপ মাবাপ। আমার পাপ। আমার পাপ व्यांत्र नारे । व्यागता शाता शारे, नारे व्यात मानाउ পাই নাই । জামার বাবা এক জানাও পান মাই। এই বাবলা পালা আমার। আম পালা আমার নাই। পালাও আমরাও পালাই। আক আমার নাই। এই এক পাকা আম । এই আম পাকা । আমার মামা কামার আর আমার কাকা মালাকার। আম্যা এক পাকা আম পাইলাম। আমার কাকার নাক নাই। গান গাও আর আমরা ও গান গাই; चामता गाहेलाम । अवात चामता गाहे नाहे । अहे আমার পাগ। এই এক নাগ। এই নাগ কালা। এই বাগান আমার ও আর এক বাগান আমার। भामात गाम भाग मान भात धरे गांना कामा। नामात्र तार्थ नार्थ । एहे मानात्र जान मारे।

8 MIX I



আহ হা হাম হার হাল হান হাব হাপ হাক হাগ। হাম। হার। হালা হান। হাবা হাপা হাক হাগা।

आमात जात राम नारे। रेरांत राम नारे जात कारांत ७ राम नारे। रारा जामात जाताम नारे। এই এক राम जात এই এক रात। এই रात कारांत। এই रात जामात। এই रात रातार जामात। माना रातारेमाम। ইराता जावा। राकांत्र। तारांव। राम। जारांव।

F O

আদ আত ইদ এত দ। তা তাম দার হাদ বাদ নাত হাত।

जामात जात जाइ नारे। এर कारात जात। अहे गरात जात। अहे जात शाला। এर जामात माम। जामात माम। जाला। এर रेसात लाख। এर अक गाता। जात जान नारे। जामात राज काला। अरे गाना जात এर काम। এर এक मालान। जामाक जानारे। अरे नामाना कारात । अरे जामात मामाना।

् भार्य । इ.स.च्या

ने न

हे ि

खाशात हा छ काला । এই এक नीत । अई थक भीत । अई थक भीत । अई फिल मिलिस कालात । अई कि । अई फिल अई फिल कि इंशात शिकात । ना खाशात शिकात खात फिल नाई। अई फिलित फिल काई। अई मिलित फिलात मिली । नाल मिली खाशि कील शातिनाम । खाशि कील माति नाई कालि काला खात नील काला । अई फिल शी खाशि मान शाहिनाम । अई फिल शी

कानी कर नाती। वेर क्यांश्व निश् । वर मानात्र शिकान निश् । वर नाती वर नानिकात माने। वरे गोने भागात मानात । देशता भिका माका हीन । यामि नाभ नागारेनाम । वरे कि तीकि। मामात तीकि मान मानात शिकान तीकि कररे मात वरे जिन नागिकात तीकि थ कर।

ञ

আমি অতি দীনহীন পাপী। এই নারী ও দীনহীন পাণিনী আমার বিরাম নাই। আমি রাগাই নাই। তিন দিন আমি আহার পাই নাই। ছিনি আর আমি গীত গাইলাম। আমার নিকী নাই। মাতি মিতি আর মাপ এই তিন এক।

न व

णामि मानि नारे। এই रोगा कारात । मानिक कि। शानि कि । राष्ठ । এই नातीत नाम कामिनी। এই वालिकात नाम जातिनी। आमता रात किरे ना । देश वालिकात नाम जातिनी। आमता रात किरे ना । देश वालिकात नाम अरे वालिका क्ठि तालिकी

[+]

ও পাঠ।

व ८

এল এম এক এর এপ লে মে কে রে পে নে বে বে দে তে নেপ বেগ গেন দেব তেল

এই বেলাকে তিনি আইলেন না। অনেক বেলা নাই
এই বেলাতে আমাবা গোলাম। এই বালিকারা আমানে
মানে না। এই বালিকারা আমার পানে তাকাল
কাজার নাম নেপাল। তিনি আমানিগকে অনেক দা
দিলেন।

তিনি এক আনা বেপার পাইলেন। তিনি আই আমরা বেগে গেলাম। বাহিরে কে। মানি। আর্ কে। নেপাল। রাম এক দেবু আর কালী এক দেবী

न भारत।

স শ য

আস আশ আয় সা শা ব্লা ইস ইশ ইয় সি শি বি ঈস ঈশ ঈষ সী শী বী এস এশ এষ সে শে ষে শেষ বেশ বিষ কেশ সেই শিব বাস শাপ সাত সিত ষাণ শিষ সার দেশ

তিনি আমাতে শাপ দিলেন। এই বালিকার। আমাতে বানে না ইহারা শাসিত। লাই। তিনি এই সাই বালিকাকে গালাগালি দিলেন মেন সাত্রে এই তিন নিলিকাকে মানিবেন। তিনি তিন সিকি বেপার পাইলেন। দানার পিতার অনেক মেন। আমার কেশ শালা। রাতাস নাইলে আমরা গেলাম। ইহার কেশবেশ বেশ। তিনি শিবের সেবাকারী আর এই বালিকা কালীর সেবালিকী। এই দেশে অনেক দেবদেবী, শিব এক দেব আর নলী এক দেবী। তাহারা বিশেষ এই দিনে আসিতেন। কিবে তাহাদিগকে আসিতে দিলেন না। আনেক নাশাতে সে নিরাল। এই এক তেতালা শালা। এক নমের ও আমরা তাহার পানে ভাকাই নাই। এই বিসের পানে আমি তাকাইলাম। বেশ শাভাতে তাকাইও।. কিলে আনি তাকাইলাম। বেশ শাভাতে তাকাইও।.

F 915 1

8 61

ওম	ওয় ।	ওল	*ওক
(आ	্বে	লো	কে
134	ওদ	.ওত	ভগ
COL	(म)	তো	গে

লোম সোম গোল দোষ কোম কোণ তোল কোল পোল বোল

এই তোমানের কি গোলমাল। শেষ্ব সোমবার আমরা ছাতিশালাছে গেলাম। এই মেবের লোম শাদ আমরা অতিদোষী। তিনি আমাদিগকে কোপের মারিলেন। এই আমোদকারি লোকদের শোক নাইছারা গানে মোছিত। এই কামরার অতি ওসার এই সাহেব নানা লোকদের হিতকারী। এই কামরার আলি নাই। এই আমার পিতার পোনা মেরপাল ভোমরা কি বোবা? না। ভোমার কোপেতে আম অবোল। এই নারী বোবা আর ইহার বালিং তোজলা।

55 MAD 1

उ

আচ আছ আজ চা ছা জা

ইচ ইছ ইজ চি ছি জি

এচ এছ এজ চে ছে জে

ওচ ওছ এজ চো ছো জো

চাল ছাল জাল জালা চালা
ছোলা চোর চিল বাজার বেজার
চালাক চায জাতি ছাতী ছানা চিনী।

এই চালার চালের ওসার নাই। এই গাছের ছাল লাল। জোনাক পোকার তেজ আছে। এই গাছ অতি সোজা। এই জালাতে ছোলা আছে। এই ছাতী জামি বাজারে কিনিলাম। চিন লোকেরা অতি চালাকি জানে। এই দেশে লোকেরা জাতি মানে। গোপ এক বিশেষ জাতি আছে। এই গোপেরা ছানা ছাকিতেছে। এই কামারার চারি কোণ আছে। এই দেশের চাষী লোকেরা চাব বিনা অনেক জানে না কারালারে চোর লোক আছে। এই তালার চাবী নাই। সাহেব লোকেরা জাছাজে এই দেশে আইসো, আমি ভোমাকে আর চিনিতে পারিলাম না। তোমাদের গোলমালেতে আমি অনেকবার জাগিলাম। আমাদের অনেক নোম আছে।

30 MJ 1

है उ

আট আড আড় টা ডা ড়া এট এড এড় টে ডে ড়ে ইট ইড ইড় টি ডি ড়ি
টাকা তাকা কটো নাড়া নাটা চাড়া নেকড়া গাড়ী তাল শাড়ী ডালি টীকা চান্ডা ডেড় তাড়াতাড়ি কিড়িমিড়ি বেড়া তাব ডাক পিড়ী গীড়িত ডাকাইতী ছাড়া পিপীড়া আড়াই মাড়ি।

व्यामत् भाषि क्षिट्ड शादि शायान काण्टिङ शादि ন। মাটাতে পিপীড়া রাশিরাশি আছে। তিনি নিবিড়ে कि आएं है होको जागादक मिटनन ? ने उड़ होको দিলেন। এই আমড়া গাছকে নাড়া চাড়া দিও না। আমি অনেকবার পীড়িত ছিলাম আর অনেকবার আরামর্থ পাইলাম। আমিও অনেকবার পীড়া পাই-গাম তাহাতে আমি শতি কাহিল আছি। এই বালিকার भाषी (हर्ष वाह वात वातक किन **हि**कित ना । ওদিকে কে ডাকিতেছে? আমি শাড়া পাই না। আজি তোমর। অনেক ডালি পাইলা। এই সাঁপ আর কাহাকেও কামড়াইতে পারিবে না আমরা তাহাকে কামার পাড়া আর এই পাড়ার নাম ভোম পাড়া। **ब**हे (छानिट क बाह्द? अक नाती। बाबि शाफ़ीट আইলাম। আমার মাতাকে আমি ছাড়িতে পারি না।

३३ भारत

তা। ত।

मा मा ता ता है। छ। का मा
मा मा ता ता है। छ। का मा
मन मत नड़ मठ कत हन गत
नठ मठ वह कठ ठठ नह वह
पाह निह गात मित मता छोक नाड़
हाड़ नमी वटि छग। छन। जही
मन मत् कत् नड़ मन् वन् उक्
छन् कड़ जड़ गड़ तम् वन्

गहान अवाक् इष् वड़ी हिम्हा हिम्डा गहेका किह्मिह इष्ड्ड किहिकिह हिक्छिकी हिक्ली हिहेकात ।

আমার তাহার তোমার গর্মন চলন কারণ রোদন মরণ অতএব আকার কাল দান ।

वारे बालिकाडा- रक्क कछ कित्यिक करत ? वारे कि मिछान आपि निरुष्ठ भाति ना । आमानिग्दक छ তোমानिनर्क किनि मान निर्मान ना स्काल करू किन जनरक निर्देशन कि कात्रन एकामती शाहेना ना? তোমরা কি কোন দোষ করিলা? ৷ এই আট্চালার मऐका পरिन धई काइन अविद्रह जन अफ़िटकटक वात्रामिशतक विवेकात मिंख मा । अहे छाउँमा वामकत्क धक हिर्ती चाक (मंड । शांश कतिए माना चारह কারণ পাপ করত লোকেরা নাশ পাইতেছে। এই বালকেরা এত গোলমাল করে কেন? তাহাদিগ্কে-नीत्रव रूरेटक वल । अक हिम्छ। आन । मारमानुत नामक **७क नम आदेश** ित्म नदमंत्र अन आगत्र। भान कति । এই वालरकत वर्ष रवस्ता आहर अञ्चव स्त अवित्रञ त्तामन क्तिएउट । अकृषि क्लम एए । मह्कान क्लम पामि हाहि ना। बामि चताक् रहेनाम। कछतात थामि अहे नालकत्रिशतक कैंगतन कतिएक नाम । তাহারা সারবার ক্রন্ত করিতেছে কোন রকমে স্বামার वात्रव मानिन मा। बाक्यमा धरे कामत्राटण प्राटक জাল করিল।

३२ भारे।

. Ф	ě ×	31 4	8 4
আক	•আ্থ	আণ	ভা ষে
ক	27	111	যা
ত্রক	श श	গুগ	অ্ধ
₹	٧ 🖠	51	अ
(शर्	<u>র</u> খ	छः	এম
(ক	ংখ	রে	(2)
ইক	2 भ	₹ 91	उ ध
fæ	বি	গি	যি
Si Co	জ খ	哥们	জ য
ৰ	ৰ্থী	গী	ৰ্থা
.84	. ७ श	ওগ	\ওয়
কো	খে	८गा	বে।

লেখা হাম মাহ মেহ.খেলা খাতা হামি শাখা হোরতর হাট খেলা হোলা হট খাল হোড়া হর ধাইব হোহণা খোপ পাধা হোটক পাথী সখা স্থী!

वरे शार्य नामा असी सत्राट्टा रेशा नहीत भाषा ७ लाया मान्य त्म जिनामिन थाम करते । धरे থাতাতে কি কি নিধিৰ আহে ভাহা পড়িতে পারি না কারণ ঘন ঘন লেখা আছে। এই পাখির। সভত গাছের শাখাতে বৃদিয়া কিচ্মিচ করে। এই কালদেছ সতত যোৱতর হড়হড় করে এই কারণ আমরা আ**জি** ঘাটে গেলাম ন।। ইহার। কি সমাচার ঘোষণা করে? পानेगान इहेर्ड पाहेरन जामता त्यना कृतिका जामता कि शाहेब कि शतिब हैशा जिमा मान कतिएक इहात न। কারণ পরম ঈশ সকলকে পালন করে। পাখাতে বাতাস কর কারণ আজি অতি পরম আছে। ছে भर्ग आमात घरत आहम ७ मंत्रिष्टि आहात कर्न গাইলে পর আরবার গমন কর। খ্রাপ কি না অসি कार। खानां जन जामि शहर मां। এই क्लांडे থোলা আছে। এই ছোড়া স্মতি বেগৰান আর এই ঘোটক পরিমিত গামী। এই স্থীগণের। যোম্টা **जात्म ना दक्त! प्रतामी अहे ठाएनत** महेका माहित्य। এখানে কোন ঘরামী নাই। কেন তোমরা ঘর। ঘরি वेवाम कर हिंहें मानिता आपि दर्शनादक जाना नेव ना अन्ति दनव कन्न दनना नाइहा अन्ति । गामका कथन आजिन ना । आणि अने स्थातक वर्षना ाउँव 🎏

उठ भारे ।

	श	•	J	জ	X		
	到	য়ি		য়ী	য়ে	,মো	
ব্য	गः स्य	্য ক্য		নী হ্য জ	ে গ খ	उ रा	
•	ষ	যি		गी	ৰে '	যো	4
यारा	যিনি	ষ্'প-	ৰ বেৰ	•		ाना ख	3
₹	5	बा।	ব্যে		वारी	রিয়	
W.	J	मा	(R)	C	in the	पित्र	
ন্ত	13	क्रा	(का	Cs	क्रा	জ্য	
9	•	9Th	শে		MP.	, গী	
)		मा।	শ্যে		मा।	मा	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
	· •						

यार। मान्ना यान जाना यानम इति यानाह याताल विनि ग्रिद्यमिन्ना (याजा विनि ग्रिद्यान त्यन मनिन्ना कनिन्ना किलाना (क्लिया दिलान

श श

रश रश

অতিশয় সময় য়হাশয় ন্যায় দয়া৸য় শয়য় জলাশয় রামায়শ নারায়ণ নয়ন জিয়য় নিয়ত গায়ক তিয়র জিয়ল চয়ন ব্যাখ্যা ব্যাকরণ ইত্যাদি বিদ্যা ছেল্যে বাক্যেতে ব্যোম জ্যোতিয় খ্যাত খাদ্য মান্য বাক্য বশ্য অবশ্য মান্যা সদ্য সত্য কল্য স্যানা ব্যবহার ব্যবসায় ব্যয় রাজ্য বিখ্যাত বাহ্ন সহু অসহু শ্রেছ বাছে।

करे रामदिका दिन विद्यानिष्ट आन्नादिक नमा पानन करते? देन द्विताल आनमा करिया आन्नादिक नमा प्राचन करते काराल करते काराल करते काराल करते काराल करते काराल करान करते विद्यान करते काराल काराल करते काराल करते काराल काराल काराल करते काराल काराल काराल काराल करते काराल क

मियटम आगारमञ्ज्ञ रमधारमाधा मिर्छ हरेरव । इङ्गकाति লোকেরা বড়ুঃ বিচার পাইবে নরকে ভাহাদের শোক अनहा हरेत अवहे वालदकत कि वादमाह आदह? मा भरे वानरका वार्याह मारे। उत कन विशास শয়নে আছে? সে কেবল খালসা করিয়া শয়ন করে। নয়নে আমরা দেখিতে পাই। মনে নাহা ভাহা আমর। দৈখিতে পাই নাই কেবল বাহা বিবয় আমরা দেখিতে शहि। वावहारंतरण त्नाकरम्ब मन काना याहा त्नारकदाः धन निया ना करत। शाहाक्षा मछावानी छाहारमत मिया कतित्व कमाणि स्वायमाक नार्चः त्वनल वार्चाता नगत ও महरावरात मा करत छांशामिनादक कंशन र मिया कताय ্কারণ ভারাদের বাক্য দদ। টলে। পিতামাতাকে রোগের পময়ে ত্যাগ করিলে বড় পাপ হয়। পিতা মাভা ছইতে आमता ७ कथन जाका हरे नारे। शियान अक वामा वित्भय গাইতে ২ গায়ক। বিদার পাইলে আমরা বাড়ী চলিয়া বাইব। ইনি অতিশত্ত দ্যাম্য মহাশ্য কারণ ভিনি গ্রীব अ व्याप्याह **व्याकतिर्**शत **जत्ना चर्मक ग्रेंक। वाा**श করিয়াছেন।

परे कारत किन वर्ष विशाक रहेशाहिन। बारमाश करिए र लाटकरा गामात भाग । कनाकात घरेनात विचय कामता कि मेंगागित भाष नाहें। बनानि वाका ना बानश क्वल मेंगागित नाम वन । बनानि नाम निकार नहें करा है। पहें वालिका कि बाक कना ?

78 NO 1

ব	কু ড	9	श रह
তাব	আভ	আপ	আফ
বা	91	. 7	रू
ইব	. ইভ	इन	इस
বি	তি	পি	< कि
এব	40	এপ	এফ
বে	ভে	পে	ं रू
'ওব্	ওভ	134	* 94
বো	ভো	(%)	(सन
ভাল			ফট্কিরী
ভাব্যভ	ावना कर्क	ীর ভয়	ফাক লোভ
क्वी		भ। किठा	ল ফোড়া
ভোর		ভাজন ভা	দুনা ফাতা
কড়িয়া	Сञ्म С	ভক ফণা	1

যেন অন্যায় বাক্য বলিয়া পাপ না করে এই জন্যে ভাল লোকের। বাক্য কহিরার ছাগে ভাব্যভাবনা করে। যে লোকেরা ভাল ব্যভিরেকে অন্যায় না করে তাহাদের লোকের কাছেও কোন ভয় নাই। লোভেতে পাপ পাপেতে মুর্ব। দেবগণের ভজনা করা বিকল ও পাপ কদাচার লোক মুর্ব। সময়ে ভরসাহীন । এই জগতে खानात आत्नक एक पारह । ति आमानिशतक आशन वाज़ीत विकास महेट किल ना अकथव आमता कितिया आहेलाम । धरे कल अठि मग्नला आहर कठेकिती पिटल विमन स्टेर्ड कितिया वाज़ीट साईद। कला खादत जामता धरान स्टेर्ड कितिया वाज़ीट साईद। धरे दफ किठाल लाक कड २ लाकरक काकी नियाद । लाक पिड । आमि लाक निट शांति ना कातन आमात धक दफ काज़ा आहर । त्क धरात लाकालाकि करत ? धरे ककीत विकास लातन लात कातन जातन कातन करता ? धरे ककीत विकास लात ना। किज़िया जातात्व करे तम्मीय जावा विलाह भारत ना। किज़िया लात्व क्यांत मिन कात कितला दफ लाज भाग ना। धरे कित कवाय मिन नारे खाजात्व करना मठि छान्न मात्र कता करना मठि छान्न नारे खाजात्व करना मठि छान्न नारे कात्व करना मठि छान्न नारे खाजात्व करी खाल नारा किता करना स्टेर्ड भारत मात्र कात्व करी खाल करना करी खाल करना स्टेर्ड भारत मात्र कात्व करी खाल करना करना स्टेर्ड भारत मात्र कात्व करने खाल करी खाल करना स्टेर्ड भारत मात्र कात्व करने खाल करी खाल करने खाल क

३६ शार्छ ।

য়া সা গু কি কে গুে সে শ্রে

দ্বান শ্লাষা শ্লাবন গ্লানি ক্লিশিত থানি তব ক্লেশ ক্লা কিলি নিকেপ ক্লোভ অন্ধ কর করিত যত্ন রত্ন সপ্ত শপ্ত নিজিপ্ত লগ্ন অগ্নি নিমা আনন্দ সন্দেহ আনন্দিত নিন্দা নিতান্ত শান্তি সন্তান ঘন্টা দণ্ড পিও খণ্ড২ জন্ম অম্বল কম্বল নম্বল স্থাদ আরম্ভ আরম্ভিত রম্ভা সম্ভব কম্পান কম্পিত নমস্কার মনস্কাম ফোস্কা ভক্তা পরিষার আবিষ্ট বিশিষ্ট স্পষ্ট কটিক নষ্ট সমস্ত হস্ত কার্তিয়া পশ্চাৎ নিশ্চয় নিশ্চিন্ত আহ্লাদ।

অপকাল ব্যামোহ হইলেও এই বালকের বদন কেমন
মান ও তাহার শরীর কেমন ক্ষীণ হইয়া গিয়াছে। বসস্ত
কালের আরত্তেতে টীকা দিতে না দিলে বসস্ত পাইয়া
অনেক ছেলিয়ারা মরিবে। যাহারা ঈশরকে ভয় না করে
তাহারা পরকালে ঘোরতর দও পাইবে। বিদ্যালয়ে
যাইবার আর্গে বদন ও হত্ত পরিদার করিতে হয়। না
করিলে শিক্ষক আনন্দিত হইবে না শিক্ষককে ন্মকার
করিতে হয় আর শিক্ষক জেন সভোগ পায় এই জন্যে
বস্ত করিয়া অভ্যাস করিতে হয় কারণ অমনোবোগী

ररेग्रा निकाद दान विकासिन्त भाग रगा दान (पार्व कवित्व पार्टि मासिट्ड इस ७ कमा চाहिट्ड इस তাহা দেখিলে শিক্ষক আনন্দিত হইবে। কেবল সন্দ **एटला**ता कमा हाटक ने । विषाय शाहरन अत सान. क्रिंडि इंग्रें ७ ভোজনের नगरत পরিমিত খাইতে इंग्र পাছে তোমরা পাঁড়িত হইয়া ফ্রেশ পাও। আর ঘন্টা वाकिता (यन कामता व्यक्तिय शिवा विमानता विमा মান হও। সপ্ত আছে বাত অহ আছে দিবস মিলন করিলে সপ্তাহ। অয়ল রদের সহিত মিফা মিশাইলে थारेटक त्रष्ठ खान नारम। नत लाक शट्याट जानना निभंक शतय्थत मधे करत । नार्ट्त नमस्त लारकता कल क्षांदरन नछ रूड्न जात जिल्लामीय ७ जरमातीत লোকেরা অগ্নিতে নউ হইল। জল পাবনের সমরে क्तिन अधेकन तका शाहेशाहि। आतः निरमारम् क्विन **लिम क्रम दक्षिक इहेन। शरीय लाक्टक निम्मा क**दिन নিতান্তই পাপ হয় ৷ দদ লোকেরা নরকের অগ্নিতে निकिश वहेरत । योगक कारण मन किहाहेरक आवस कतिएक रश विश्वय कतिएल कि जानि नहुन। महिना। পরকালে রকা পীইবার অন্তাবনা হয়। अन्। আমরা

তাল স্থাদ পাইরাছি ভাহাতে আনন্দ করিও না कात्र। त्म क्विम भारती असन मत्नूह आमि कति। ना र जब में बाह्य । देवन ममें पिन मनलाभ क्रिटिट्स् জার তোমার সমস্ত শরীর কম্পন করিতেছে কেন? আন-न्मिष्ठ रूपः। आभि व्याख्वाम कतिरू भाति न। कात्रन আনার একটী সন্তান মরিয়াছে। তোসার মনসাম কি মাছে ডাহা স্পাট বল। এই জিন জন ইতর লোক নর তাহারা বিশিষ্ট আছে। আপনার স্তব করা বড় 🕾 । পাপেতে কত লোক নট হইয়াছে । : का **्ठामात मन काश्र** हा खाउँ **७ इ**हेशा हिस्-মতিছ **কোষাধ্যক কাছাকে বলা** খায়**় ভাগোরী** দাভারি কাথাকে বল। যায়? যে পার করে। এই কার্ডিয়াতে আমি আমার হস্ত কাটিয়াছি। এই কল ভাগ নয় **ভকা লাগে আ**মায় অনেক কোকা আছে। ্রারতে আমি অনেক ক্লেশ পাইতেছি। আর সহ্য ব্িতে পারি মা। শীত কালের জন্যে কয়ল আবশাক। ানার পশ্চাৎ গমন কর। আমাদের জন্মদিন আসরা ত্রিভে পারি মরণ সময় কেঁহ নিক্ষ জানিতে পারে न क्कीरतत भनात क्रिक्त भाना।

ু হও <u>।</u> ১৬ পাঠ।

उ

W

উকার উচিত উপায় উপকার

মু শু রু হ শু তু জু য়

উষা উয়ী উন উহা

শু বু দূ ঘূ পু রু য়ু তু

উপর বক উষা দূর পুর উদাসীন

কুলীন উয়ী দূত মুতন উদাহরণ
তুলনা দুই উন পূরণ পূজারী

শ শু বু রু হ বু ক গু গু কু স তু ও জ স্ত কিম্ব বস্ত চ্য হয় ব্য হয় চুত ন্যুন বুয়ৎবাদৰ স্থাতি তপ্ত বায়ুতে এই স্কার পুনা শুক হইয়া গিয়াছে ৮ হার ২ মনুষ্য এই পুলোর তুলা। অদা পার স্থ কলা मान भूथ । जना स्थमत कला भात कता मसरकत উপরে যত চুল তউ আমার মনের **ভুল।** যাহাতে কিছু নাই তাহা আমরা খুনা বলি। কোন ভিকুক বেন খুনাহত্তে ङामा**रुहेर्छ ना किरत । रव जन दिर्दिक भूना** छाहात নাই পুণ্য ৰাজাৱে কি কিনিয়াছ? তুব কিনিয়াছি আমি রুণ ও গুড় আর কিছু রুটী আনিয়াছি। এই মুচী ভাল পাছকা করিয়াছে। এক যোড়ার মূল্য ছুই টাকার ভূান সং মৃহীকে একেবারে অশুটি বলা ভাল নর বেহেতু इत्य अरुष्ठि दञ्ज नहेंद्र भन अरुष्ठि इहेट्ड भारत ना মুচীর জুতায় বহু উপকার রুটি দূরে. গেলে গুড়ও ভাল লাগে না। এই বালকেরা অদ্য বড় ছড়াইড়ী করিয়া শকল কপাটের হুড়কা ছারাইরা কেলিয়াছে। এই বালি-कात इटल दक्रमन स्थापत हुए। जात्क धरे हुए मासूरपत গ্রহ বাক্য শুনিয়া ভাহারা হায় ছতাশরকরত ভূমিতে গড়াগড়ি দিয়াছে। এই স্তুতড়িয়া পুরুষ নিচু অভুত বাকা কহে ৷ এই হয় মানুষ ছই কুড়ি বড়ী খাইলেও আরাম পাইল না কারণ উহার খুড়া জল ধাইতে বারণ করিলেও च्यू म आस्त्र थाईल। এই यालक छूटे छूती हुती করিয়াছে। এই ৰালক এক মুক্তি বালুকা আমার চক্তে ছড়িয়া দিয়াছে। তোমার মুখ কেন এমন তুবড়াইয়া

নিয়াছে আর কেন তুমি এই ৰূপে চুপ করিয়া বিদিয়া রহিয়াছ। আমার মন অতি শোকাকুল হইতেছে থেহেত্ আমার মন্তকের উপরে যত চুল তত অনেক আমার পাল। এত ছোট বালক হইয়া তুমি কি ২ কুবাবহার করিয়াছ? তুমি কি চুরী বা অন্য কোন ছুবাচর: করিয়াছ? না বাহেছে এমন কোন পাপ করি নাই কিছ অন্তরে আমার বছ ২ পাপ। সকল মনুধা পাণে ডবিয়া রহিয়াছে শিশুগণ্ড পাণী হয় কিছ রোও শুরুর নিকটে গোলে ক্ষা ও শিক্ষা ও এক নুতন ভাল মা

শিশুগণ রেশুর তিণার্বাদ কর।
বেহেতুক ভাহার তথ অভিশর হয়।
চিরকাল ভোমরা দর বেন না মর।
এই হেতু করেন নিজ জীবনকে বায়।
দরালু রেশু মোর সেহময় শুরু।
ভোমারই করিব গুণারুবাদ।
কদাপি আমরা না হইব ভীরু।
ভোমারি চরণে করি আহ্লাদ।

রেশু গুরুর কাছে যাও। সব হিন্দু মুসলমান। সরল ভাবে মন ফিরাও। এই গুরু ক্ষমাবান।



করিও তথা।
করিও তথা।
করিও তথা।
করিও স্থতি।
সেপ্তকে।

যে ৰূপে তোমরা পরিমাণ কর পে ৰূপে তোমরা পরিমিত হইরা। যে ৰূপে তোমরা বিচার কর পে ৰূপে তোমরা বিচার কর পে ৰূপে তোমরা বিচারত হইবা। চক্ থোল শিশুহে কর স্পর ননোযোগ। এই কুড়িয়া মেইয়ার চুল উদ্ধ খুদ্ধ আছে। তাহার মুখ ও পরিষ্ঠার নয় তাহার কাপড়ও মলিন আর তেমনি তাশার মন। আমরা তুলা কিনিয়া সূতা আমি ছুটি আমার অন্তর হর না স্থলর। বু কি কখন স্থ হয়। যে সর বাকা কুংসিত তাহা কি বলিতে উচিত! কোন লোক কুংসিত বাকা কুছে না।

39 915 1

वृङ्ग यङ्ग दर्ब

আটি আঠ আড আডআড় আঢ় ইট ইঠ ইড ইড ইড ইড় এট এঠ এড এড এড এড় এট এঠ এড এচ এড় এ টা ঠা ডা টা ড়া টি ঠি ডি ডি ডি টে ঠে ডে ঢে ড়ে টো ঠো ডো ডো ডো

টাকা ঠেক টোল পাঠশালা আটক পাঠক টিকী ঠিক মাটী মাঠ। কুটা মাঠা দুফ ওষ্ঠ নফ ষষ্ঠ যফি কুষ্ঠী। ডেনা ঢেলা ডোল ঢোল ডোবা ঢোলন ডেড় ঢেউ ডিম ঢিবী আঢ়ি সাপুড়া৷ মূঢ় ডেড়া পাড়া উঢ়া বাড়ী গাঢ় বুড়া কঢ় ভূতড়িয়া নিগৃঢ়।

এই মৃঢ় ভেড়া আমার উরুতে চূ মারিয়াছে তুমি ধদি তাহাকে ভাড়াইতা না তবে সে ভোমাকে চু মারিত না কারণ ভেড়া নিগুর পশু নয়। এই আমড় কাষ্ঠেতে গঠিত হইয়াছিল এই কারণ বন্যার ভেউত্তে উঠিয়া পড়িয়াছে। খন্য লোকের সাক্ষাতে ঢেকুর हाफ़ि**रल वफ़ जन**ङा इ**त्र। (क्शांत लार्क्ड्र)**, छाक বাজার ও ঢোল মারে সেখানে আমি বসিতে পারি ন। এই মনুষ্য ঘরের ভিতরে বসিয়া দুলিতেছিল এমন সময় হঠাৎ এক দাপ চুকিয়া ভাহাকে কামড়াইল। 🕒 তাহাতে দে ভূমিষ্ঠ হইয়। মরিল। সাপ সকল পশু অপেকা শঠ ও ধল আছে। সাপুড়া ও ভূতড়িয়া लाकिनगढक मानिरम भाग रहा। छेवा कारांदक वन যায়? মুতন বিবাহিতা বনিতা। বনিতা কি? নারী পাঠশালে কত পাঠকেরা আছে? আঠার জন। পাঠ করিবার সময় হন্তু খুলিতে হয়। ভারে গান করিবার সময় ওঠ বিস্তার করিতে হয়। পাঠশালা হইতে ছুটা পাইলে খামর। মাঠে গিয়া কুপাল ঠোকাঠুকি খেলা করিব। তোমরা গড়াগড়ি দিও না ও পরস্পরে ঠেলাঠেলি করিও नः। क्रिके छाहे ब्लार्क छाहेत्क माना कतित्व। এह ্যাবার অপরিষ্কার ভালেতে স্নান করিলেই আমাদের পীড়া অন্সিবে। ভেড়ার লোমেতে স্থতা হয় সে স্থলাতে ক্ষল হয়। ক্ষল দিয়া শীতকালে শরীরকে ঢাকিয়া রাধি ৷ মুড়কী আর মিঠাই ছেলিয়ারা অভিশয় ভাল বাদে। আৰু কি? আৰু আছে আরৌহিত বা কোন বস্তুর উপরে উপবিষ্ট হওয়া বেমন শক্টার্চ, ঘোটকাৰ্ড, মেঘাৰ্ড ইত্যাদি। টাকাতে আমরা কি পাপ ঢাকিয়া রাখিতে পারি?।

[৩২] ১৮ পাঠ ৷

उड्डा वर्ष

তম উম এক এক তম মো উম মৌ এক কে এক কৈ ওজ জো উজ জৌ এব বে এব বৈ ওদ দো উদ দৌ এন নে এন নৈ ওচ ঢো উচ চৌ এত তে এত তৈ ওগ গো ওগ গৌ এখ খে এখ খৈ

গৌড়ীর লোকদের মুখ গৌর নয়। ঐ কোটাতে চৌষটি কৌড়ি আছে। কৌমার কালে লোকেরা কৌড়ুক করিতে ভাল বাসে। কৌমার কাল কোন কাল? শৈশব কাল। সোণা ও রৌপা বেমন তৌল করা বায় তেমনি বেন আমরা আপনার বাক্য ছৌল করি। তোমার শিক্ষী বদি তোমাকে ডাকেন ভবে গৌণ না করিয়া দৌড়িয়া বাও। আর শিক্ষক বদি বৈ পড়ান ভবে কেবল মৌথিক পাঠ করিও না কিন্তু মনোধোগ করিয়া পাঠ কর।

ए वानत्कता देवन कामता देव भाठ कतिव । कातन শৈশ্ব কালে যাহা তোমরা শিক্ষা না কর ভাছ: (ধীবন कारत अञ्चिम क्रिम भारेगा भिका करिए एस । टेक्नान তুমি ঐ চৌকির উপরে বসিয়। বালকদিগকে চৌকি দেও ষেন তাহারা পাঠ করিবার সময় কৌচুক না করে , পাঠশালের পরে ভোমরা লেটিতে খেলা করিতে পার আর যাহারা পড়ায় স্থানর মনোঘোগ করে ভাছারা বৈকালে আমার সহিত নৌকার উপরে চড়িতে পাইবে। কৈলাস তাহা শুনিয়া ডাকিল আমি ভাল ৰূপ ননো যোগ করিব। আর আমি আমি আমি আমিও মনোযোগ করিব এমন আরও অনেক বালকেরা ডাকিল ! ेरिक ७ लेम्ब्रिक लाटकर्रा श्रद्धकारंगत विद्या करत ना । প্রিমানী যে সে কেবল আপনার গৌরুর করে। শংতান नकन नारकत रेनदी। जूमि ऋकत कोजूकी जूमि कि किनियाह? ये रेडनिरकत निकरिं हिस्ति को ज़ित रेडन , কনিয়াছ। বৈশাধ <mark>মাদে অনেক লোক বসন্ত</mark> রোগেতে নরে। পৌষ মাস হেনন্ত ফাল। বৈশ্য জাতি আপনার ेशका कामद्रत तार्थ। देरामाता हिकिएमा करत गाक रकता रेमरवना करता।

३२ कार्छ।

U

আহিম আঁচলা হা তাঁত ফাঁদ চাঁদ পেচ ঠোট ভোঁদড় চুঁচ এবং বরং বংশ অহংকার হুংকার মনঃ অতঃ দুঃনিঃ মনঃপীড়া দুঃখ নিঃশেষ

সকল পশু অপেকা হতী অতি হিংসক। এই জাত ভাহাকে কোন ছংগ দিও না বা কোন রকমে ছিংগ করিও না। তোমরা ইহার এক বিবরণ মনঃ সংযোগ করিয়া শুন। এক রাজার অনেক হন্তী ছিল পরে রাজা কোন চাকর এক ইন্তিকে বড় ছংখ দিল ভাহাতে তেহুকার করিয়া রব করিল। এ চাকর ভাইন শুনিঃ পলাইল। অভঃপর অনা সময়ে সেই চাকর এই ইন্তিকে

आहात निष्ठ शिल मि जाशनात उँहर्ह छ।हारक म्बादात्क अँकिंदियां महीदत तंत्र निया निःश्नित रुक्ता क्विन । ভোঁত। ছুঁচে मीलाई कहिए भारा यास मा " তুমি কেন এত ছংখিত আছ? আমরি মনঃপীড়া এবং শির:পীড়া উভয় স্মাছে আর অন্য ফুংগের कथा कि वनिव कुःरथंटि आसात वकः कार्षिता तिन। वात वामात वासः कत्। प्रःमह लाएक मध वाहर । আহা আমার গোণার টাদ গেল রে। তাহা শুনিয়া कानाहान रिवाम (कन ७० कान्मिर्ड्स हे जामात ছেলো कि अध्य निकार शिव ना? अववा दीरमाड र्युमा । वैरिनाट घरत्व चुँगिउ हैं। क्या वाय । जन প্লায়নের জাগে মনুযোক মাংস থাইত না! নোছের मभग्न मनुषा दश्तमत अन्नःकत्। अणास इके हिन धरे গন্যে জগদীশ তাহানিগকে সংহার করিলেন। তাহা रमत পार्शत अश्मी यमि आमता हरे छ व छाहारमत माखित जश्मी उ इरेव। मंत्रीतः वाविमन्त्रितः। वानाः व्याद्शान युकाट्ड । भट्ट भाठार ममानादार । "

२० मार्छ।

ত	ত্ৰ	थ	F	म श
আত	. 🏹	সাথ	় আদ	আধ
ত		থা	41	ধ
তি		থি	मि	প্থি
তে		থে	(म	ধে
তু		থ	म	ধু
তূ		গু	ं मृ	পু পূ
(ত)		શૂ લ્યા	CA	ধ্যে
েত		থে	দৌ	: ধে
टेड	•	देश	टेप	देश
ধ্য	ধ্যা	शिष्	ধ্যে	ং ধ্যো
श्रु	था।	थिग	८था	থ্যো
या .	ক	হ	খা খা	জ জ
অগ্ধ		नक	पूका	বৰ্দ্ধ
অন্ধা		লকা	मक ा	(याका
मिक्		लिक	कुश्चितः	वृक्षि
वक्रा	1	मक्ता ।	বন্ধ্য	20

साथा कि करतने साथा काशफ स्मीठ करता विदेश विदेश विदेश करिया
মিখা কহা নিয়েশ হর।
বিরোধ করা ভাল নয়।
শপথ করা অপরাধ।
হিংসা তোমরা দেও বাদ।

হে ছেলিয়ারা সাবধান, পাপ হইতে প্রারম কর।
কারণ সে ঠিক নাপের হত। পিতা মাতার অবাধা
হওয়া বড় মন্দ। এক বড় অবাধা বালক ছিল দে
পিতা মাতার কথা বা শিক্ষকের কথা কখন মানিত না,
এবং অন্য বালকদের সহিত বিবাদ করিয়া তাহাদের মুখে থুখু ফেলিত। এবং পথে সাক্ষাং পাইলে
তাহাদের মাধ্যে ধূলা ও পাধর নিক্ষেপ করিতা ইহাতে

२५ शर्छ।

के के

নু বু কু দু মু বু কু দু কুপ্ত। লেখা পড়াতে আমি সদা কুগু থাকি

5

भाग शक् भागि शक

ग भ न वृ ङ् क १ १ घ् (ह्) इत भू भू न वृ ङ् कृ शृ थृ धृ

রুশ রুষাণ দৃষ্টি সৃষ্টি হৃষ্টি থুট ঘূণ। বৃদ্ধি ভৃতি তৃগু তৃণ ভূত্য বৃক্ষ গৃহ পর্ষ্ট পূথক পৃষ্ঠ হাট হাদয় হত

অপবায়ি সন্তান পিতৃ গৃহে কিরিয়া আইলে তাহার পিতা ক্ষমনা হইল এবং আপন ভৃতাদিগকে অনুমতি দিলেন যে ভোমরা এক ক্ষ পুট গোবৎস মার। ভোজন করিলে পর তাহারা ক্ষমে ক্ষ হইয়া নৃত্য করিল।

মমুধা সকল পৃণিবীর তৃণের তুল্য। তৃণ অদ্য হৃষ্ট कना कृष्ठे जना टब्लामय कना नक्ष इय । स्थन निक्त आयारमत अय हरेगाइड टिमनि निकत आयारमत <u> शृज्य व्हेरव । निश्विष रहात लेशरव मृष्टि कतिल ना रहा</u> **ष्टारा पृ**र्ग कत् । कांत्र निर्विष वस कहरन या थाईरन মন কখন হৃষ্ট হৃষ্তে পারে না আর কখন তৃপ্ত হয় ना। रहता मनमः हृत्कत कल थाहेता गात कि जुल हरेन ७ दः र हार मन कि इन्छे इहेन !। इन्छ दञ्ज আহবার ফিবিয়া দিতে হয়। শুগাল অতি কুৎসিত পশু কারণ সে অন্য পশুর মূহ দেহ হায়। উদয়ে ক্লমি থাকিলে লোকদের শরীর রুশ হইয়া খায় : ধান্য বুনিবার সমরে কৃষ্যণ লোচেরা র্তির জন্যে আকাশের পানে দৃটি কর : কিন্তু বে ক্লপানিধি বিধাতা পৃথি বীকে দৃট্টি করিলেন ভারার পানে ভারার। দৃষ্টি করে না। পিতৃমাতৃহীন ছেলিয়ার। অতি ছুংখি লোক।

२२ शार्क र

a स्व 🏺 त्र

জাল ঝাল জিত লী ঝাপ নাড়ন ঝুরী জোভ বোপ ঝোল জ্ড ঝড় ত্লা কুল বিকু উত্ত কাচুক মুণত্কা ।

यामा भीवन मध अदः छतः । भत समः चल्यः नर्नात्र कार देश कृष्ण समुद्रा क्योंकि एम त्रेष्ठुम अल राहेद मा। मृत्रज्या कि आहि छात्रा कि उतिहर भारत र 'र्वि भावित तामक्षण अतिक। कि कदश कृति अविग्रह পারিরাছ? পাঙ্চ মহাশগ্ আমাকে ব্রাইনা দিলেন। स्टर कृषि अहे मकल बालकिकिएक त्याहेशः (मन)। নব্যাস্কালে মাটে দুখি করিলে আত্তণ থেন ছোট ८७६, माध्य भट्ड ठ८६ असम ८५४। यात्र मुद्र হ্ইতে তাহ। দেবির। বিশ্চর শীতল জলাশ্য বোধ করির। काश्रमारमञ्जूषा निवादन कत्रिवात कटना स्ट्रेसिया। জলের নিকটে পেঁছেছিতে চাঙ্। কিন্তু মত দূরে ভাইার। ংছিয়া **ধার তত দূবে সেই মিখাজেল তাহাদে**য় দৃষ্টি গোচর হর পরিশেষে হরিপেরা তৃকার ক্লান্ত হ্ইরা মতে পড়িয়া নত হয়। কুগালের। তাখাদের মাংস খও

করিয়া খাইরা ফেলে এই মিথা। জলকে আমরা মৃগড়্দ্র। वा मती हिकां बिला। निकार दिलान तामकृष् जान दिला । সাংসারি**ক বিষ**য় সকল মুগভূফার ন্যায় আর এই বিষয় মৃগ ভূকাতে পীড়িত হইয়া লে কেলা আপনাকে চিরকালের জন্যে নত করে। কড়ের সময় খামার ঘরের র্বাপ পড়িয়া **नितः (ए)। क्यां कार्याक कार्याक वना यात्र ? ७। धार्ती। इक्** लारकदः जाभनात मध भाषेदः। जाभन माम जाक्शानन করা ভাল নর। যাহার। ক্লুণ বা বিফুকে সেবা করে ভাহার। ঐিউকে ভুক্ত করে। বিচার দিনে সকল লেংকের: व्यक्तकारन शाकिशः अकरारत महिन्द मिथिरेन प्रकृतक आश्रमः **লাগে ভোম**রা থাকার বিবর না তুঝ তাকার বিষয়ে সুতুঃমি कतिहा कथा किंद्रिक स्ट्रीटिक ना अतीर ब्लाकटक हुन्छ कता बणु भन्ता । वे १५ % । १८ शाद कथा ७ निया प्रामि निवास इत्या গেলাম। 🖟 🕬 । বাট্কা ছেডু খুলিয়া গেলে অধিক জল **ভিতরে** পার্ন তাহা **আমি** কাড়ন লইসং পুঁচিয়া ফেলিব रा बालक बालिक। का कड़ा राजिया जागा बाल व्यक्तिश्तक भीला গালি দেয়। তাহাদিগকে শিক্ষক ভাল বাদে না আর যে ছেলিয়ারা অপেনাদের পাঠ অসহ্য বোক' বোধ করে ভাহারা কেবল শিক্ষককে ছৃঃখিত করে ও ক্লেশ দেয়।

२७ शाउँ।

মা ল ম ধ বব ৰ জ্জ ত উ

টট ট চচ চ ছে ক গ্ল খ দ ক

থামা মালা গ্ল হাৰ। হল উদ্দেশ

লক্তা উচ্চ ইচ্ছা তুক্ত দত্ত মত্ত

দম্মতি নমুথ সমুখাসমূহি উত্তীয় ন

পট ঠাট। ইকারণ পিগ্লন িল্লী

চিক্লণ কুকর বন্ধ ভট স্টালিক। ইট

নম্পতি বিপত্তি উত্থান উপাপন ছিল্ল ভিল্ল

আঘাত দিলে তোমরা থোলা পাইবা। পক্ষী আকাশে উত্তীয়মান হইলে কে তাহাকে ধরিতে পারে? গলিয়াথ বীর দাবিদকে তুদ্ধ করিয়া বলিল আমি কি কুরুর যে তুই যটি লইয়া আমার সমূথে আসিতেছিস কিন্তু দাবিদ এক চিক্কণ পাধর লইয়া তাহাকে হত্যা করিল।

२,8 शार्ट ।

ৰ্ণ প্ৰ দ্ব প্ৰ ধ্ৰ দি শ্বা য শ্ কণ অনুৰ্গল সপ্ত ক্ষা আকুৰ্যণ অৰ্থ দৰ্শন চূৰ্ণ কৰ্মা দুৰ্ম্মতি দুৰ্ম্মূল্য নিৰ্মাণ সৰ্ব পৰ্ব মাজ্জনা কীৰ্ত্তন বৰ্তুল কীৰ্ত্তি মূৰ্ত্তি কৰ্ত্তা গৰ্দভ অৰ্দন নিৰ্দ্দোষ।

মার্ক নামে এক বালক সর্বাদা জালস্য করিয়া আপনার কর্ত্ব্য কর্ম কখন করিল না। এই কারণ তাহার শিক্ষক এক দিন বলিলেন হে মার্ক তোমার কর্ত্ব্য কর্ম করিলা না কেন? এই তোমার বড় অধর্ম কর্ম এবং বড় নির্বোধ ব্যবহার কারণ মৃত্যু পর্যান্ত তোমার সর্বাদা লক্ষ্য অনির্ভি হইবে আর অলস লোকেরা কেবল নরকে ঘাইবে। তাহাতে মার্ক বলিল হায় ২ এই কথা যথার্থ আমার বড় ছ্র্মতি হইয়াছে আমার এই লক্ষ্যা

क मार्क्कना कतिरव ि अम्माविधि आधि अना वानकर्मत সহিত হবেতে শিখিব এবং পূৰ্বে যেমন মূৰ্যতা ও অধৰ্ম করিয়াছি তেমনি আর কথন করিব না বিশেষ ৰূপে ধর্মপুস্তক পাঠ করিব । কর্ণেতে আমরা শুনিতে পাই আর চক্ষুতে **আমরা দর্শন** করি। য়েশু খৃষ্ট সর্বাদেশের দেবমুর্জ্তি নির্দায় ৰূপে চূর্ব করিবেন কেননা ভাহাদের অর্চ্চনা শয়তানের শিক্ষা। কেবল এক সৃষ্টিকর্ত্তা তিনিও দগৎকর্ত্ত। ও বিচার কর্ত্ত। এই নিমিত্তে মনুষ্য কর্তৃক নির্দ্মিত মুর্ত্তিকে দেবা করা বড় মূর্থ কর্মা আর বড় অধর্ম কার্য। আর য়েশু খ্রীফ কোন দেবার্চা কারী निशंदक निष्मांची कदिद्दन ना। भूमा जल इहेरड আকর্ষিত হইলেন গরীব লোকের। তুর্মাূল্য বস্তু কিনিতে भारत ना जनर्भन थाईटन वास्मिक् जटम ।

ব শ স দ স স ক শ জ হ শা সা দা সা সা কা শা জা হো থি সি দি সি সি কি শি জি হি

> भ भा भा का का का भा भा का का का भी कि कि की

নিশাস শ্বেত আশ্বিন ঈশ্বর শশুর বিশ্বাস অশ্ব শশান সানী সীকার স্বভাব স্বর্গ স্বপ্ন সর্বস্ব স্থারণ বিস্ফৃত উন্ন দারা তদ্ধার। উদ্ধৃ দীপ দেষ দিজ পদ্মা পদ্ম স্বরা কবিষ মন্ত্রমান্ত ঈশ্বরত তত্ত্ব সান্ত্রনা আত্মা মাহাত্ম্য অন্বিত রাগান্বিত ক্ষুণান্বিত পক্ষ পরিপক্ষ পাপ্মা ধংস ধজা ধনি ধ্যান্ত জালা জ্ব আহ্বান জিহ্বা লক্ষ্মী সৃশ্ব শ্লেক্সা। উৎ উৎবিগ্ন উদ্বিগ্ন উদ্বেগ উদ্বমন
উদ্বাহ উদ্বৰ্ত উদ্বৰ্ত উদ্বাহ উদ্বোধ
তৎ তৎবিষয় তদ্বিষয় তদ্বিক্ষণ
যৎ যৎবিষয় যদ্বিষয়
সৎ সংবিষয় সদ্বিষয় সদ্বাহার সদ্বাক্য
যাৎ ভবিষ্যৎবাক্য ভবিষ্যদ্বাক্য

পিতৃমাতৃ হীন ও বিধ্যাগণের তত্ত্বাবধারণ করা ঈশ্বরের সাক্ষাতে পুণ্য ও নির্মাল ধর্মা হয়। হে ছেলিয়ারা উপ্রের দয়া বিশৃত হইও নাবরং অংগীয় পিতার সকল ্পা সরণ কর ও আপন জিহ্বাদারা ভাঁদার বিরুদ্ধে পাপ করিও না। যে মনুষা একবার মিথাা কছে তাহার কথায় কখনও বিশ্বাস হয় না ৷ যে ছেলোর৷ পরস্পরে ্ছেষ করে তাহাদের শ্বভাব বড় মন্দ। রগোলিত হইয়া ভোনর। কথা কহিও না। ভোমরা যদি কোন দোৰ করিয়া থাক ভবে ইহার বিধরে খেদাবিত হুইয়া তাহা স্বীকার কর । ধর্মাময় আন্মাকে ছুংখিত করিও ন বরং তিনি যাহা তোমানিগকৈ শিক্ষা দেন এবং যাহা লওয়ান তাহা তোমরা ত্বরায় পালন কর না করিলে শেই উত্তম আজা খেদাবিত হইয়া তে:মাদের অন্তঃকরণ হইতে দূরে যাইবেন তাহাতে তোমাদের সান্ধ্রা ধৃংস পাইবে।

r

ছে ছেল্যেরা তেমিরা ঈশ্বরকে তব করিয়া জয়ধুনি কর কারণ ভাঁহার ভত্ত্ব ও মাহাত্মা কে জানিতে পারে। বৈথেলে शाकृव चटक्षट७ वर्श (माभान (मिथरनन) हिन्छ्रलाटकता শ্মশানে মৃতদিগকে দক্ষ করে। অপরিপক্ষল উদরে পরি-পাক পায় না। পদ্মকুল সূর্য্যের কিরণ পাইলে ফুটে। লক্ষ্মী নামে এক বালিকা ছিল সে পিতা মাতার অবাধ্যা হুইল এবং শিক্ষকের অনুমতি ও সর্ব্বদা বিশ্বতা হইল। এক দিন সে অপকু কল খাইলে ছার ও শ্লেয়া রোগ পাইল তন্দারা ভাহার শরীর অতি সূক্ষ হইয়া গেল শেষে অতিশয় ক্লেশ পাইলে মরিল। য়েশু গ্রীফ পুনরুপান করিলে পর আবার স্বর্গে উর্দ্ধ গমন করিয়া মাহাত্মা পাইলেন। অরের আর-ন্তেতে উদ্বয়নের ঔষধ খাইলে ত্রায় আরাম পায়। ফিছ্দা য়িক্ষারিয়ৎ মনে উদ্বিগ্ন হইয়া আপনাকে উদ্বক্ষা করিল : যদিষয় ঈশ্বর স্বীকার করিয়াছেন তদ্বিষর তিনি ,অন্যথা করিবেন না। ধর্মপুস্তকের মধ্যে যে ভবিষাদ্বাকা লিখিত আছে তাহা সকল সিদ্ধ হইবে ৷ শিক্ষকের অনুমতি বিশ্বত হইও না এবং ভদ্নিরুদ্ধে কোন কথা কহিও না। ষাহারা বিলয়ে পাঠশালে পঁছছিয়া থাকে কিয়া আপনাদের পুস্তক ছিঁড়িয়া কেলে এমন ছেলিয়াদিগকে আমরা ভূল না कतिशा अलम विलाख भोति। कार्छ मक्ष कतिल जन्म रहा। কেবল ছুট লোকেরা দৌরাখ্যা করে।

[8৯] ২৬ পাঠ 1

्रु श थ डू फ फ फ ख ख ख ख त् जू **ज क ज** जू ब ख क कू ब थ यू ज क ख

ন্যু গ্রাহ্য গ্রীয়া প্রায় প্রাচীন প্রাতি প্রেক দ্রাক্ষা দ্রব দ্রুত উপদ্রব চন্দ্র পরি-ত্রাণ সূত্র পুত্র শক্ত ক্রটি বিশ্রাম শ্রবণ শ্রুত হদ বত তীব্র দ্রান্ত দ্রুত দ্রম দ্রমর ক্র দ্রকৃটি আক্রমণ চক্রবর্তী বিক্রয় ক্রোধ ক্রান্ত খ্রীষ্ট যুাণ শীঘু স্ত্রী মন্ত্র তন্ত্রবায়

দস্যা লোকের। উপদ্রব করিতে দ্রুত গমন করে।
কোধে ধীর লোক বলবান হইতেও উদ্ভম। ক্রুদ্ধ হইয়া
লোকেরা জাকুটি করে। য়েশু প্রভু বলিলেন ভোমার
স্থান্থ বিক্রয় করিয়া দরিজ্ঞদিগকে বিতরণ কর ভাহাতে
স্থানিত ধন পাইবা। পরিশ্রেদের পরে বিশ্রাম ভাতি
ফুর্থ দায়ক। যে জন কবার্জ কর্মো ক্রেটি করে বে
বিশ্রাম পাইবার যোগ্য নহে। যে বালিকা স্থা কাটিতে

না জানে সে কুড়িয়া স্ত্রী ইইবে। তাহা শুনিয়া কাভ বলিল আমি সূত্র কাটিতে শিখিব বস্ত্র হাটে ক্রঃ করিলে আক্রা পাওয়া যায় কিন্তু আপনি সূত্র কাটিয়া ভন্তবায়কৈ বাণি দিয়া ৰক্ত বুনাইলে তাহা শস্তা মিলি-বে । চন্দ্র ও শুক্র গ্রহ নক্ষতের মধ্যে । সূর্য্যের কিরণ তীত্র আর চল্রের কিরণ হিমমর। মনুষ্যজাতি ঈশ্রকে **ড্যাগ করিয়া পাপৰূপ অন্ধকারে ভূ**মণ করিয়া ভূ^র हरेता निवादह आत थान कहरे थातीन वा यूवा रहेव ष्यापन जात्वत विषय जावन। करत ना उपकथा ७ आहः করে না। এই নিমিত্তে হে প্রিয় ছেলিয়ার। উপদেশ কথা নম্ভৰূপে ভাবন কর এবং য়েশু প্রভুর প্রেমেছে প্রেমী হইয়া পুনর্কার ভাষাকে প্রেম কর। কেননা তিনি কত সহস্র ষন্ত্রণা ভোগ করিয়া শেষে **ক্রুশের উপরে** শক্ত কর্তৃক হস্ত পদ বিদ্ধ হইলে আপন প্রাণ ত্যাগ করিলে एवं थहे जरुन क्विन लामाएन निमित्व क्विलन । जेथः জগৎকে এমন স্নেছ করিলেন যে আপনার অদ্বিতীয় পুত্রকে প্রদান করিলেন ভাহাতে যে কেহ বিশাস করিবে সে নষ্ট ন হইয়া অনন্ত পরমায়ুঃ পাইবে। ঈশ্বর যদি আপনপ্রিয়ভঃ পুত্রকে প্রেরণ না করিতেন তবে আমাদের চিরকা নরকের অগ্নি ত্রদে যন্ত্রণা ভোগিতে হইত যে কেই দরিত ও কুদ্র লোককে বিজ্ঞপ করে এমন প্রকার মমুষ্যকে 'আমর! কি ভক্ত বলিতে পারি। বাহার। অপরিষ্কৃত কথা ৰলে তাহাদিগকৈ আমরা কি পবিত্র বলিতে পারি নানিকা আমাদের জ্রাণেন্তিরে নামিকা থাকিলেও কিন্তু, লোকেরা মরলা দ্রব্য গ্রাম করে কর্ন প্রবংশিক্তর আছে যে বালকেরা শীঘ্র প্রবেণ মা করে ভাহাদিগকে চেডনা লিভে হয়। রুটি প্রেষ্ঠ খাদ্য আর দ্রাক্ষারস প্রেষ্ঠ পেয়। ছুই লোকেরা দৌরাখ্য করে কিন্তু ধার্মিক লোকেরা শ্রুকেও প্রেম করে।

२१ भार्छ।



ভাক্ত ভক্ত উক্ত বক্তা উক্তি শক্তি কাকুক্তি
যুক্তি ভবিষ্যৎবক্তা ভবিষ্যৎবক্তৃগণ নিক্তী
বান্ধণ ব্ৰহ্মা ব্ৰহ্মপুত্ৰ প্ৰাহ্ন মধ্যাহ্ন
অপরাহ্ন চিহ্নিত আহ্নিক মন্থন কন্থা মন্থর
আন্থা স্থান ব্যবস্থা প্রস্থান উপস্থিত স্থির
মুস্থ স্বাস্থ্য কায়ন্থ স্বর্গস্থ ৷

বিলেরাস এক ভাক্ত ভবিষাৎৰক্তা ছিল। সুসা ভবিশংবক্তা দারা ঈশর ব্যবস্থা দিলেন। সকল ভবিষাৎবক্তং
গণের সধ্যে সুসা এবং এলিয়া অপুগণ্য ছিল। যে
কর্মেতে আমরা নিযুক্ত থাকি ভাষা আমাদের শক্তি
অমুসারে করিতে হয়। যে স্থানে ভোমরা অবস্থান বা
গমন কর সে স্থানে প্রাক্ত মধ্যাক্ত অপরাক্তে কিয়া

বে সময়েই বা হউক সর্বাদা তোমাদের স্থান্থ পিতাকে
স্থান্য করিয়া তাঁহাকে তর প্রেম ও আছা ভক্তি কর।
স্থান্থ থাকিলে তাঁহাকে তব কর আর অস্বাস্থা অবস্থা
উপস্থিত হইলে তোমরা ছিরচিত্ত হইয়া স্থান্থ পিতার
স্থানে থৈর্ঘ্যের নিমিন্তে প্রার্থনা কর। এবং ন্যুমনা
হইয়া বদি ভোমরা স্থান্থতার নিমিন্তে প্রার্থনা কর তবে
তিনি অবশা তোমাদের কাকুক্তি প্রবণ করিবেন। আর
উপযুক্ত সময়ে ভোমাদিগকে মুক্ত করিবেন। বাহায়া
উপযুক্ত সময়ে ভোমাদিগকে মুক্ত করিবেন। বাহায়া
বাদ্যকে জানে ভাহাদিগকে ভারত বর্ষের এক নদ বিশেবঃ

२৮ भा है।

ঙ ডা ঝিডা পাঙালবর্ণ কোডর

ু ক থা দ ক জ্বা
শকা অক সংখ্যা শথ
বাসা অক জ্বা সজ্ব
আক্রিদ্যা বক অসুলি সক্তে গঙ্গা চিক্তি
মৎস্য সন্থাম সজ্বটনা সক্ত গোপাসনা ভূজ
তরক রসভক জকল পক মকল লকা লক্তন

সজ্ঞাতক সন্ধতিন সক্ষতি সঙ্গী উল্লেজ্ঞনীয় কাকাল শৃথালা শৃক্ষ অকার অহন্ধার ভয়ন্ধর পদ্ধজ পক্ষপাল মকলবার টাক্ষী আকাজ্জা অনুর অনুশ অনুরী অনুষ্ঠ অজ্ঞি গোকা উলক ফিকা পক।

হে ছেলিয়ারা তোমরা এখন অনেক পর্যান্ত শিখিয়াছ তোমাদের পাঠ করা প্রায় সাঙ্গ হইরাছে অতএব তোমাদের আর গোঙ্গাইয়া পাঠ করিতে হইবে না। ভোমরা ধ্খন সম্পূর্ণ পাঠ করিতে জান তথন তোমাদের অঙ্কবিদ্যা শিবিতে হয়। বঙ্গদেশীয় ত্রীলোকেরা বস্তুসঋ্যক অমুচিত অলকার পরিধান করে। অর্থাৎ অঙ্গুলিতে অঞ্বুরী হৃত্তে मंच हें छानि চরণে মল नामिकार्ड नथ ও कर्र्न्ड कु खन প্রভৃতি রাথে। বিক্লাফল ও চিক্লড়িমৎস্য ভাল খাদ্য দুব্য। ভ্লেরা পক্ককের মধু পান করে। ভয়ক্কব শিলা র্ফি ছার। ঈশ্বর মিসর দেশের ক্ষেত্রের সকল শস্য नके कतिलन এবং यে किছু अवनिके शकिल अमधाक পঙ্গপাল আসিয়া ভাহার অঙ্কুর পর্য্যন্ত থাইরা ফেলিল। মুসা পিষ্কা শৃক্ষের উপরে মরিলেন। দাবিদ অভিধার্দ্মিক अभ्यादिक विकास । जिले अन्तर्भ त्रक व्हेला अव्यादिक । কারি ভয়কর গোলিয়াণ্ বীরের সঙ্গে যুদ্ধ করিতে কিছু

মাত্র শঙ্কা করিলেন না ব ভিনি নিকটবর্ত্তি নালা ছইতে পাঁচখান চিক্কন প্রস্তর বাচিয়া লইয়া আপন রাখালের ঝুলীতে রাখিয়া নিজ ফিঙ্গা ও যটি হত্তে লইয়া ঐ অহ্যারি ভয়স্কর বীরের সহিত সাক্ষাৎ করিতে গেলেন **डाहा मि**शिया थे वीत तांशाश्विष्ठ इट्या माविमटक विनिन " তোর মাংস খুন্যের পক্ষিও প্রান্তরের পশুদিগকে দি" পরে দাবিদকে মারিবার আকাজ্ফাতে দৌড়িয়া আইল কিন্ত দাবিদ শীঘু করিয়া কূলী হইতে এক প্রস্তর লইয়া ফিঙ্গায় পাক দিয়া ঐ পিলিটিয়ের কপালে ফিঞ্চিয়া মারিল। ভাহাতে সে ভুমিতে অধোমুখ হইয়া পড়িল। পরে দাবিদ দৌড়িয়া ঐ পিলিটিয়ের থজা লইয়া তাহার শিরশ্ছেদন করিলেন। হে ছেলিয়ারা দাবিদের এত বল কি প্রকারে হইল তাহা তোমরা কি জান? হাঁ, আমরা জানি কারণ দাবিদ কেবল ঈশ্বরেতে ভরসা রাখিলেন আর আপন শক্তি হেতু অহস্কার না করিয়া বরং সর্ব্বদা ঈশ্রুকে আত্থা ভক্তি করিতেন এবং আপনার সকল কর্মেতে ঈশ্বরের মহিমা সংকীর্ত্তন করিতে আকাজ্মিত ছিলেন। ঈশ্বর তৎক্বত কার্য্যেতেও মঙ্গল দিলেন। ইশবের অনুমতি লজ্জন করা পাপ।

্ ৫ । ২৯ পাঠ।

ঞ ঞা ঞি যাচঞা গোসাঞি দ প দ প প প্র প দ জ

কাঞ্চন পঞ্চাশ কঞ্চী অকিঞ্চন বাঞ্ছা বাঞ্ছিত মঞ্চ চঞ্চল পঞ্চ পঞ্চানন অঞ্চল চাঞ্চল্য বঞ্চনা লাঞ্ছনা অঞ্চন জঞ্জাল পঞ্জিকা অঞ্চলি পিঞ্জর পঞ্জর ঝঞ্চনা ঝঞ্চাট কঞ্জর ব্যঞ্জন সঞ্চয় বঞ্চক চঞ্চু গুঞ্জ খঞ্জ গঞ্জনা উঞ্চবৃত্তি প্রপঞ্চ কিঞ্চিৎ জ্ঞান জ্ঞাতি জ্ঞাত আজ্ঞা অজ্ঞ আজ্ঞাবহ বিজ্ঞ অজ্ঞান কৃতজ্ঞ জিজ্ঞাসা তত্ত্বজ্ঞান জ্ঞাপন দৈবজ্ঞ জ্ঞানাঞ্জন ক্ষেত্ৰক্ত অবজ্ঞাত অঞ্জাত জ্ঞানান্ধ জ্ঞানাঞ্জন ক্ষেত্ৰক্ত অবজ্ঞাত অজ্ঞাত জ্ঞানান্ধ

ভাহারা চঞ্চল হইয়া এই পৃথিবীর মধ্যে কাঞ্চন ও রৌপ্য সঞ্চয় করিতে চাহে তাহারা আপনাকে প্রবঞ্চনা করে। এরং যাহার। ধন থাকিলেও রূপণ হইয়া অকিঞ্চন দরিদ্রদিগের নিমিত্তে ব্যঞ্জন না করে তাহারাও ৰড় অজ্ঞান। কারণ তাহারা পরকালে কিঞ্চিৎও সঙ্গে লইতে পারিবেনা এবং মৃত্যুর সময়ে অসংখ্যক কাঞ্চন ও রৌপ্য দিলেও নরক হইতে উত্তীর্ণ হইবেনা। আমরা যদি জ্ঞান ও ধর্ম স্থকপ ধন সঞ্চয় করি তবে প্রবঞ্চিত হইব না কারণ এই প্রকার ধন কেহ কাড়িয়া লইতে भारत ना **७वर भत्रकारनत निमिर्छ भत्रम नाज इ**ग्न। यमाशि শिक्कक श्रक्षानन नात्म এक वालकरक व्यानकवात লাঞ্চনা করিয়া শান্তি দিলেন তথাপি সে প্রায় কখন আপন পাঠ শিধিল না। তাহাতে শিক্ষক এক দিন ৰলিলেন ছে পঞ্চানন যদি এখন আলস্য কৰ্মেতে क्रमाञ्चल ना रम् ७ ठरव आमि आत देश्या ना कतिया ভোমাকে পাঠশাল হইতে চ্যুত করিব। ভাহাতে ভুমি ধাৰজ্জীবন জ্ঞানাহ্ম ও অৰজ্ঞাত হইবা। হে ছেলিয়ারা ভোমরা যদি জ্ঞানী হইতে বাঞ্চা কর তবে যাহা না বুঝ তাহার বিষয় একেবারে জিজ্ঞাস। কর না করিলে ष्यत्नक विषयः षष्ठान शकिया।

হে প্রিয় ছেলিরারা তোমরা আনন্দ কর কারণ এক্ষণে তোমাদের অক্ষর পরিচয় হইরাছে। তোমরা যে অক্ষর না জান এমন কোন অক্ষর নাই ও যে বাক্য তোমরা পড়িতে না পার এমন কোন বাক্য নাই আর যে

পুত্তক ভোমরা পাঠ করিছে না পার এমন কোন পুত্তক নাই এবং ধর্ম পুস্তকের বচন বা গীতের প্লোক ভোমা-**নিগকে মুখস্থ করাইতে** পিতামাতার বা শিক্ষকের আর আবশ্যক নাই বেহেতুক তোমরা আপনার। বারস্বার পড়িবে মনে, **থাকিবে ও মুথ্ছ চ্ইবে আ**র ভোমরা অনায়ানে ভাষা অদেখা বলিতে পারিবা। কিন্তু এত অগ্রসূত্ প্রাপ্ত হইরা প্রিয়ত্স স্বর্গীয় পিতার প্রতি অভিশয় রুতজ্ঞ হওরাও তোমাদের কর্তবা,। কারণ বাহারা লেখা পড়া मा कारन कथन ७ मिकिट्ट পाইट्य ना এমন लक्ष २ শিশু আছে, আর ধর্মণান্ত দেখিতে পায় না ও পরিত্রাণের বাক্য শুনিতে পায় না এবং উত্তম মেষ-পालक्द्र मिक्छे तव वाहारम्य कर्त कथन ও अत्वन करत না এমন ছুর্ভাগ্য শিশু কত না আছে। আর পশুতুলা অজ্ঞান হইয়া মরিয়া যার এমন কোটি ২ লোক। আহাঃ প্রিয় শিশুরা ভোমাদের কেমন দৌভাগ্য। এই হেতু

> शिकारक खर खिक कर महा है शर्या ख कार विशेष पर मही है से ना काहार ज्ञ ख जाजार के स्वर्थ मर्मन जाजाम न्मा जान मिर्टान (महे भिका क्षित्र कहे माँ कि मान इस हर के जा बरा दाया भारत ज्ञान कर महा जन जा दिवस मनहे काहार मान विस्ति कहा मिर्टाम जानन क्या एउस कि कि (हर्टा) करन महा क्या क्या का राह्म कि मिर्टा।

[**]

ত পাঠ ॥

হে প্রির শিশুরা ভোমরা এবন পাঠ করিছে পার বটে কিন্তু অক্ষর সকলের নাম তোমরা এবন পর্যান্ত কান না। কানিতে আবশ্যক ও নাই কেননা অক্ষরের নাম না বলিয়া শুদ্ধ পাঠ করিলেই হয় অর্থাৎ অক্ষরের উচ্চারণ করিবা মাত্র পাঠ হয় ইহা তোমরা বিলক্ষণ কপে দেখিয়াছ। তথাচ অক্ষরের নাম কানা ভাল।

অক্ষর ছুই প্রকার অর্থাৎ হল ও স্থর ভাষা ভোমর। জান। স্থর অক্ষয়ের পাছে "কার" উচ্চারণ করিলে স্থর বর্ণের নাম হয় যথা

V.	(এর	নাম		ख	কার
জা	এর	নাম		আ	কার
এ	এর	নাম		'	কার
इ	এর	নাম	इन्द	R	কার
3	এর	নাম			কার
ন্ত	এর	नाम	र् य	ষ্ট	কার
\$	এর	্ নাম			
હ	এর	নাম	1	· '3	কার
ঐ	এর	' নাম		ं खे	কার
હ	এর	' নাম	· .	13	কার
**	এয়া	माम :	ু হুন্ত	"বি	কার
粽	अन	নাম			
' \$'	MA .	नाम	. <u>3</u> 4".	मि	কার
*	এর				কার 🛴

্ববং প্রত্যেক হল আকরের আছে "অ" উচ্চারণ क्तिरण स्मन्तर्भन्न नाम एक वर्षा

本 :	অর	নাম	ক :
থ	এর	নাম	ं च ।
গ	'এর	- माम	े গ।
য	এর	্ নাম	घ
æ	এর	नाम	~ 3 1
₹	এর	নাম	夏1.
Б	এর	নাম	51
Þ	এর	माम	夏日
5 7	এর	নাম	4
ঝ	এর	নাম	a 1
ব্যের	A	নাম	এঃ)
य	এর	নাম	य ।
34	এর	নাম	· MI
ā	এর -	নাম	3
Ż	এর	নাম	र्हे ।
E	এর	নাম	ख ।
,, 5 ,	এর	माम	. 5 f
4	43	নাম	4 ; .
3	47	नाम.	3 1
4	43	्रमाम	.37

[**]

A	এর	'নাম	1
4.	এর	নাম	41
¥	A	नाम	W t
श्र,	এই	नाम	थ ।
4	এর	নাম	न ।
er.	এর	নাস	ব্য ।
म्	এই	नाम	म ।
PĮ	এর	নাম	श ।
18.	এর	माय	कं।
ৰ	এর	না ম	ৰ ৷
ਭ	এর	নাম	ভ ;
4	এর	নাম	<u>। सः।</u>
ৰ	এর	নাম	NI
ৰ	ন্যস্	নাস-	উঅ।
स	এর	नाम	रेग्र।

कथ न घड इक्छ।

Б इ ज त अ अ य मा जानर।

छ ठ ए । त य म्क्न।

ज श म अ न न म म म अ।

भ स्व त ज म त अ।

वर्षश्व

	5 2	म	¥
20		• स	মু
(US)	>		*
٠ <u>٨</u>	53	শ্ব পট	ग्राम्
93		•	করে
8•	9	ক্র	দৌড়িয়া
83	٠	দেড়িয়া	,
· .	9	ভণ্ড	' ভণ্ড
82	b	হওয়াত	হওয়াতে
		ন ৰ্মিত	নিৰ্মিত
. 28		कांती	কারি
8¢	· 8	न्यार्का खी	निर्पाय
28	ું છ		জ্ব
83	58	5	,
	· (t	Ħ	ii)
;	2	ক্ষর্ভ	कर्खका
845	50	হ্দ	₹W.
8%		প্রাতি	প্রীতি
8፟ .	. 30		ज्यह ें
· 60	٩.	७ ग्रह्म	
1	.6	मान	সান
49	44	অগ্ৰন্থ	অনুগ্ৰহ
89	38-	জান .	क्रोन।
eb		न -	ग
ď۵	۾ .		পাছে
¢አ	. ૨૨	আছে	

বিজ্ঞাপন।

এই পুস্তক পাঠ করিলে বালকর্মণ প্রথম পিতা মাতা खों छ शिन्मिति चक्कन भर्भेद्र विवद्र भ वर थे नकन भर्मेद्र তাৎপর্যার্থ, এক এক শব্দের পৃথক্ পৃথক্ নাম ও নানা অর্থ অবগত হইতে পারিবে। দিতীয় কোন্ ধাতু হইতে কোন্ শক উৎপন্ন তাহার অর্থ কিরুপে গ্রহ হয়, আরু পিরাদির প্রতি কিরপ ভজি শ্রদ্ধা করিতে হয় ও ভাঁছাদের কিরপে সেবা ভক্ষমা করিভে হয়, ভাতাদির প্রতি কিরপ স্নেহ ও সম্ভাব রাথিতে হয় এই সকল ও ভদ্তাবতের সহিত সহবাসের প্রধা পরিপাটীরপে জানিতে পারিবে। সুতরাং তথন শিশু সন্তানপ্রতার অসং স্বভাবের অনেক পরিবর্ত্তন হইবার সম্ভা-वन!, এই উদ্দেশেই আমি এই পুস্তুক বচনা করিলাম। যদিও আপাততঃ নিতান্ত বালকের পক্ষে ইহার অনেক স্থানের অর্থ বোধগম্য হওয়া স্থকটিন হইতে পারে বটে, ভথাচ অভ্যাস থাকিলে পরে পরে সাধুভাষা শিক্ষা বিষয়ে বিশেষ উপকার দর্শাইতে পারিবে। একণ বিদ্যালয়াধাক ও ইনিস্পেক্টর মহোদয়গণের সমীপে আমার সবিনয় নিবে-मन बहे या, जाभनकाता जन्भ भूक्तक बहे भूक्ति भ भूक-কের আদ্যোপাস্ত এফবার অবলোকন করিয়া ষদ্যপি বালকব্যুহের পাঠোপ্যোগী হইয়া থাকে, ভবে ভাবৎ পাচশালার পাচ্য পুস্তক মধ্যে ইহাকেও গ্রহণ করিয়া আ-मात छेथमां वर्षन कतित्वन. किमधिकः विकरतत्त्र।

পারাজ ···· সন ১২৬৭ সাল। ২ জাবাঢ়।

প্ৰিকানৰ চটোপাগায়না।